Επίσημη Εφημερίδα
της Ευρωπαϊκής Ένωσης

EL
Σειρά C

C/2025/5511

13.10.2025

ΑΝΑΚΟΙΝΩΣΗ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

Κατευθυντήριες γραμμές για την υλοποίηση του Κοινωνικού Ταμείου για το Κλίμα

(C/2025/5511)

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

I. Introduction 3

II. Setting up and designating authorities 3

a. Authorities involved in the execution of the SCP 4

1. Authorities entrusted with the implementation of the SCP 4

2. Authority /Authorities responsible for signing the management declaration accompanying the payment requests 5

3. Body/bodies responsible for auditing systems and operations 5

b. Complementary bodies 6

1. Body responsible for coordinating the preparation and monitoring of the SCP 6

c. Designation by the Member States 6

d. Audit work to be carried out nationally if the authorities are not covered by Article 11(3) of the SCF Regulation or the RRF 7

e. The Commission's acceptance of the designation of authorities 8

III. Preparing the implementation of the SCP 8

a. Setting up a national coordination committee 8

b. Involvement of regional/local authorities, social partners and civil society stakeholders 9

IV. Monitoring of implementation 9

a. Common indicators 10

b. Common indicators used as milestones and targets 11

c. Biennial reporting on implementation progress 11

V. Commitments of the financial allocation 12

a. Commission Implementing Decision combined with the Multiannual Financing Decision 13

b. Legal commitment 13

c. Individual budgetary commitments 13

d. Decommitments and remaining appropriations 14

VI. Payment requests 14

a. Submission of the payment requests 14

b. Management declaration 15

c. Summary of audits 15

VII. Commission assessment and processing of payment requests 16

a. Ex ante definition of payout values 16

b. Positive assessment and payment 16

c. Satisfactory achievement of a milestone or target 16

d. Negative assessment of milestone and targets, suspension of payments 17

e. Deviation from initially estimated costs 17

f. Pro-rata payments in the event of limited resources 17

g. Severe underperformance and termination of the agreement 18

VIII. Protection of the EU's financial interests 18

a. Management and control systems 18

b. Fraud prevention 19

c. Conflict of interest 19

Consequences of non-compliance 20

d. Double funding prevention and complementarity with other funding instruments 20

Design phase 21

Implementation phase 21

Commission's role 21

e. Compliance with EU rules on State aid 21

f. Compliance with rules on public procurement 23

IX. Digital system, collection, and storage of data on final recipients of the financial allocation 24

a. Single digital system for registration of relevant information regarding the implementation of measures and investments 24

b. Use of an electronic data exchange system between Member States and the Commission 25

c. Collection, recording and storage of data on final recipients 26

X. Assurance, audit and control 26

a. Assessment of management and control systems 27

XI. Reduction in financial support and recoveries 28

XII. Evaluation of the Social Climate Fund and assessment of appropriateness of the Social Climate Plans 29

a. Evaluation of the Social Climate Fund 29

b. Assessment of appropriateness of the Social Climate Plans 30

c. Sustainability of investments 30

XIII. Information, communication and visibility 30

a. Visibility and information for final recipients 30

b. Publication of data on final recipients and measures and investments implemented under the Social Climate Fund 32

c. Communication strategy on the Social Climate Plan 32

d. Horizontal communication activities at European level 33

I. **Εισαγωγή**

Ο στόχος του Κοινωνικού Ταμείου για το Κλίμα (στο εξής: ΚΤΚ), το οποίο συστάθηκε με τον κανονισμό (ΕΕ) 2023/955 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου ([1]) (στο εξής: κανονισμός ΚΤΚ), είναι συμβάλει σε μια κοινωνικά δίκαιη μετάβαση προς την κλιματική ουδετερότητα.

Το ΚΤΚ αποσκοπεί ειδικά στην αντιμετώπιση των κοινωνικών επιπτώσεων της συμπερίληψης των εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου από κτίρια και οδικές μεταφορές εντός του πεδίου εφαρμογής της οδηγίας 2003/87/ΕΚ ([2]) (στο εξής: οδηγία ΣΕΔΕ). Το νέο σύστημα εμπορίας δικαιωμάτων εκπομπών (στο εξής: ΣΕΔΕ2), το οποίο θεσπίστηκε με το κεφάλαιο IVα της οδηγίας ΣΕΔΕ, καλύπτει τους τομείς των κτιρίων, των οδικών μεταφορών και των μικρών βιομηχανιών, οι οποίοι δεν καλύπτονταν από το υφιστάμενο σύστημα εμπορίας δικαιωμάτων εκπομπών της ΕΕ. Το ΚΤΚ παρέχει χρηματοδοτική στήριξη στα κράτη μέλη για την παροχή βοήθειας στα ευάλωτα νοικοκυριά, στους ευάλωτους χρήστες των μεταφορών και στις ευάλωτες πολύ μικρές επιχειρήσεις που πλήττονται ιδιαίτερα από την αύξηση των τιμών της ενέργειας από ορυκτά καύσιμα ενέργειας και των μεταφορών λόγω της εφαρμογής του ΣΕΔΕ2.

Σκοπός των παρουσών κατευθυντήριων γραμμών είναι να συνδράμουν τα κράτη μέλη στην υλοποίηση των οικείων κοινωνικών σχεδίων για το κλίμα (στο εξής: ΚΣΚ) σύμφωνα με τον κανονισμό ΚΤΚ. Συμπληρώνει την ανακοίνωση καθοδήγησης σχετικά με τα κοινωνικά σχέδια για το κλίμα ([3]) και την ανακοίνωση της Επιτροπής όσον αφορά την παροχή τεχνικής καθοδήγησης σχετικά με την εφαρμογή της αρχής της «μη πρόκλησης σημαντικής βλάβης» ([4]), καθώς και τα παραρτήματά της ([5]).

Η παρούσες κατευθυντήριες γραμμές δεν προδικάζουν μελλοντικές νομικές διατάξεις στο πλαίσιο του πολυετούς δημοσιονομικού πλαισίου (ΠΔΠ) μετά το 2027. Οι παρούσες κατευθυντήριες γραμμές θα αναθεωρηθούν —εφόσον αυτό κριθεί αναγκαίο— προκειμένου να ευθυγραμμιστούν με τυχόν μελλοντικές νομικές διατάξεις που θα ισχύουν βάσει του ΠΔΠ μετά το 2027, συμπεριλαμβανομένων πιθανών αλλαγών στη μέθοδο υλοποίησης, και να διασφαλιστεί ότι τα μέτρα και οι επενδύσεις εξακολουθούν να εφαρμόζονται με αποτελεσματικό τρόπο.

Σύμφωνα με το άρθρο 4 παράγραφος 1 και την αιτιολογική σκέψη 17 του κανονισμού ΚΤΚ, κάθε κράτος μέλος θα πρέπει να υποβάλει στην Επιτροπή το οικείο ΚΣΚ έως τις 30 Ιουνίου 2025.

Στο πλαίσιο του ΚΤΚ θα διατεθούν 65 δισ. EUR για την περίοδο από την 1η Ιανουαρίου 2026 έως την 31η Δεκεμβρίου 2032. Με υποχρεωτική συνεισφορά των κρατών μελών της τάξης τουλάχιστον του 25 % του εκτιμώμενου συνολικού κόστους των οικείων ΚΣΚ, η χρηματοδότηση από το ΚΤΚ θα ανέλθει σε ποσό ύψους τουλάχιστον 86,7 δισ. EUR. Το ΚΤΚ πρόκειται να ξεκινήσει τις δραστηριότητές του την 1η Ιανουαρίου 2026, τουλάχιστον ένα έτος πριν από τη θέση του ΣΕΔΕ2 σε πλήρη λειτουργία και δύο έτη πριν από την έναρξη του νέου ΠΔΠ το 2028. Αυτή η πρώιμη έναρξη θα συμβάλει στην ομαλή καθιέρωση του ΣΕΔΕ2.

Η προθεσμία μεταφοράς της οδηγίας (ΕΕ) 2023/959 για τη σύσταση του ΣΕΔΕ2 στο εθνικό δίκαιο ήταν η 30ή Ιουνίου 2024 ([6]). Σύμφωνα με το άρθρο 16 παράγραφος 3 στοιχείο α) σημείο i) του κανονισμού ΚΤΚ, η Επιτροπή θα αξιολογήσει τη συνάφεια του ΚΣΚ, λαμβάνοντας υπόψη κατά πόσον αυτό συνιστά επαρκή αντίδραση στον κοινωνικό αντίκτυπο και τις προκλήσεις που αντιμετωπίζουν τα ευάλωτα νοικοκυριά, οι ευάλωτες πολύ μικρές επιχειρήσεις και οι ευάλωτοι χρήστες των μεταφορών από το ΣΕΔΕ2. Επομένως, η μη μεταφορά του ΣΕΔΕ2 στο εθνικό δίκαιο έχει ως αποτέλεσμα το ΚΣΚ να μην μπορεί να ικανοποιήσει την απαίτηση συνάφειας καθώς και τον γενικό στόχο του ΚΤΚ.

Εάν ένα κράτος μέλος υποβάλει επισήμως το οικείο ΚΣΚ αλλά δεν έχει μεταφέρει στο εθνικό του δίκαιο την οδηγία (ΕΕ) 2023/959 για τη θέσπιση του ΣΕΔΕ2, η Επιτροπή δεν θα έχει τη δυνατότητα να αξιολογήσει το υποβληθέν ΚΣΚ. Στην περίπτωση αυτή, ιδίως εάν το κράτος μέλος δεν έχει καθορίσει τις νομικές υποχρεώσεις των ρυθμιζόμενων οντοτήτων στο έδαφός του να παραδίδουν τα δικαιώματα ΣΕΔΕ2 που ισοδυναμούν με τις εξακριβωμένες εκπομπές τους, θα θεωρείται ότι το ΚΣΚ δεν παρουσιάζει συνάφεια, διότι δεν μπορεί να αποδειχθεί η ύπαρξη κοινωνικού αντικτύπου, όπως απαιτείται βάσει του άρθρου 16 παράγραφος 3 στοιχείο α) σημείο i) του κανονισμού ΚΤΚ. Στην προκειμένη περίπτωση, η Επιτροπή θα εκδώσει εκτελεστική απόφαση, η οποία θα περιλαμβάνει αρνητική αξιολόγηση του ΚΣΚ σύμφωνα με το άρθρο 17 παράγραφος 4 του κανονισμού ΚΤΚ.

II. **Σύσταση και ορισμός αρχών**

Σύμφωνα με το άρθρο 11 παράγραφος 3, το άρθρο 21 παράγραφος 1 και το παράρτημα III του κανονισμού ΚΤΚ, κάθε κράτος μέλος πρέπει να θεσπίσει **αποτελεσματικό και αποδοτικό σύστημα εσωτερικού ελέγχου**. Αυτό περιλαμβάνει τον ορισμό των αρχών και των φορέων που έχουν την ευθύνη για τις διάφορες πτυχές της υλοποίησης του ΚΣΚ και τον έλεγχο των συστημάτων και λειτουργιών που σχετίζονται με τα ΚΣΚ.

([1]) Κανονισμός (ΕΕ) 2023/955 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 10ης Μαΐου 2023, για τη σύσταση Κοινωνικού Ταμείου για το Κλίμα και για την τροποποίηση του κανονισμού (ΕΕ) 2021/1060 (ΕΕ L 130 της 16.5.2023, σ. 1).

([2]) Οδηγία 2003/87/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 13ης Οκτωβρίου 2003, σχετικά με τη θέσπιση συστήματος εμπορίας δικαιωμάτων εκπομπής αερίων θερμοκηπίου εντός της Κοινότητας και την τροποποίηση της οδηγίας 96/61/ΕΚ του Συμβουλίου (Κείμενο που παρουσιάζει ενδιαφέρον για τον ΕΟΧ) (ΕΕ L 275 της 25.10.2003, σ. 32).

([3]) C(2025) 881 final.

([4]) C(2025) 880 final.

([5]) (2025) 880 final, παραρτήματα 1 και 2.

([6]) Άρθρο 3 δεύτερο εδάφιο της οδηγίας (ΕΕ) 2023/959.

Για την αξιοποίηση της υφιστάμενης πείρας και τη μείωση της διοικητικής επιβάρυνσης, **τα κράτη μέλη μπορούν** —με την επιφύλαξη των οικείων νομικών και κανονιστικών πλαισίων και της επιβεβαίωσης της Επιτροπής— **να ορίσουν ενιαία αρχή** για την εκτέλεση των καθηκόντων που αναφέρονται στα στοιχεία α) και β) κατωτέρω· για τον συντονισμό της προετοιμασίας και της παρακολούθησης του ΚΣΚ, την υλοποίηση του ΚΣΚ, την υπογραφή της διαχειριστικής δήλωσης και την προετοιμασία των αιτήσεων πληρωμής προς την Επιτροπή. Για παράδειγμα, τα κράτη μέλη μπορούν να αναθέσουν την υλοποίηση του ΚΣΚ στις διαχειριστικές αρχές των προγραμμάτων της πολιτικής συνοχής ή του μηχανισμού ανάκαμψης και ανθεκτικότητας (στο εξής: ΜΑΑ). Επιπλέον, τα κράτη μέλη πρέπει να ορίσουν έναν ή περισσότερους φορείς για τη διενέργεια των ελέγχων των συστημάτων και λειτουργιών κατά τρόπο που να διασφαλίζει τη λειτουργική ανεξαρτησία τους.

α. ***Αρχές που συμμετέχουν στην εκτέλεση του ΚΣΚ***

Οι ακόλουθες λειτουργίες των αρχών που συμμετέχουν στην εκτέλεση του ΚΣΚ ορίζονται ρητά στον κανονισμό ΚΤΚ και στο παράρτημα ΙΙΙ του εν λόγω κανονισμού. Πρέπει να εκτελούνται οι ακόλουθες λειτουργίες:

1. *Αρχές επιφορτισμένες με την υλοποίηση του ΚΣΚ*

— **Διαχείριση των μέτρων και/ή των επενδύσεων** που περιγράφονται στα ΚΣΚ για την επίτευξη των στόχων τους και ανάθεση των συναφών αρμοδιοτήτων και λειτουργιών.

— Διασφάλιση της θέσπισης αξιόπιστων συστημάτων για τη διαφύλαξη των **οικονομικών συμφερόντων της ΕΕ**, με ιδιαίτερη έμφαση στην πρόληψη, τον εντοπισμό, την αναφορά και την αντιμετώπιση περιπτώσεων απάτης, διαφθοράς και σύγκρουσης συμφερόντων, και διασφάλιση της συμμόρφωσης με τους ισχύοντες κανόνες, ιδίως όσον αφορά τους κανόνες για τις κρατικές ενισχύσεις και τις δημόσιες συμβάσεις. Στο πλαίσιο αυτό περιλαμβάνεται ο άμεσος εντοπισμός και η άμεση την αντιμετώπιση τυχόν παρατυπιών.

— Θέσπιση αποτελεσματικών και αναλογικών **μέτρων** και διαδικασιών **για την καταπολέμηση της απάτης**, ειδικά προσαρμοσμένων στους κινδύνους που προσδιορίζονται σε σχετική στρατηγική για την καταπολέμηση της απάτης.

— Διενέργεια **διαχειριστικών επαληθεύσεων** ώστε να ελέγχεται, μέσω ελέγχων γραφείου και επιτόπιων ελέγχων, η επίτευξη των οροσήμων και των στόχων του ΚΤΚ και η απουσία σοβαρών παρατυπιών, και συγκεκριμένα περιπτώσεων απάτης, διαφθοράς και σύγκρουσης συμφερόντων ή διπλής χρηματοδότησης.

— Επιβεβαίωση και παροχή στοιχείων στην Επιτροπή τα οποία αποδεικνύουν ότι **επιτυγχάνονται πράγματι οι στόχοι και τα ορόσημα** και διεξαγωγή διαλόγου με την Επιτροπή σχετικά με την πρόοδο της υλοποίησης.

— Διασφάλιση ότι οι τελικοί αποδέκτες των χρηματοδοτικών ενισχύσεων λαμβάνουν τα οφειλόμενα ποσά, σε συνάρτηση με τη διαθεσιμότητα χρηματοδότησης.

— Συλλογή και ασφαλής αποθήκευση των **δεδομένων** και όλων των άλλων βασικών πληροφοριών, **σύμφωνα με το άρθρο 21 παράγραφος 2 στοιχείο δ)** του κανονισμού ΚΤΚ, συμπεριλαμβανομένων των **αποτελεσμάτων των λογιστικών και άλλων ελέγχων και της παρακολούθησής τους**, ώστε να διασφαλίζεται αξιόπιστη διαδρομή ελέγχου.

— Συλλογή και ασφαλής αποθήκευση των **δεδομένων σχετικά με τα μέτρα και τις επενδύσεις**, καθώς και σχετικά με τα ορόσημα και τους στόχους τους, **σύμφωνα με το άρθρο 21 παράγραφος 2 στοιχείο δ) σημείο iv)** του κανονισμού ΚΤΚ.

— Συλλογή των **δεδομένων σχετικά με την πρόοδο υλοποίησης του ΚΣΚ** και τους κοινούς δείκτες σύμφωνα με το άρθρο 24 παράγραφος 1 του κανονισμού ΚΤΚ, για τη διασφάλιση της αποτελεσματικής παρακολούθησης.

— Υλοποίηση των **δράσεων ενημέρωσης, επικοινωνίας και προβολής** σύμφωνα με το άρθρο 23 του κανονισμού ΚΤΚ, συμπεριλαμβανομένης της δημοσίευσης δεδομένων σχετικά με τους τελικούς αποδέκτες σε έναν ενιαίο ιστότοπο, εάν το καθήκον αυτό δεν ανατίθεται σε εθνική συντονιστική αρχή.

Οι αρχές που είναι υπεύθυνες για την υλοποίηση του ΚΣΚ μπορούν να είναι εθνικές, περιφερειακές ή τοπικές αρχές, ανάλογα με τα εθνικά νομικά και κανονιστικά πλαίσια που έχουν θεσπιστεί και το είδος των μέτρων και των επενδύσεων που περιλαμβάνονται στο ΚΣΚ. Εναπόκειται στα κράτη μέλη να αποφασίσουν τον τρόπο ανάθεσης των αρμοδιοτήτων μεταξύ των αρχών, λαμβάνοντας υπόψη την ανάγκη να διασφαλιστεί η αποτελεσματική υλοποίηση του ΚΣΚ, ώστε τα ευάλωτα νοικοκυριά, οι πολύ μικρές επιχειρήσεις και οι χρήστες των μεταφορών να επωφελούνται από τα μέτρα και τις επενδύσεις.

Εάν οι περιφερειακές αρχές είναι επιφορτισμένες με την υλοποίηση του ΚΣΚ, θα έχουν τα ίδια είδη αρμοδιοτήτων με τις εθνικές αρχές.

2. *Αρχή/Αρχές που είναι υπεύθυνες για την υπογραφή της διαχειριστικής δήλωσης που συνοδεύει τις αιτήσεις πληρωμής*

Η αρχή ή οι αρχές που είναι υπεύθυνες για την υπογραφή της διαχειριστικής δήλωσης που συνοδεύει τις αιτήσεις πληρωμής εκτελούν τα καθήκοντα που παρατίθενται κατωτέρω.

— **Διασφάλιση** της εφαρμογής αποτελεσματικών και αναλογικών μέτρων για τη διαφύλαξη των οικονομικών συμφερόντων της ΕΕ, λαμβανομένων υπόψη των εντοπισθέντων κινδύνων.

— **Ενοποίηση** και εποπτεία των εργασιών των εκτελεστικών αρχών για τη διασφάλιση της συνοχής και της ποιότητας του ΚΣΚ.

— **Παροχή βεβαιότητας** στην Επιτροπή ότι η υλοποίηση του ΚΣΚ συμμορφώνεται με τα ισχύοντα πρότυπα και τους ισχύοντες κανόνες και κανονισμούς.

— **Επιβεβαίωση** ότι **οι αιτήσεις πληρωμής περιλαμβάνουν μόνο τα ορόσημα και τους στόχους** που έχουν ολοκληρωθεί, ώστε να διασφαλίζεται η ακρίβεια, η αξιοπιστία και η γνησιότητα των δεδομένων. Στο πλαίσιο αυτό περιλαμβάνεται η τήρηση ηλεκτρονικών αρχείων όλων των στοιχείων επαλήθευσης σύμφωνα με τους κανόνες και τις διαδικασίες.

— **Επαλήθευση** ότι οι παρατυπίες που εντοπίστηκαν στις τελικές εκθέσεις λογιστικού και άλλου ελέγχου σχετικά με τις αιτήσεις πληρωμής έχουν αντιμετωπιστεί και διορθωθεί δεόντως στο επίπεδο των οικείων τελικών αποδεκτών.

Στις 18 Απριλίου 2023 η Επιτροπή εξέδωσε δήλωση ([7]) σχετικά με τη συμφωνία στην οποία κατέληξαν οι συννομοθέτες βάσει του παραρτήματος ΙΙΙ του κανονισμού ΚΤΚ. Στην εν λόγω δήλωση τονίζεται ότι ο διορισμός περισσότερων από μία αρχών για την υπογραφή διαχειριστικών δηλώσεων που συνοδεύουν τις αιτήσεις πληρωμής θα μπορούσε να οδηγήσει σε ανεπάρκειες και σε αποδυνάμωση των αρμοδιοτήτων και να δημιουργήσει σύγχυση σχετικά με τους ρόλους των αρχών.

3. *Φορέας/φορείς που είναι υπεύθυνοι για τον έλεγχο των συστημάτων και λειτουργιών*

Ο φορέας ή οι φορείς που ελέγχουν τα συστήματα και τις λειτουργίες θα είναι υπεύθυνοι για τα καθήκοντα που αναφέρονται κατωτέρω.

— **Διενέργεια συστημικών λογιστικών ελέγχων** σχετικά με τη λειτουργία του συστήματος διαχείρισης και ελέγχου, καθώς και **λογιστικών ελέγχων λειτουργιών**, ώστε να παρέχεται εύλογη βεβαιότητα στην Επιτροπή ότι έχουν επιτευχθεί τα **ορόσημα και οι στόχοι** που περιλαμβάνονται στις **αιτήσεις πληρωμής**.

— **Επαλήθευση** της **αποτελεσματικής λειτουργίας των συστημάτων διαχείρισης και ελέγχου και της διαδικασίας ορισμού των αρχών** σύμφωνα με τις βασικές απαιτήσεις που καθορίζονται στον κανονισμό ΚΤΚ και στο παράρτημα ΙΙΙ του εν λόγω κανονισμού.

— **Διασφάλιση** ότι οι εργασίες τους καλύπτουν όλα τα σχετικά στοιχεία **ώστε να παρέχονται εγγυήσεις για την προστασία των οικονομικών συμφερόντων της ΕΕ**, με τη λήψη βεβαιότητας όσον αφορά την ύπαρξη συστημάτων που αποσκοπούν στην πρόληψη, τον εντοπισμό, την αναφορά και την αντιμετώπιση περιπτώσεων απάτης, διαφθοράς και σύγκρουσης συμφερόντων, και διασφάλιση της συμμόρφωσης με τις απαιτήσεις της ενιαίας αγοράς (κανόνες για τις δημόσιες συμβάσεις και τις κρατικές ενισχύσεις).

— **Διεξαγωγή** όλων των ελεγκτικών δραστηριοτήτων σύμφωνα με τα **διεθνώς αποδεκτά πρότυπα λογιστικού ελέγχου**.

— **Παροχή περίληψης των λογιστικών ελέγχων** που διενεργήθηκαν και των μέτρων που εφαρμόστηκαν, για κάθε αίτηση πληρωμής, με σκοπό τη διαφύλαξη των συμφερόντων της ΕΕ, με έμφαση στα εξής:

  — απουσία σύγκρουσης συμφερόντων·

  — εφαρμογή μέτρων για την καταπολέμηση της απάτης·

  — πρόληψη της διαφθοράς και της διπλής χρηματοδότησης.

Η **ελεγκτική αρχή** πρέπει να είναι δημόσια αρχή, αν και επιτρέπεται η άσκηση ειδικών ελεγκτικών καθηκόντων από δημόσιους ή ιδιωτικούς φορείς, κατ' εξουσιοδότηση ή με εξωτερική ανάθεση, υπό την εποπτεία και την ευθύνη της.

([7]) Βρυξέλλες, 18 Απριλίου 2023 (OR. en, pl) 7984/23 ADD 1, διοργανικός φάκελος: 2021/0206(COD).

β. ***Συμπληρωματικοί φορείς***

Όπως αναφέρεται στο έγγραφο καθοδήγησης σχετικά με τα ΚΣΚ, και λαμβανομένου υπόψη του πολυτομεακού χαρακτήρα του ΚΤΚ, τα κράτη μέλη ενθαρρύνονται να συστήσουν εθνικό συντονιστικό φορέα για το ΚΣΚ.

1. *Φορέας που είναι υπεύθυνος για τον συντονισμό της προετοιμασίας και της παρακολούθησης του ΚΣΚ*

Το άρθρο 6 παράγραφος 3 του κανονισμού ΚΤΚ ορίζει ότι τα ΚΣΚ πρέπει να συνάδουν με τις πληροφορίες που περιέχονται σε άλλα προγράμματα και νομοθεσίες της ΕΕ και με τις δεσμεύσεις που αναλαμβάνουν τα κράτη μέλη βάσει αυτών. Για τον σκοπό αυτό, τα κράτη μέλη ενθαρρύνονται να συστήσουν ειδικό φορέα που θα διασφαλίζει τον συνολικό συντονισμό μεταξύ των διαφόρων τομέων.

Ο εθνικός συντονιστικός φορέας μπορεί να εκτελεί τις λειτουργίες που παρατίθενται κατωτέρω:

— διασφάλιση της **ευθυγράμμισης** του ΚΣΚ με άλλες εθνικές πρωτοβουλίες πολιτικής·

— διασφάλιση της **συνοχής** και της **συμπληρωματικότητας** μεταξύ του ΚΣΚ και του σχεδίου δράσης για τον ευρωπαϊκών πυλώνα κοινωνικών δικαιωμάτων, των προγραμμάτων για την πολιτική συνοχής, του σχεδίου ανάκαμψης και ανθεκτικότητας (ΣΑΑ), του εθνικού σχεδίου ανακαίνισης κτιρίων, του ενοποιημένου εθνικού σχεδίου για την ενέργεια και το κλίμα (στο εξής: ΕΣΕΚ) και του σχεδίου δίκαιης μετάβασης·

— **συντονισμός** με τις αρχές που είναι υπεύθυνες για τον αποτελεσματικό σχεδιασμό και την εκτέλεση των δράσεων και με την αρχή ή τις αρχές που είναι υπεύθυνες για την υπογραφή της διαχειριστικής δήλωσης, ώστε να είναι δυνατή η αποτελεσματική παρακολούθηση των αιτήσεων πληρωμής·

— **διαμεσολάβηση** μεταξύ των αρχών που είναι υπεύθυνες για την υλοποίηση, με σκοπό την επίλυση ζητημάτων εφαρμογής·

— **λειτουργία ως ενιαίου σημείου επαφής** για τις υπηρεσίες της Επιτροπής, το Ευρωπαϊκό Ελεγκτικό Συνέδριο και άλλα σχετικά θεσμικά όργανα ή οργανισμούς της ΕΕ·

— **εποπτεία** της περιοδικής παρακολούθησης, της υποβολής εκθέσεων (σύμφωνα με το άρθρο 24 του κανονισμού ΚΤΚ) και της διενέργειας αξιολογήσεων, ανάλογα με τις ανάγκες·

— **διασφάλιση** της υλοποίησης δραστηριοτήτων επικοινωνίας για την αύξηση της ευαισθητοποίησης όσον αφορά τη στήριξη της ΕΕ και τη διάδοση πληροφοριών σχετικά με τις δράσεις που υλοποιούνται στο πλαίσιο του ΚΣΚ·

— **εποπτεία** της δημοσίευσης δεδομένων σχετικά με τους τελικούς αποδέκτες (και τους αναδόχους και τους υπεργολάβους, όταν ο τελικός αποδέκτης είναι αναθέτουσα αρχή) για τη διατήρηση της διαφάνειας.

Ανεξάρτητα από την αρχή ή τις αρχές που ασκούν αυτές τις λειτουργίες διαχείρισης, πρέπει να εξασφαλίζεται ο αποτελεσματικός διαχωρισμός μεταξύ αυτών και του φορέα που εκτελεί τις λειτουργίες ελέγχου, ώστε να είναι δυνατή η διενέργεια επαρκών και ανεξάρτητων ελέγχων των συστημάτων και των λειτουργιών.

γ. ***Ορισμός από τα κράτη μέλη***

Η αρχή ή οι αρχές που αναφέρονται στο στοιχείο α της παρούσας ενότητας πρέπει να ορίζονται σύμφωνα με το παράρτημα III του κανονισμού ΚΤΚ και το εθνικό πλαίσιο. Ο ορισμός του συντονιστικού φορέα βάσει του στοιχείου β πρέπει να γίνεται σύμφωνα με το εθνικό πλαίσιο· δεν εφαρμόζεται η διαδικασία ορισμού βάσει του παραρτήματος III του κανονισμού ΚΤΚ.

Σύμφωνα με το άρθρο 11 παράγραφος 3 του κανονισμού ΚΤΚ, εάν ένα κράτος μέλος αποφασίσει να αναθέσει τον ρόλο της αρχής που είναι επιφορτισμένη με την υλοποίηση του ΚΣΚ σε διαχειριστική αρχή των προγραμμάτων της πολιτικής συνοχής βάσει του κανονισμού (ΕΕ) 2021/1060 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου [8] (στο εξής: «κανονισμός περί κοινών διατάξεων» ή «ΚΚΔ»), η Επιτροπή θα θεωρήσει ότι τα υφιστάμενα συστήματα διαχείρισης και ελέγχου που έχουν ήδη θεσπιστεί συμμορφώνονται με τις απαιτήσεις του κανονισμού ΚΤΚ.

Η διάταξη αυτή ισχύει για τις αρχές σε εθνικό, περιφερειακό ή άλλο επίπεδο.

[8] Κανονισμός (ΕΕ) 2021/1060 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 24ης Ιουνίου 2021, για τον καθορισμό κοινών διατάξεων για το Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης, το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο+, το Ταμείο Συνοχής, το Ταμείο Δίκαιης Μετάβασης και το Ευρωπαϊκό Ταμείο Θάλασσας, Αλιείας και Υδατοκαλλιέργειας, και δημοσιονομικών κανόνων για τα εν λόγω Ταμεία και για το Ταμείο Ασύλου, Μετανάστευσης και Ένταξης, το Ταμείο Εσωτερικής Ασφάλειας και το Μέσο για τη Χρηματοδοτική Στήριξη της Διαχείρισης των Συνόρων και την Πολιτική των Θεωρήσεων (ΕΕ L 231 της 30.6.2021, σ. 159).

Με βάση τις συνέργειες που παρέχει η εν λόγω διάταξη και τη φύση των καθηκόντων που ασκούν άλλοι τύποι αρχών στο πλαίσιο των προγραμμάτων της πολιτικής συνοχής και του ΜΑΑ, η Επιτροπή θα μπορούσε να εφαρμόζει απλουστευμένη διαδικασία σε διάφορες άλλες περιπτώσεις, όπως περιγράφεται αναλυτικά κατωτέρω.

Αρχές βάσει του ΚΚΔ:

i. Σε διαχειριστική αρχή βάσει του ΚΚΔ ανατίθεται ο ρόλος της αρχής που είναι υπεύθυνη για την υπογραφή της διαχειριστικής δήλωσης που συνοδεύει την αίτηση πληρωμής σύμφωνα με τον κανονισμό ΚΤΚ.

ii. Σε ενδιάμεσο φορέα βάσει του ΚΚΔ ανατίθεται ο ρόλος της αρχής που υλοποιεί το ΚΣΚ σύμφωνα με τον κανονισμό ΚΤΚ, υπό την προϋπόθεση ότι στον εν λόγω ενδιάμεσο φορέα έχει ανατεθεί κατ' εξουσιοδότηση η εκπλήρωση όλων των σχετικών καθηκόντων της διαχειριστικής αρχής για τα προγράμματα της πολιτικής συνοχής.

iii. Σε ελεγκτική αρχή βάσει του ΚΚΔ ανατίθεται ο ρόλος του φορέα που διενεργεί τους λογιστικούς ελέγχους σύμφωνα με τον κανονισμό ΚΤΚ.

Αρχές βάσει του ΜΑΑ

Λόγω των ομοιοτήτων με τις δομές και τις διαδικασίες διαχείρισης και ελέγχου που έχουν θεσπιστεί σε εθνικό και περιφερειακό επίπεδο για τη διαχείριση του ΜΑΑ, οι δομές του ΜΑΑ θα μπορούσαν να χρησιμοποιηθούν (εάν είναι διαφορετικές από τις αρχές υλοποίησης των προγραμμάτων πολιτικής συνοχής) και για την απευθείας υλοποίηση δράσεων στο πλαίσιο των ΚΣΚ. Στις περιπτώσεις αυτές, τα υφιστάμενα συστήματα διαχείρισης και ελέγχου που έχουν θεσπιστεί από τα κράτη μέλη θα θεωρείται ότι συμμορφώνονται με τις απαιτήσεις του κανονισμού ΚΤΚ.

Κάθε κράτος μέλος πρέπει να κοινοποιεί επισήμως στην Επιτροπή τον κατάλογο των αρχών που είναι υπεύθυνες για τα καθήκοντα στο πλαίσιο του ΚΤΚ, είτε κατά την υποβολή του οικείου ΚΣΚ είτε σε μεταγενέστερο χρόνο, πριν από τον ορισμό τους, διασφαλίζοντας ότι έχουν ελεγχθεί και επιβεβαιωθεί τα ακόλουθα στοιχεία:

α) οι αρχές διαθέτουν τη νομική εντολή σε εθνικό επίπεδο·

β) οι αρχές διαθέτουν τους αναγκαίους πόρους και την απαιτούμενη ικανότητα για την εκτέλεση των πρόσθετων καθηκόντων στο πλαίσιο του ΚΤΚ·

γ) τα κράτη μέλη θα πρέπει να διασφαλίσουν ότι η υλοποίηση του ΚΣΚ δεν θα θέσει σε κίνδυνο την εκτέλεση των άλλων κονδυλίων της ΕΕ που τελούν υπό την ευθύνη των αρμόδιων για το ΚΤΚ αρχών που έχουν οριστεί πρόσφατα· και

δ) τα κράτη μέλη θα πρέπει να διασφαλίζουν την τήρηση των ισχυουσών απαιτήσεων του παραρτήματος ΙΙΙ του κανονισμού ΚΤΚ.

Εάν οι εντεταλμένες αρχές δεν είναι διαχειριστικές αρχές των προγραμμάτων της πολιτικής συνοχής που αναφέρονται στο άρθρο 11 παράγραφος 3 του κανονισμού ΚΤΚ ή του ΜΑΑ, η Επιτροπή θα αναγνωρίζει την καταλληλότητα της αρχής να εκπληρώνει τον ρόλο που της ανατίθεται από το κράτος μέλος κατά περίπτωση, όπως περιγράφεται στο σημείο ΙΙ στοιχείο δ του παρόντος εγγράφου καθοδήγησης.

Σε κάθε περίπτωση, οι αρχές που συμμετέχουν στην υλοποίηση των ταμείων της πολιτικής συνοχής της ΕΕ και/ή του ΜΑΑ με σημαντικές ελλείψεις, οι οποίες επιβεβαιώνονται είτε από την Επιτροπή ή το Ευρωπαϊκό Ελεγκτικό Συνέδριο είτε από οποιονδήποτε άλλον εθνικό ελεγκτικό φορέα, πρέπει να εξαιρούνται από την απλουστευμένη διαδικασία ορισμού που αναφέρεται ανωτέρω.

δ. ***Ελεγκτικές εργασίες που πρέπει να εκτελούνται σε εθνικό επίπεδο εάν οι αρχές δεν καλύπτονται από το άρθρο 11 παράγραφος 3 του κανονισμού ΚΤΚ ή από τον ΜΑΑ***

Οποιαδήποτε οντότητα η οποία είναι υπεύθυνη για την υλοποίηση του ΚΣΚ και/ή την υπογραφή της διαχειριστικής δήλωσης στο πλαίσιο του ΚΤΚ και **δεν συμμετείχε προηγουμένως σε** προγράμματα της πολιτικής συνοχής ή στον ΜΑΑ (όπως περιγράφεται ανωτέρω) θα πρέπει να υπόκειται σε έλεγχο από την ελεγκτική αρχή. Κατά τον εν λόγω έλεγχο, θα πρέπει να αξιολογείται αν οι αρχές πληρούν τα κριτήρια του συστήματος εσωτερικού ελέγχου, τα οποία καθορίζονται στο παράρτημα ΙΙΙ του κανονισμού ΚΤΚ, πριν από την ολοκλήρωση της διαδικασίας ορισμού. Πρέπει επίσης να διενεργείται έλεγχος σε οποιαδήποτε οντότητα με επιβεβαιωμένες σημαντικές ελλείψεις ([9]), όσον αφορά την υλοποίηση των ταμείων συνοχής ή του ΜΑΑ, την οποία το κράτος μέλος αποφασίζει παρ' όλα αυτά να ορίσει.

([9]) Βλ. κατηγορίες 3 και 4 της ενότητας σχετικά με την αξιολόγηση των συστημάτων διαχείρισης και ελέγχου κατωτέρω.

Θα πρέπει να σημειωθεί ότι η αξιολόγηση της συμμόρφωσης με τις βασικές απαιτήσεις που καθορίζονται στο παράρτημα ΙΙΙ του κανονισμού ΚΤΚ αναφέρεται στην καταλληλότητα του σχεδιασμού του συστήματος διαχείρισης και ελέγχου. Αυτό σημαίνει ότι, για να αποδεχθεί η Επιτροπή τον ορισμό μιας αρχής, απαιτείται η διατύπωση γνώμης σχετικά με τη δημιουργία των συστημάτων. Στο στάδιο αυτό, ωστόσο, δεν απαιτείται η διατύπωση γνώμης σχετικά με την αποτελεσματικότητα του συστήματος διαχείρισης και ελέγχου στην πράξη. Το πεδίο εφαρμογής και οι στόχοι του εν λόγω λογιστικού ελέγχου περιγράφονται αναλυτικότερα στην ενότητα Χ του παρόντος εγγράφου καθοδήγησης.

Εάν δεν είναι δυνατόν να ληφθούν επαρκείς εγγυήσεις πριν από την έγκριση του ΚΣΚ, το σχέδιο θα πρέπει να περιλαμβάνει ένα ορόσημο που πρέπει να επιτευχθεί πριν από την καταβολή οποιασδήποτε πληρωμής, σύμφωνα με το οποίο απαιτείται για τις εν λόγω οντότητες ελεγκτική γνώμη χωρίς επιφυλάξεις από την ελεγκτική αρχή. Εάν το κράτος μέλος δεν προτείνει τέτοιο ορόσημο στο ΚΣΚ, η Επιτροπή θα ζητήσει το εν λόγω ορόσημο κατά την αξιολόγηση του ΚΣΚ, όπως προβλέπεται στο άρθρο 17 παράγραφος 3 στοιχείο γ) του κανονισμού ΚΤΚ.

ε. *Αποδοχή εκ μέρους της Επιτροπής του ορισμού των αρχών*

Η Επιτροπή θα αποδέχεται καταρχήν τη διαδικασία ορισμού που καλύπτεται από το στοιχείο α της παρούσας ενότητας χωρίς πρόσθετες ελεγκτικές εργασίες, όταν η εντεταλμένη ελεγκτική αρχή παρέχει ήδη βεβαιότητα στο πλαίσιο των προγραμμάτων της πολιτικής συνοχής ή στο πλαίσιο του ΜΑΑ.

Εάν το κράτος μέλος αποφασίσει να **ορίσει ως ελεγκτική αρχή νέα οντότητα** η οποία δεν διαθέτει προηγούμενη πείρα στον έλεγχο των ταμείων συνοχής ή του ΜΑΑ, η Επιτροπή θα επανεξετάσει τη σύσταση της εντεταλμένης ελεγκτικής αρχής και ενδεχομένως άλλων φορέων που είναι υπεύθυνοι για την υλοποίηση του ΚΣΚ. Η Επιτροπή θα **επαληθεύει τη συμμόρφωση με τον κανονισμό ΚΤΚ και τα διεθνή ελεγκτικά πρότυπα το συντομότερο δυνατόν και, ενδεχομένως, στο πλαίσιο της αξιολόγησης του ΚΣΚ ή αμέσως μετά την επίσημη έγκρισή του**.

Σύμφωνα με το άρθρο 17 παράγραφος 3 στοιχείο γ) του κανονισμού ΚΤΚ, τα κράτη μέλη υποχρεούνται να αντιμετωπίζουν τυχόν αδυναμίες στα συστήματα εσωτερικού ελέγχου πριν από την πρώτη πληρωμή. Εάν δεν είναι δυνατόν να εξασφαλιστούν επαρκείς εγγυήσεις πριν από την έγκριση του ΚΣΚ, το σχέδιο θα πρέπει να περιλαμβάνει **πρόσθετο μέτρο** (ορόσημο), σύμφωνα με το οποίο απαιτείται θετική αξιολόγηση από την Επιτροπή για τις ελεγκτικές αρχές οι οποίες δεν διαθέτουν προηγούμενη πείρα στον έλεγχο των ταμείων συνοχής και/ή του ΜΑΑ. Εάν το κράτος μέλος δεν προτείνει τέτοιο ορόσημο στο ΚΣΚ, η Επιτροπή θα ζητήσει σχετικό ορόσημο κατά την αξιολόγηση του ΚΣΚ [άρθρο 17 παράγραφος 3 στοιχείο γ) του κανονισμού ΚΤΚ]. Το ορόσημο αυτό πρέπει να επιτευχθεί πριν από την πρώτη πληρωμή.

III. **Προπαρασκευαστικές εργασίες για την υλοποίηση του ΚΣΚ**

α. *Σύσταση εθνικής συντονιστικής επιτροπής*

Στο άρθρο 21 παράγραφος 1 του κανονισμού ΚΤΚ προβλέπεται η ανάγκη διασφάλισης αποτελεσματικού και αποδοτικού συστήματος εσωτερικού ελέγχου. Το παράρτημα ΙΙΙ του κανονισμού ΚΤΚ καθορίζει τον ορισμό των αρχών και τις διαδικασίες που διασφαλίζουν ότι οι εν λόγω αρχές θα λάβουν βεβαιότητα.

Για τη διευκόλυνση της συνεργασίας με τα ενδιαφερόμενα μέρη, τα κράτη μέλη ενθαρρύνονται να παρέχουν μια **πλατφόρμα για τον εθνικό συντονισμό της υλοποίησης του ΚΣΚ**, ώστε ο διάλογος με τα ενδιαφερόμενα μέρη να είναι οργανωμένος κατά τρόπο που να παρέχει σαφήνεια σχετικά με το χρονοδιάγραμμα, τον τρόπο με τον οποίο οι ενδιαφερόμενοι φορείς μπορούν να συμμετέχουν στον διάλογο και τον συντονισμό σε εθνικό επίπεδο. Η δημιουργία μιας τέτοιας πλατφόρμας θα διευκολύνει το έργο του φορέα που είναι υπεύθυνος για τον συντονισμό της προετοιμασίας και της παρακολούθησης του εθνικού ΚΣΚ.

Θα μπορούσε να συσταθεί εθνική συντονιστική επιτροπή, η οποία θα περιλαμβάνει τις δομές που έχει δημιουργήσει το κράτος μέλος για **τη διαχείριση, τον συντονισμό και την υλοποίηση του οικείου ΚΣΚ** και για τη συζήτησή του με τα **σχετικά ενδιαφερόμενα μέρη**. Επιπλέον της υποστήριξης της αποτελεσματικής υλοποίησης του ΚΣΚ, η εν λόγω συντονιστική επιτροπή θα μπορούσε να διασφαλίσει ότι το ΚΣΚ υλοποιήθηκε σύμφωνα με άλλες εθνικές στρατηγικές, τα ενωσιακά χρηματοδοτικά προγράμματα και τις πολιτικές της ΕΕ.

Η εθνική συντονιστική επιτροπή θα μπορούσε να ασκεί, μεταξύ άλλων καθηκόντων, τις ακόλουθες δραστηριότητες:

— παρακολούθηση της προόδου που σημειώνεται όσον αφορά την υλοποίηση του ΚΣΚ και την επίτευξη των οροσήμων και των στόχων·

— αντιμετώπιση συγκεκριμένων ζητημάτων και προκλήσεων που επηρεάζουν την απόδοση των μέτρων και των επενδύσεων·

— αξιολόγηση της συμβολής του ΚΣΚ στην αντιμετώπιση των προκλήσεων που προσδιορίζονται στο ΕΣΕΚ του κράτους μέλους ή σε άλλα μέσα και προγράμματα που έχουν αντίκτυπο στο ΚΤΚ·

— παρακολούθηση της προόδου που σημειώνεται κατά τη διενέργεια των αξιολογήσεων·

— παρακολούθηση της προόδου που σημειώνεται όσον αφορά την υποβολή εκθέσεων σχετικά με τους δείκτες αποτελεσμάτων, εκροών και πλαισίου, τη διενέργεια αξιολογήσεων και συνθέσεων αξιολογήσεων και τη συνέχεια που δίνεται στα πορίσματα·

— διασφάλιση της ανάληψης δράσεων επικοινωνίας και προβολής και της επίτευξης προόδου όσον αφορά την ανάπτυξη διοικητικών ικανοτήτων των δημόσιων οργανισμών·

— παρακολούθηση της συμμετοχής των εταίρων και των δικαιούχων, διασφάλιση της αποτελεσματικής συμμετοχής των βασικών ενδιαφερόμενων μερών και προώθηση της αρχής της εταιρικής σχέσης.

Η εν λόγω επιτροπή θα μπορούσε επίσης να προωθήσει την ανταλλαγή απόψεων όσον αφορά τη μεθοδολογία που χρησιμοποιείται για την επανεξέταση των οροσήμων και των στόχων, καθώς και την ανά διετία υποβολή εκθέσεων σχετικά με την υλοποίηση του ΚΣΚ ή οποιαδήποτε αλλαγή στο ΚΣΚ. Τέλος, θα μπορούσε να υποβάλλει προτάσεις στις αρχές υλοποίησης του ΚΣΚ, ιδίως σχετικά με πιθανούς τρόπους μείωσης της γραφειοκρατίας για τους τελικούς αποδέκτες και βελτίωσης της αποτελεσματικότητας των μέτρων και των επενδύσεων.

Η εθνική συντονιστική επιτροπή θα πρέπει να είναι προσαρμοσμένη στις ειδικές ανάγκες, τα θεσμικά πλαίσια και τις δομές διακυβέρνησης κάθε κράτους μέλους. Η αποτελεσματικότητα της εν λόγω επιτροπής όσον αφορά τη στήριξη της υλοποίησης του ΚΣΚ και την επίτευξη των επιθυμητών αποτελεσμάτων εξαρτάται από παράγοντες όπως **το επίπεδο συμμετοχής των ενδιαφερόμενων μερών, η αποτελεσματικότητα των διοικητικών διαδικασιών και η δυνατότητα προσαρμογής της**.

Τα κράτη μέλη ενθαρρύνονται θερμά να συμπεριλάβουν στην οικεία εθνική συντονιστική επιτροπή εκπροσώπους των αρμόδιων υπουργείων και οργανισμών, τοπικών και περιφερειακών αρχών, των κοινωνικών εταίρων και άλλων σχετικών ενδιαφερόμενων μερών, καθώς και εκπροσώπους της Επιτροπής.

Συνιστάται κάθε εθνική συντονιστική επιτροπή να εγκρίνει ειδικό εσωτερικό κανονισμό, συμπεριλαμβανομένων διατάξεων σχετικά με την πρόληψη κάθε σύγκρουσης συμφερόντων και την εφαρμογή της αρχής της διαφάνειας. Ο εν λόγω εσωτερικός κανονισμός θα διέπει τη διαδικασία λήψης αποφάσεων κάθε εθνικής επιτροπής σύμφωνα με το σχετικό εθνικό πλαίσιο. Η επιτροπή θα πρέπει να συνεδριάζει τουλάχιστον μία φορά ετησίως, με τη διοργάνωση ειδικών συνεδριάσεων όταν υπάρχουν σχετικά ζητήματα που επηρεάζουν την πρόοδο που σημειώνει το ΚΣΚ προς την επίτευξη των στόχων του.

β. ***Συμμετοχή των περιφερειακών/τοπικών αρχών, των κοινωνικών εταίρων και των ενδιαφερόμενων μερών της κοινωνίας των πολιτών***

Για τη διασφάλιση της αποτελεσματικής υλοποίησης και της συνεπούς παρακολούθησης του ΚΣΚ, τα κράτη μέλη ενθαρρύνονται θερμά να εξασφαλίσουν τη συμμετοχή διαφόρων ενδιαφερόμενων μερών, ιδίως των ενδιαφερόμενων μερών σε περιφερειακό και τοπικό επίπεδο, καθ' όλη τη διάρκεια της διαδικασίας υλοποίησης.

Η εξασφάλιση της συμμετοχής των τοπικών και περιφερειακών αρχών και των σχετικών ενδιαφερόμενων μερών κατά τη διάρκεια υλοποίησης του ΚΣΚ i) θα διασφαλίσει την ανάληψη ιδίας ευθύνης και δέσμευσης για την υλοποίηση του ΚΣΚ· ii) θα συμβάλει ώστε να διασφαλιστεί ότι τα μέτρα και οι επενδύσεις στοχεύουν ευάλωτα νοικοκυριά και ευάλωτες πολύ μικρές επιχειρήσεις που θα πρέπει τελικά να επωφεληθούν από το ΚΣΚ· και iii) θα αντικατοπτρίζει το γεγονός ότι πολλές επενδύσεις του ΚΤΚ θα υλοποιηθούν σε τοπικό και σε περιφερειακό επίπεδο (ενεργειακές ανακαινίσεις, δημόσιες μεταφορές κ.λπ.).

Επιπλέον των ενδιαφερόμενων μερών σε περιφερειακό και σε τοπικό επίπεδο, καθ' όλη τη διάρκεια υλοποίησης του ΚΣΚ θα πρέπει να συμμετέχουν **οργανώσεις της κοινωνίας των πολιτών, κοινωνικοί εταίροι, τομεακοί εκπρόσωποι**, καθώς και άλλες οντότητες που μπορούν να εξασφαλίσουν επαρκώς ευρύ φάσμα απόψεων και να παράσχουν ολοκληρωμένη παρακολούθηση της διαδικασίας υλοποίησης.

IV. **Παρακολούθηση της υλοποίησης**

Το πλαίσιο για την παρακολούθηση της υλοποίησης του ΚΣΚ καθορίζεται στο άρθρο 24 του κανονισμού ΚΤΚ. Στο εν λόγω άρθρο αναφέρεται ότι τα κράτη μέλη πρέπει να υποβάλλουν έκθεση, **ανά διετία**, στην Επιτροπή σχετικά με την εφαρμογή των οικείων ΚΣΚ μαζί με την έκθεση προόδου τους για τα οικεία ολοκληρωμένα ΕΣΕΚ. Τα κράτη μέλη πρέπει να περιλαμβάνουν στις οικείες διετείς εκθέσεις προόδου τους σχετικούς κοινούς δείκτες που ορίζονται στο παράρτημα IV του κανονισμού ΚΤΚ.

Η Επιτροπή οφείλει επίσης να παρακολουθεί την υλοποίηση του ΚΣΚ και να μετρά την πρόοδο που σημειώνεται προς την επίτευξη των στόχων του. Συνολικά, η παρακολούθηση της υλοποίησης θα πρέπει να είναι στοχευμένη και θα πρέπει να επιβάλλονται αναλογικές απαιτήσεις υποβολής εκθέσεων στους τελικούς αποδέκτες της χρηματοδότησης από το ΚΤΚ. Η Επιτροπή θα χρησιμοποιεί τους κοινούς δείκτες για τους σκοπούς της υποβολής εκθέσεων και για την παρακολούθηση και την αξιολόγηση του ΚΤΚ.

Η αποτελεσματική παρακολούθηση της υλοποίησης των ΚΣΚ και η σαφής και διαφανής υποβολή εκθέσεων είναι καίριας σημασίας για τη διασφάλιση της διαφάνειας και της λογοδοσίας έναντι των ενδιαφερόμενων μερών και του κοινού, καθώς και για την ενημέρωση σχετικά με την πρόοδο και τα αποτελέσματα που επιτυγχάνονται. Για την εν λόγω υποβολή εκθέσεων σε συγκεντρωτικό επίπεδο του ΚΣΚ απαιτούνται συνεκτικά και συγκρίσιμα δεδομένα, τα οποία θα βασίζονται σε άρτιες ρυθμίσεις για την παρακολούθηση και τη συλλογή δεδομένων. Η παρακολούθηση μπορεί επίσης να συμβάλει στην πρόβλεψη σημείων συμφόρησης κατά την υλοποίηση και να στηρίξει την ανάπτυξη σχετικών μέτρων αντιμετώπισης ή να διευκολύνει, από την άλλη πλευρά, τον προσδιορισμό ορθών πρακτικών. Με την αποτελεσματική παρακολούθηση παρέχεται επίσης η δυνατότητα μέτρησης της συνολικής προόδου του ΚΤΚ προς την επίτευξη των στόχων του, καθώς και η δυνατότητα παροχής βάσης τεκμηρίωσης για μεταγενέστερες αξιολογήσεις του ΚΤΚ (βλ. ενότητα VII). Οι δύο βασικές συνιστώσες του πλαισίου παρακολούθησης του ΚΤΚ παρουσιάζονται στον πίνακα 1 κατωτέρω.

Πίνακας 1

Βασικές συνιστώσες του πλαισίου παρακολούθησης του ΚΤΚ

	Ορόσημα και στόχοι	Κοινοί δείκτες
Αίτηση πληρωμής	Τα κράτη μέλη υποβάλλουν επικαιροποιήσεις (έως και δύο φορές ετησίως) ως προς τα ορόσημα και τους στόχους που έχουν επιτευχθεί, συμπεριλαμβανομένων εκείνων που καθορίζονται από κοινούς δείκτες, τους οποίους θα χρησιμοποιεί η Επιτροπή για την ενημέρωση του συστήματος παρακολούθησης.	
Υποβολή εκθέσεων ανά διετία	Τα κράτη μέλη υποβάλλουν ανά διετία έκθεση σχετικά με την πρόοδο υλοποίησης των ΚΣΚ, δηλαδή σχετικά με το σύνολο των οροσήμων και των στόχων τους.	Στην διετή έκθεσή τους σχετικά με την πρόοδο υλοποίησης του ΚΣΚ, τα κράτη μέλη αναφέρουν επίσης όλους τους κοινούς δείκτες πλαισίου και την πρόοδο που έχει επιτευχθεί προς την κατεύθυνση των σχετικών κοινών δεικτών εκροών και αποτελεσμάτων.

α. ***Κοινοί δείκτες***

Σύμφωνα με το άρθρο 24 παράγραφος 1 του κανονισμού ΚΤΚ, τα κράτη μέλη θα πρέπει να περιλαμβάνουν στις οικείες διετείς εκθέσεις προόδου τους σχετικούς κοινούς δείκτες από το παράρτημα IV του κανονισμού ΚΤΚ. Ο κατάλογος που περιλαμβάνεται στο εν λόγω παράρτημα περιλαμβάνει συνολικά 39 δείκτες πλαισίου, εκροών και αποτελεσμάτων, οι οποίοι καλύπτουν τις κύριες συνιστώσες της παρέμβασης του ΚΤΚ (κτιριακός τομέας, τομέας οδικών μεταφορών, πολύ μικρές επιχειρήσεις και άμεση εισοδηματική στήριξη). Τα μέτρα και οι επενδύσεις που περιλαμβάνονται στα ΚΣΚ μπορούν να συμβάλουν στην επίτευξη πολλών κοινών δεικτών ταυτόχρονα.

Οι κοινοί δείκτες εκροών και αποτελεσμάτων που θεωρούνται σχετικοί για τα συνηθέστερα είδη μέτρων και επενδύσεων που μπορούν δυνητικά να συμπεριληφθούν στα ΚΣΚ και να χρησιμοποιηθούν για τις υποχρεώσεις υποβολής εκθέσεων σχετικά με τα ΚΣΚ καθορίζονται στο παράρτημα Ι του παρόντος εγγράφου καθοδήγησης. Αναμένεται από τα κράτη μέλη να υποβάλλουν εκθέσεις για τους σχετικούς κοινούς δείκτες εάν έχουν προτείνει στο ΚΣΚ μέτρα και επενδύσεις στην που εμπίπτουν στις κατηγορίες του άρθρου 8 παράγραφος 1 του κανονισμού ΚΤΚ. Στο παράρτημα IV του κανονισμού SCF καθίσταται επίσης σαφές ότι εάν το ΚΣΚ δεν περιλαμβάνει μέτρο ή επένδυση που συμβάλλουν σε ορισμένους από τους δείκτες, τα κράτη μέλη μπορούν να αναφέρουν για τους εν λόγω κοινούς δείκτες την ένδειξη «άνευ αντικειμένου».

Όλοι οι δείκτες πλαισίου σε κάθε συνιστώσα θεωρούνται εφαρμοστέοι εξ ορισμού, διότι παρέχουν πληροφορίες σχετικά με την τρέχουσα κατάσταση στους διάφορους τομείς (δηλαδή μια βασική τιμή) και τα κράτη μέλη πρέπει να παρουσιάζουν τις πληροφορίες αυτές στο οικείο ΚΣΚ σύμφωνα με τον κανονισμό ΚΤΚ ([10]).

Η Επιτροπή θα χρησιμοποιεί τους κοινούς δείκτες για την παρακολούθηση και την αξιολόγηση του ΚΤΚ και της προόδου που έχει σημειωθεί ως προς την επίτευξη των γενικών και των ειδικών στόχων του (βλ. επίσης ενότητα VII του παρόντος εγγράφου καθοδήγησης).

([10]) Σύμφωνα με το άρθρο 6 παράγραφος 1 στοιχείο ε) του κανονισμού ΚΤΚ, τα κράτη μέλη υποχρεούνται να παρέχουν στις πληροφορίες του οικείου ΚΣΚ εκτίμηση του αριθμού των ευάλωτων νοικοκυριών, των ευάλωτων πολύ μικρών επιχειρήσεων και των ευάλωτων χρηστών των μεταφορών. Το άρθρο 6 παράγραφος 1 στοιχείο δ) του κανονισμού ΚΤΚ – πληροφορίες σχετικά με την εκτίμηση των πιθανών επιπτώσεων της αύξησης των τιμών που προκύπτει από το ΣΕΔΕ2 της ΕΕ στα νοικοκυριά, ιδίως στην εμφάνιση ενεργειακής φτώχειας και φτώχειας στον τομέα των μεταφορών, και στις ευάλωτες πολύ μικρές επιχειρήσεις. Άρθρο 8 παράγραφος 2 του κανονισμού ΚΤΚ — πληροφορίες σχετικά με το μερίδιο της προσωρινής άμεσης εισοδηματικής στήριξης στο εκτιμώμενο συνολικό κόστος του σχεδίου.

β. ***Κοινοί δείκτες που χρησιμοποιούνται ως ορόσημα και στόχοι***

Η πρόοδος όσον αφορά την υλοποίηση των μέτρων και των επενδύσεων που περιλαμβάνονται στα ΚΣΚ θα πρέπει να παρακολουθείται με ορόσημα και στόχους. Τα ορόσημα και οι στόχοι θα πρέπει να είναι σχεδιασμένα κατά τρόπο ώστε να παρακολουθείται η επίτευξη των στόχων κάθε συνιστώσας του ΚΣΚ. Τα ορόσημα και οι στόχοι θα πρέπει να είναι σαφή, περιεκτικά, ρεαλιστικά, συναφή, μετρήσιμα, ειδικά για την υποστηριζόμενη δραστηριότητα και αξιόπιστα ([11]), με σχετικό δείκτη. Οι στόχοι θα πρέπει να έχουν σαφή βασική και άρτια υποκείμενη μεθοδολογία.

Σύμφωνα με το έγγραφο καθοδήγησης σχετικά με τα ΚΣΚ, συνιστάται θερμά στα κράτη μέλη να χρησιμοποιούν τον κατάλογο κοινών δεικτών του παραρτήματος IV του κανονισμού ΚΤΚ για την κατάρτιση των στόχων τους. Η χρήση των κοινών δεικτών για τον καθορισμό των στόχων διασφαλίζει τη συνέπεια και τη συγκρισιμότητα των δεδομένων παρακολούθησης σε όλα τα κράτη μέλη και στο επίπεδο του Ταμείου. Επομένως, εάν ένας στόχος συμβάλλει σε έναν από τους δείκτες που απαριθμούνται στο παράρτημα IV του κανονισμού ΚΤΚ, ο εν λόγω κοινός δείκτης θα πρέπει να χρησιμοποιείται ως πρωταρχική επιλογή για την προετοιμασία του ΚΣΚ (και πρέπει να προσδιορίζεται με σαφήνεια στον πίνακα που περιέχει τα ορόσημα και τους στόχους κατά την υποβολή του ΚΣΚ).

Για να είναι αποτελεσματική η υλοποίηση των ΚΣΚ, αναμένεται ότι οι περισσότεροι από τους ενδιάμεσους και τους τελικούς στόχους των επενδύσεων θα εκφράζονται σε δείκτες εκροών. Εάν ένας στόχος δεν μπορεί να διατυπωθεί με τη χρήση οποιουδήποτε από τους δείκτες του παραρτήματος IV, τα κράτη μέλη μπορούν να χρησιμοποιήσουν πρόσθετους δείκτες, δίνοντας προτεραιότητα σε εκείνους που έχουν χρησιμοποιηθεί στο πλαίσιο άλλων κονδυλίων, προγραμμάτων και μέσων της ΕΕ, όπως τα προγράμματα της πολιτικής συνοχής ή ο ΜΑΑ. Θα πρέπει να ακολουθούνται οι βέλτιστες πρακτικές που επεξηγούνται στο έγγραφο καθοδήγησης σχετικά με τα ΚΣΚ, μεταξύ άλλων και για τυχόν αλλαγές στα ΚΣΚ.

Η επίτευξη των οροσήμων και των στόχων συνιστά προϋπόθεση για την υποβολή αιτήσεων πληρωμής στο πλαίσιο του ΚΤΚ. Σύμφωνα με τον βασιζόμενο στις επιδόσεις χαρακτήρα του ΚΤΚ, η υποβολή των αιτήσεων πληρωμής αποτελεί κομβικό σημείο της υλοποίησης του ΚΣΚ, στο οποίο τα κράτη μέλη παρέχουν επικαιροποιήσεις σχετικά με την επίτευξη των οροσήμων και των στόχων τους, καθώς και σχετικά με τους κοινούς δείκτες, όπου αυτοί έχουν χρησιμοποιηθεί για τον καθορισμό των στόχων (για περισσότερες πληροφορίες, βλ. κατωτέρω).

Αυτή η τακτική διαδικασία παρέχει ενημέρωση σχετικά με την πρόοδο που έχει σημειωθεί όσον αφορά την εφαρμογή και την παρακολούθηση του ΚΤΚ. Η ενημέρωση αυτή πρέπει να συμπληρώνεται από έκθεση προόδου, την οποία καταρτίζουν τα κράτη μέλη ανά διετία και αφορά την πρόοδο υλοποίησης του ΚΣΚ.

γ. ***Ανά διετία υποβολή εκθέσεων σχετικά με την πρόοδο υλοποίησης***

Η ανά διετία υποβολή εκθέσεων σχετικά με την πρόοδο υλοποίησης αποτελεί τη βασική συνιστώσα του πλαισίου παρακολούθησης του ΚΤΚ. Κατ' εφαρμογή του άρθρου 24 του κανονισμού ΚΤΚ, οι εν λόγω εκθέσεις πρέπει να υποβάλλονται μαζί τις εκθέσεις προόδου για τα ΕΣΕΚ, σύμφωνα με το άρθρο 17 του κανονισμού (ΕΕ) 2018/1999 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου ([12]) (κανονισμός για τη διακυβέρνηση). Βάσει της διάταξης αυτής, τα κράτη μέλη υποχρεούνται να υποβάλλουν εκθέσεις σχετικά με την πρόοδο υλοποίησης των οικείων ΕΣΕΚ έως τις 15 Μαρτίου 2023 και στη συνέχεια ανά διετία. Λόγω της σύνδεσης που δημιουργήθηκε με τον κανονισμό ΚΤΚ μεταξύ της υποβολής εκθέσεων προόδου σχετικά με τα ΚΣΚ και τα ΕΣΕΚ, η πρώτη διετής έκθεση προόδου σχετικά με τα ΚΣΚ αναμένεται έως τις 15 Μαρτίου 2027. Η περίοδος αναφοράς καλύπτει την περίοδο από την έναρξη των επιλέξιμων μέτρων και επενδύσεων (δηλαδή από τον Ιούνιο του 2024 και μετά). Η ανά διετία υποβολή εκθέσεων σχετικά με την πρόοδο υλοποίησης των ΚΣΚ θα πραγματοποιείται με τη χρήση του εργαλείου ΤΠ SFC2021.

Για να διαμορφωθεί ολοκληρωμένη εικόνα της κατάστασης όσον αφορά την υλοποίηση, τα κράτη μέλη αναμένεται να υποβάλουν επικαιροποιήσεις σχετικά με την πρόοδο της υλοποίησης όλων των δραστηριοτήτων στο πλαίσιο του ΚΣΚ, συμπεριλαμβανομένων εκείνων που έχουν καθυστερήσει, δεν έχουν ακόμη επιτευχθεί ή δεν έχουν ακόμη αξιολογηθεί.

Για λόγους ενισχυμένης διαφάνειας, τα κράτη μέλη θα πρέπει να δημοσιεύουν τις διετείς εκθέσεις προόδου τους, σύμφωνα με τις απαιτήσεις που ισχύουν για την έκθεση προόδου των ΕΣΕΚ.

([11]) Περαιτέρω καθοδήγηση σχετικά με τον σχεδιασμό των οροσήμων και των στόχων παρέχεται στο έγγραφο με τίτλο «Καθοδήγηση σχετικά με τα κοινωνικά σχέδια για το κλίμα» [C(2025) 881 final].

([12]) Κανονισμός (ΕΕ) 2018/1999 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 11ης Δεκεμβρίου 2018, για τη διακυβέρνηση της Ενεργειακής Ένωσης και της Δράσης για το Κλίμα, για την τροποποίηση των κανονισμών (ΕΚ) αριθ. 663/2009 και (ΕΚ) αριθ. 715/2009 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, των οδηγιών 94/22/ΕΚ, 98/70/ΕΚ, 2009/31/ΕΚ, 2009/73/ΕΚ, 2010/31/ΕΕ, 2012/27/ΕΕ και 2013/30/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, των οδηγιών 2009/119/ΕΚ και (ΕΕ) 2015/652 του Συμβουλίου και για την κατάργηση του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 525/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου (ΕΕ L 328 της 21.12.2018, σ. 1).

Η Επιτροπή θα παράσχει λεπτομερέστερες υποδείξεις και υπόδειγμα για τις διετείς εκθέσεις προόδου σχετικά με τα ΚΣΚ, με σκοπό να διευκολυνθεί η διαδικασία, να εξασφαλιστεί εναρμονισμένη προσέγγιση όσον αφορά την υποβολή εκθέσεων και να εξορθολογιστεί η υποβολή εκθέσεων με την υποβολή ολοκληρωμένων εκθέσεων ΕΣΕΚ. Η Επιτροπή θα εκδώσει μεθοδολογικό σημείωμα σχετικά με τους κοινούς δείκτες που απαριθμούνται στο παράρτημα IV του κανονισμού ΚΤΚ, προκειμένου να διαμορφωθεί κοινή αντίληψη των ορισμών των δεικτών και να διασφαλιστεί ότι τα δεδομένα που πρέπει να συλλέγονται είναι άρτια και αξιόπιστα. Η μεθοδολογία αυτή θα βασίζεται — στο μέτρο του δυνατού— στους ορισμούς που περιλαμβάνονται στον κανονισμό ΚΤΚ και σε άλλες σχετικές νομοθετικές πράξεις της ΕΕ ([13]), καθώς και στους ορισμούς που εφαρμόζονται σε εθνικό επίπεδο.

Τα κράτη μέλη θα πρέπει να υποβάλλουν εκθέσεις σχετικά με τον τρόπο με τον οποίο εφαρμόζουν τους ορισμούς της ενεργειακής φτώχειας και της φτώχειας στον τομέα των μεταφορών σε εθνικό επίπεδο, σύμφωνα με την εξήγηση που παρέχεται στα οικεία ΚΣΚ ([14]). Όταν οι δείκτες είναι παρόμοιοι με εκείνους που χρησιμοποιούνται για άλλες πολιτικές (π.χ. όπως μεταφέρθηκαν στο εθνικό δίκαιο με την οδηγία για την ενεργειακή απόδοση) ή άλλα χρηματοδοτικά προγράμματα της ΕΕ, τα κράτη μέλη θα πρέπει να χρησιμοποιούν παρόμοια μεθοδολογία για τη συλλογή και την υποβολή σχετικών δεδομένων.

Η ισότητα των φύλων και οι ίσες ευκαιρίες για όλους αποτελούν σημαντικές παραμέτρους για την παρακολούθηση του ΚΤΚ. Όπως τονίζεται στην αιτιολογική σκέψη 24 του κανονισμού ΚΤΚ, η ισότητα των φύλων και οι ίσες ευκαιρίες για όλους θα πρέπει να ενσωματώνονται και να προωθούνται καθ' όλη τη διάρκεια της ετοιμασίας και της υλοποίησης των ΚΣΚ, ώστε να διασφαλιστεί ότι δεν αφήνεται κανένας στο περιθώριο. Τα κράτη μέλη ενθαρρύνονται συνεπώς, στο μέτρο του δυνατού, να διαχωρίζουν τα δεδομένα που αναφέρονται τόσο στις οικείες διετείς εκθέσεις όσο και στα οικεία ΚΣΚ ανά φύλο, ηλικία και κατάσταση αναπηρίας (ιδίως για τα δεδομένα που υποβάλλονται στο πλαίσιο των κοινών δεικτών για τα ευάλωτα νοικοκυριά, τους ευάλωτους χρήστες των μεταφορών και τις ευάλωτες πολύ μικρές επιχειρήσεις) ([15]). Τα κράτη μέλη ενθαρρύνονται επίσης, όπου είναι δυνατό και σκόπιμο, να εξηγούν τον τρόπο με τον οποί λαμβάνουν υπόψη στα οικεία ΚΣΚ τις γεωγραφικές ιδιαιτερότητες, όπως νησιά, εξόχως απόκεντρες περιοχές και εδάφη, αγροτικές ή απομακρυσμένες περιοχές, λιγότερο προσβάσιμες περιφέρειες, ορεινές περιοχές ή περιοχές που υστερούν.

Στα οικεία ΚΣΚ, τα κράτη μέλη θα πρέπει να εξηγούν τον τρόπο με τον οποίο σκοπεύουν να διασφαλίσουν την αποτελεσματική παρακολούθηση και υλοποίηση των οικείων ΚΣΚ, εστιάζοντας στις ρυθμίσεις και στο χρονοδιάγραμμα παρακολούθησης και υλοποίησης (βλ. παράρτημα V σημείο 4.1 του κανονισμού ΚΤΚ). Στις ρυθμίσεις αυτές θα πρέπει να περιλαμβάνονται και οι ρυθμίσεις για τη συλλογή των σχετικών δεδομένων. Στο πλαίσιο της αξιολόγησης του συνολικού ΚΣΚ, η Επιτροπή θα αξιολογήσει αν οι προτεινόμενες ρυθμίσεις θα διασφαλίσουν την αποτελεσματική υλοποίηση και παρακολούθηση του ΚΣΚ ([16]). Ο φορέας συντονισμού της κατάρτισης και της παρακολούθηση του ΚΣΚ (βλ. ενότητα ΙΙ του παρόντος εγγράφου καθοδήγησης) θα είναι επιφορτισμένος, μεταξύ άλλων λειτουργιών, με την εποπτεία της υλοποίησης και της παρακολούθησης του ΚΣΚ, καθώς και της υποβολής των σχετικών εκθέσεων. Ελλείψει εθνικού συντονιστικού φορέα, τα καθήκοντα αυτά θα πρέπει να ανατίθενται σε έναν ή περισσότερους φορείς υλοποίησης.

Η Επιτροπή θα διεξάγει τακτικό διάλογο με εκπροσώπους των κρατών μελών, ενδεχομένως μέσω ειδικής τεχνικής ομάδας εργασίας, προκειμένου να συζητούνται τυχόν ζητήματα και ορθές πρακτικές που αφορούν τις δραστηριότητες παρακολούθησης και αξιολόγησης του ΚΤΚ.

V. **Δεσμεύσεις για τη χρηματοδοτική ενίσχυση**

Το ΚΤΚ θα χρηματοδοτείται κατ' εξαίρεση και προσωρινά από τα έσοδα που προκύπτουν από τον πλειστηριασμό 50 εκατομμυρίων δικαιωμάτων δυνάμει του άρθρου 10α παράγραφος 8β της οδηγίας ΣΕΔΕ, 150 εκατομμυρίων δικαιωμάτων δυνάμει του άρθρου 30δ παράγραφος 3 της οδηγίας ΣΕΔΕ και ποσότητας πρόσθετων δικαιωμάτων δυνάμει του άρθρου 30δ παράγραφος 4 της οδηγίας ΣΕΔΕ, τα οποία θα πρέπει να αποτελούν εξωτερικά έσοδα για ειδικό προορισμό.

Δεδομένου ότι τα εξωτερικά έσοδα για ειδικό προορισμό πρέπει να διατίθενται μετά τον από τον εκπλειστηριασμό δικαιωμάτων σύμφωνα με το άρθρο 10α παράγραφος 8β και το άρθρο 30δ παράγραφοι 3 και 4 της οδηγίας ΣΕΔΕ, το άρθρο 10 παράγραφος 2 του κανονισμού ΚΤΚ προβλέπει παρέκκλιση από το άρθρο 22 παράγραφος 2 του κανονισμού (ΕΕ, Ευρατόμ) 2024/2509 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου ([17]) (στο εξής: δημοσιονομικός κανονισμός). Σύμφωνα με την εν λόγω παρέκκλιση, οι πιστώσεις ανάληψης υποχρεώσεων μπορούν να διατίθενται αυτόματα στην αρχή κάθε οικονομικού έτους, αρχής γενομένης από την 1η Ιανουαρίου 2026. Επομένως, θα είναι δυνατόν να δεσμεύονται κάθε έτος τα ετήσια κονδύλια για κάθε κράτος μέλος σύμφωνα με τον κανονισμό ΚΤΚ.

([13]) Για παράδειγμα, «ενεργειακή φτώχεια» σύμφωνα με το άρθρο 2 σημείο 52 της οδηγίας για την ενεργειακή απόδοση [οδηγία (ΕΕ) 2023/1791] «νοικοκυριό» σύμφωνα με το άρθρο 2 σημείο 15 του κανονισμού (ΕΕ) 2019/1700 για τη θέσπιση κοινού πλαισίου για τις ευρωπαϊκές στατιστικές σχετικά με τα άτομα και τα νοικοκυριά· και «πολύ μικρή επιχείρηση»: επιχείρηση που απασχολεί λιγότερα από 10 άτομα και της οποίας ο ετήσιος κύκλος εργασιών ή ο ετήσιος ισολογισμός δεν υπερβαίνει τα 2 εκατομμύρια EUR, υπολογιζόμενος σύμφωνα με τα άρθρα 3 έως 6 του παραρτήματος ΙΙ του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 651/2014 της Επιτροπής για την κήρυξη ορισμένων κατηγοριών ενισχύσεων ως συμβατών με την εσωτερική αγορά.

([14]) Βλ. άρθρο 6 στοιχείο στ).

([15]) Βλ. τους κοινούς δείκτες από το παράρτημα IV που αναφέρονται με τους αριθμούς 1, 2, 3, 11, 13, 18, 19, 20, 29, 30, 32, 33, 34, 36 και 37.

([16]) Σύμφωνα με το άρθρο 16 παράγραφος 3 του κανονισμού ΚΤΚ.

([17]) Κανονισμός (ΕΕ, Ευρατόμ) 2024/2509 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 23ης Σεπτεμβρίου 2024, σχετικά με τους δημοσιονομικούς κανόνες που εφαρμόζονται στον γενικό προϋπολογισμό της Ένωσης (ΕΕ L, 2024/2509, 26.9.2024).

α. ***Εκτελεστική απόφαση της Επιτροπής σε συνδυασμό με την απόφαση πολυετούς χρηματοδότησης***

Η Επιτροπή αποφασίζει για το ΚΣΚ ενός κράτους μέλους με την έκδοση εκτελεστικής απόφασης, σύμφωνα με το άρθρο 17 παράγραφος 1 του κανονισμού ΚΤΚ. Σε περίπτωση θετικής αξιολόγησης, η εκτελεστική απόφαση της Επιτροπής θα περιλαμβάνει τα στοιχεία που απαιτούνται βάσει του άρθρου 110 του δημοσιονομικού κανονισμού και θα αποτελεί την απόφαση χρηματοδότησης κατά την έννοια του εν λόγω άρθρου, ώστε «της δημοσιονομικής δέσμευσης [να] προηγείται απόφαση χρηματοδότησης που εκδίδεται από το θεσμικό όργανο της Ένωσης ή από την αρχή την οποία εξουσιοδοτεί το θεσμικό όργανο της Ένωσης».

Για τους σκοπούς της υλοποίησης του ΚΤΚ, η απόφαση χρηματοδότησης για κάθε κράτος μέλος θα είναι πολυετής και θα καλύπτει την περίοδο 2026-2032, αναφέροντας επίσης τα εξής:

— το κράτος μέλος που ορίζεται ως ο δικαιούχος·

— τα μέτρα και τις επενδύσεις που πρέπει να υλοποιηθούν·

— το εκτιμώμενο συνολικό κόστος του ΚΣΚ και τον κατάλογο των οροσήμων και των στόχων·

— τη συνολική διάρκεια της δράσης·

— τη συνολική μέγιστη χρηματοδοτική ενίσχυση και τα αντίστοιχα ετήσια κονδύλια για το κράτος μέλος στο πλαίσιο του Ταμείου που πρέπει να καταβληθούν σε δόσεις·

— τις αξίες πληρωμής για επιμέρους ορόσημα και στόχους·

— την εθνική συνεισφορά·

— τις ρυθμίσεις και το χρονοδιάγραμμα παρακολούθησης και υλοποίησης·

— τους σχετικούς δείκτες όσον αφορά την επίτευξη των προβλεπόμενων οροσήμων και στόχων και την αντίστοιχη αξία πληρωμής τους όταν επιτευχθούν·

— τις ρυθμίσεις για να δοθεί στην Επιτροπή πρόσβαση στα σχετικά δεδομένα τεκμηρίωσης·

— τη γραμμή του προϋπολογισμού.

Η απόφαση χρηματοδότησης θα περιλαμβάνει παράρτημα με τα ετήσια κονδύλια του κράτους μέλους (βάσει του παραρτήματος Ι του εγγράφου καθοδήγησης σχετικά με τα ΚΣΚ και λαμβανομένου υπόψη του άρθρου 17 παράγραφος 3 του κανονισμού ΚΤΚ). Τα κονδύλια αυτά θα κοινοποιούνται επισήμως σε κάθε κράτος μέλος προκειμένου να χρησιμοποιούνται ως σημείο αναφοράς για τη διαδικασία δημοσιονομικής εκτέλεσης και ως βάση για τις χρηματοδοτικές πράξεις.

Η παρούσα απόφαση θα εκδοθεί με την επιφύλαξη των σχετικών διατάξεων του ΠΔΠ που καλύπτει την περίοδο με έτος έναρξης το 2028.

β. ***Νομική δέσμευση***

Σύμφωνα με το άρθρο 19 του κανονισμού ΚΤΚ, αφού η Επιτροπή εκδώσει θετική απόφαση, όπως αναφέρεται στο άρθρο 17 του κανονισμού ΚΤΚ, θα προβεί στη σύναψη διμερούς συμφωνίας με το ενδιαφερόμενο κράτος μέλος. Η συμφωνία αυτή θα περιλαμβάνει i) λεπτομέρειες σχετικά με την υλοποίηση του συγκεκριμένου ΚΣΚ, ιδίως όσον αφορά τις ειδικές υποχρεώσεις παρακολούθησης, ii) τους κανόνες και τις διαδικασίες που αφορούν τον έλεγχο, iii) δημοσιονομικές διορθώσεις και iv) οποιαδήποτε άλλα στοιχεία που είναι σημαντικά για την αποτελεσματική υλοποίηση της ενωσιακής στήριξης.

Η συναφθείσα διμερής συμφωνία θα συνιστά ατομική νομική δέσμευση κατά την έννοια του δημοσιονομικού κανονισμού για την περίοδο 2026-2032, με την επιφύλαξη του άρθρου 30δ παράγραφος 4, του άρθρου 30θ και 30ια της οδηγίας ΣΕΔΕ.

γ. ***Ατομικές δημοσιονομικές δεσμεύσεις***

Για τους σκοπούς των δημοσιονομικών δεσμεύσεων, το συνολικό ανώτατο ποσό των πιστώσεων που πρέπει να εκταμιευθούν για συγκεκριμένο ΚΣΚ, όπως ορίζεται στις εκτελεστικές αποφάσεις της Επιτροπής σύμφωνα με το άρθρο 17 του κανονισμού ΚΤΚ, θα πρέπει να κατανέμεται σε ετήσιες δόσεις (άρθρο 19 παράγραφος 2 του κανονισμού ΚΤΚ).

Οι ατομικές δημοσιονομικές δεσμεύσεις ανά κράτος μέλος θα αναλαμβάνονται σε ετήσιες δόσεις. Θα βασίζονται στο παράρτημα της αντίστοιχης εκτελεστικής απόφασης της Επιτροπής για την έκδοση θετικής αξιολόγησης του ΚΣΚ, η οποία επέχει θέση πολυετούς απόφασης χρηματοδότησης για το οικείο κράτος μέλος.

Κατά τα οριζόμενα στο άρθρο 17 παράγραφος 3 στοιχείο α) του κανονισμού ΚΤΚ, εάν το εκτιμώμενο συνολικό κόστος του ΚΣΚ μείον την εθνική συνεισφορά είναι ίσο ή μεγαλύτερο από τη μέγιστη χρηματοδοτική ενίσχυση που προβλέπεται στο παράρτημα Ι του εγγράφου καθοδήγησης της Επιτροπής σχετικά με τα ΚΣΚ, οι ατομικές δημοσιονομικές δεσμεύσεις που καθορίζονται σε ετήσια βάση θα είναι ισοδύναμες με τα ποσά που αναφέρονται κατά έτος στο εν λόγω παράρτημα.

Εάν το ΚΣΚ ενός κράτους μέλους εγκριθεί με μέγιστη χρηματοδοτική ενίσχυση χαμηλότερη από εκείνη που αναφέρεται στο παράρτημα Ι του εγγράφου καθοδήγησης της Επιτροπής σχετικά με τα ΚΣΚ, όπως ορίζεται στο άρθρο 17 παράγραφος 3 στοιχείο β) του κανονισμού ΚΤΚ, οι ατομικές δημοσιονομικές δεσμεύσεις που καθορίζονται ετησίως θα μειωθούν αναλόγως, λαμβανομένης υπόψη της συνολικής συνεισφοράς του ΚΤΚ στην απόφαση της Επιτροπής δυνάμει του άρθρου 17 παράγραφος 1 του κανονισμού ΚΤΚ.

Εάν ένα κράτος μέλος δεν χρησιμοποιήσει το σύνολο των κονδυλίων του σε ένα συγκεκριμένο έτος, το μη χρησιμοποιηθέν ποσό της ετήσιας δέσμευσης θα μεταφέρεται στα επόμενα έτη έως το τέλος της περιόδου χρηματοδότησης.

Σε κάθε περίπτωση, όπως απαιτείται βάσει του άρθρου 15 του κανονισμού ΚΤΚ, τουλάχιστον το 25 % του συνολικού εκτιμώμενου κόστους κάθε ΚΣΚ πρέπει να προέρχεται από συνεισφορά του οικείου κράτους μέλους.

δ. *Αποδεσμεύσεις και εναπομένουσες πιστώσεις*

Οι πιθανές αποδεσμεύσεις της μη χρησιμοποιηθείσας χρηματοδοτικής ενίσχυσης θα πραγματοποιούνται σύμφωνα με το άρθρο 20 παράγραφος 10 του κανονισμού ΚΤΚ στο τέλος της επιλέξιμης περιόδου και μετά την καταβολή όλων των πληρωμών έως τις 31 Δεκεμβρίου 2033.

Εάν δεν έχει σημειωθεί απτή πρόοδος όσον αφορά την επίτευξη σχετικών οροσήμων και στόχων εντός 15 μηνών από την ημερομηνία σύναψης της ατομικής νομικής δέσμευσης, η Επιτροπή θα κοινοποιήσει την αξιολόγησή της στο κράτος μέλος και θα του δώσει τη δυνατότητα να υποβάλει παρατηρήσεις εντός προθεσμίας δύο μηνών, προτού λάβει απόφαση σχετικά με την καταγγελία της ατομικής νομικής δέσμευσης και την αποδέσμευση του ποσού (άρθρο 20 παράγραφος 7 του κανονισμού ΚΤΚ).

Κατά παρέκκλιση από το άρθρο 12 παράγραφος 4 στοιχείο γ) του δημοσιονομικού κανονισμού και με την επιφύλαξη του άρθρου 30δ παράγραφος 4 έκτο εδάφιο της οδηγίας ΣΕΔΕ, η Επιτροπή θα πρέπει να κατανέμει στα κράτη μέλη τα ποσά που αντιστοιχούν σε τυχόν μη χρησιμοποιηθείσες πιστώσεις έως τις 31 Δεκεμβρίου 2033, σύμφωνα με τους κανόνες περί κατανομής δικαιωμάτων που ορίζονται στο άρθρο 30δ παράγραφος 5 της οδηγίας ΣΕΔΕ, προκειμένου να επιτευχθούν οι στόχοι που αναφέρονται στο άρθρο 3 του κανονισμού ΚΤΚ.

VI. **Αιτήσεις πληρωμής**

α. *Υποβολή των αιτήσεων πληρωμής*

Μετά την επίτευξη των σχετικών οροσήμων και στόχων, τα κράτη μέλη πρέπει να υποβάλλουν δεόντως αιτιολογημένη αίτηση πληρωμής, έως και δύο φορές ετησίως (έως τις 31 Ιουλίου και τις 31 Δεκεμβρίου). Στην εν λόγω αίτηση πληρωμής πρέπει να απαριθμούνται όλα τα ορόσημα και οι στόχοι που τα κράτη μέλη θεωρούν ότι έχουν επιτευχθεί ικανοποιητικά, όπως ορίζεται στην εκτελεστική απόφαση της Επιτροπής που αναφέρεται στο άρθρο 17 του κανονισμού ΚΤΚ. Η αίτηση πληρωμής θα πρέπει να συνοδεύεται από τη σχετική αιτιολόγηση και τα αποδεικτικά στοιχεία που συνδέονται με κάθε ορόσημο και στόχο που έχει επιτευχθεί, κατ' εφαρμογή της διμερούς συμφωνίας που αναφέρεται στο άρθρο 19 του κανονισμού ΚΤΚ. Η υποβολή κάθε μεταγενέστερου συνόλου επιτευχθέντων οροσήμων και στόχων προϋποθέτει και επιβεβαιώνει ότι τα μέτρα που σχετίζονται με ορόσημα και στόχους που είχαν επιτευχθεί ικανοποιητικά στο παρελθόν δεν έχουν αναιρεθεί από το οικείο κράτος μέλος.

Οι αιτήσεις πληρωμής θα πρέπει να υποβάλλονται μέσω της ειδικής ενότητας του συστήματος SFC2021 της Επιτροπής. Όλα τα συνοδευτικά έγγραφα που αποδεικνύουν την επιτυχή επίτευξη των σχετικών στόχων και οροσήμων πρέπει επίσης να υποβάλλονται μέσω του SFC2021 ως αναπόσπαστο μέρος της αίτησης πληρωμής. Πριν από την υποβολή της αίτησης, θα πρέπει να εκτελούνται τεχνικές εργασίες για την επαλήθευση της επίτευξης των οροσήμων και των στόχων.

Το σύστημα θα παρέχει στο κράτος μέλος ηλεκτρονική βεβαίωση παραλαβής σε εύθετο χρόνο. Οι αρχές των κρατών μελών θα έχουν τη δυνατότητα να διορθώνουν ή να ανακαλούν αιτήσεις πληρωμής μέσω του εν λόγω συστήματος, εφόσον αυτό είναι αναγκαίο και προτού η Επιτροπή εκδώσει τις εκτελεστικές αποφάσεις που αναφέρονται στα άρθρο 20 παράγραφοι 3 και 4 του κανονισμού ΚΤΚ.

Εάν ένα κράτος μέλος δεν θεωρεί ότι έχουν επιτευχθεί συγκεκριμένο ορόσημο ή συγκεκριμένος στόχος που έπρεπε να είχαν επιτευχθούν εντός συγκεκριμένης προθεσμίας, ή εάν έχει εντοπίσει ζητήματα υλοποίησης που σχετίζονται με αυτά (π.χ. εκκρεμούσες εργασίες λογιστικού ή άλλου ελέγχου, έλλειψη επαρκών αποδεικτικών στοιχείων ή για οποιονδήποτε άλλο λόγο), μπορεί να μην τα συμπεριλάβει σε αίτηση πληρωμής και να αιτηθεί παρ' όλα αυτά εκταμίευση για τα εναπομένοντα ορόσημα και στόχους που έπρεπε να έχουν επιτευχθούν εντός της ίδιας προθεσμίας και θεωρούνται πλήρως επιτευχθέντα. Πριν από την υποβολή αίτησης πληρωμής, συνιστάται στα κράτη μέλη να συμβουλεύονται ανεπίσημα την Επιτροπή ώστε να βεβαιωθούν ότι ο φάκελος έχει προετοιμαστεί σωστά.

Για την τήρηση των διατάξεων του άρθρου 20 παράγραφος 1 του κανονισμού ΚΤΚ, ένα κράτος μέλος δεν θα πρέπει να υποβάλλει επιμέρους στόχους που έχουν επιτευχθεί εν μέρει (π.χ. 8 από τα 10 στοιχεία που έχουν δεσμευτεί και προβλέπονται για συγκεκριμένη ημερομηνία). **Στις αιτήσεις πληρωμής θα πρέπει να περιλαμβάνονται μόνο τα ορόσημα και οι στόχοι που έχουν επιτευχθεί πλήρως**. Οι στόχοι ή τα ορόσημα που δεν έχουν επιτευχθεί ή έχουν επιτευχθεί μόνο εν μέρει έως τη συγκεκριμένη ημερομηνία θα πρέπει να συνεχιστούν και να συμπεριληφθούν στις επόμενες αιτήσεις πληρωμής μετά την ικανοποιητική επίτευξή τους.

β. ***Διαχειριστική δήλωση***

Σύμφωνα με το άρθρο 21 παράγραφος 2 και το παράρτημα III του κανονισμού ΚΤΚ, τα κράτη μέλη πρέπει να συνοδεύουν κάθε αίτηση πληρωμής με υπογεγραμμένη διαχειριστική δήλωση.

Με την εν λόγω διαχειριστική δήλωση πιστοποιείται ότι οι χρηματοδοτικές ενισχύσεις χρησιμοποιήθηκαν για τον σκοπό για τον οποίο προορίζονταν, ότι οι πληροφορίες που υποβλήθηκαν με την αίτηση πληρωμής είναι πλήρεις, ακριβείς και αξιόπιστες και ότι τα εφαρμοζόμενα συστήματα εσωτερικού ελέγχου παρέχουν τις αναγκαίες εγγυήσεις ότι η διαχείριση των χρηματοδοτικών ενισχύσεων πραγματοποιήθηκε σύμφωνα με όλους τους εφαρμοστέους κανόνες, ιδίως όσον αφορά τους κανόνες σχετικά με την αποφυγή της σύγκρουσης συμφερόντων, την πρόληψη της απάτης, τη διαφθορά και τη διπλή χρηματοδότηση από το Ταμείο και άλλα προγράμματα της ΕΕ, σύμφωνα με την αρχή της χρηστής δημοσιονομικής διαχείρισης.

Η διαχειριστική δήλωση θα πρέπει να περιλαμβάνει τα ακόλουθα:

i) δήλωση ότι οι πληροφορίες που περιέχονται στην αίτηση πληρωμής παρουσιάζονται με ορθό τρόπο και είναι πλήρεις και ακριβείς·

ii) δήλωση ότι τα κονδύλια χρησιμοποιήθηκαν για τον σκοπό για τον οποίο προορίζονταν, όπως προβλέπεται στη συμφωνία που έχει συναφθεί δυνάμει του άρθρου 19 του κανονισμού ΚΤΚ·

iii) δήλωση ότι τα εφαρμοζόμενα συστήματα ελέγχου παρέχουν τις αναγκαίες εγγυήσεις σχετικά με τη νομιμότητα και κανονικότητα των υποκείμενων πράξεων, δηλαδή αποδεικνύουν την επίτευξη των σχετικών οροσήμων και στόχων·

iv) δήλωση ότι, σύμφωνα με την αρχή της χρηστής δημοσιονομικής διαχείρισης, τα εφαρμοζόμενα συστήματα ελέγχου λειτουργούν με ορθό τρόπο και παρέχουν τις αναγκαίες εγγυήσεις ότι η στήριξη χορηγείται σύμφωνα με τους κανόνες της ΕΕ για τις κρατικές ενισχύσεις και τις δημόσιες συμβάσεις, κατά περίπτωση. Ειδικότερα, τα εφαρμοζόμενα συστήματα ελέγχου θα πρέπει να διασφαλίζουν την πρόληψη, τον εντοπισμό και την αντιμετώπιση περιπτώσεων απάτης, διαφθοράς και σύγκρουσης συμφερόντων και την αποφυγή της διπλής χρηματοδότησης από το Ταμείο και άλλα προγράμματα της ΕΕ·

v) δήλωση ότι τα ορόσημα και οι στόχοι που είχαν επιτευχθεί στο παρελθόν δεν έχουν αναιρεθεί μετά την επιβεβαίωση της επίτευξής τους από την Επιτροπή·

vi) επιβεβαίωση ότι οι παρατυπίες που εντοπίστηκαν σε σχέση με την υλοποίηση του ΚΣΚ έχουν διορθωθεί δεόντως και ότι τα σχετικά ποσά ανακτήθηκαν από τους αποδέκτες.

Υπόδειγμα της εν λόγω διαχειριστικής δήλωσης παρατίθεται στο παράρτημα ΙΙ.

γ. ***Περίληψη των λογιστικών ελέγχων***

Τα κράτη μέλη θα πρέπει επίσης να υποβάλλουν, με κάθε αίτηση πληρωμής, περίληψη των λογιστικών ελέγχων που διεξήγαγαν οι ελεγκτικές αρχές σύμφωνα με τα διεθνώς αποδεκτά πρότυπα λογιστικού ελέγχου.

Η καλυπτόμενη περίοδος ή το πεδίο εφαρμογής των λογιστικών ελέγχων που καλύπτονται από την περίληψη των λογιστικών ελέγχων μπορεί να διαφέρει από την περίοδο ή το πεδίο εφαρμογής που καλύπτεται από τους στόχους και τα ορόσημα που έχουν επιτευχθεί. Ωστόσο, για τη διασφάλιση της χρηστής δημοσιονομικής διαχείρισης, ενθαρρύνεται η εκτέλεση προληπτικών ελεγκτικών εργασιών (π.χ. έλεγχοι για την επανεξέταση του συστήματος στο πλαίσιο του οποίου υλοποιείται το ΚΣΚ, ώστε να επισημαίνονται πιθανοί κίνδυνοι κατά το πρώιμο στάδιο της υλοποίησης του ΚΤΚ) πριν από την υποβολή αιτήσεων πληρωμής στην Επιτροπή. Εάν δεν πραγματοποιηθεί οι εν λόγω εργασίες έγκαιρου προληπτικού ελέγχου, θα υπάρχει η υποχρέωση εκτέλεσης των εν λόγω εργασιών σε εύθετο χρόνο, καθώς και η υποχρέωση υποβολής των σχετικών αποτελεσμάτων στις μεταγενέστερες αιτήσεις πληρωμής.

Η περίληψη πρέπει να περιλαμβάνει, μεταξύ άλλων, το πεδίο εφαρμογής των ελέγχων (δηλαδή τα μέτρα και τις επενδύσεις που καλύπτονται, καθώς και την καλυπτόμενη χρονική περίοδο), ανάλυση των αδυναμιών που εντοπίστηκαν και τυχόν διορθωτικά μέτρα που ελήφθησαν. Οι τελικές εκθέσεις ελέγχου ή τυχόν πρόσθετες σχετικές πληροφορίες μπορούν επίσης να συμπεριλαμβάνονται ως παραρτήματα της περίληψης, προς ενημέρωση της Επιτροπής.

VII. **Αξιολόγηση και διεκπεραίωση των αιτήσεων πληρωμής από την Επιτροπή**

Στο πλαίσιο του βασιζόμενου στις επιδόσεις ΚΤΚ, οι εκταμιεύσεις δεν συνδέονται με το πραγματικό ή το εκτιμώμενο κόστος των μέτρων και των επενδύσεων που περιλαμβάνονται στα ΚΣΚ. Αντ' αυτού, το ποσό κάθε εκταμίευσης συνδέεται με τα ορόσημα και τους στόχους που έχουν εκπληρωθεί ικανοποιητικά σύμφωνα με την αξιολόγηση της Επιτροπής.

α. ***Εκ των προτέρων ορισμός των αξιών πληρωμής***

Η **αξία πληρωμής** για κάθε ορόσημο και στόχο θα καθορίζεται εκ των προτέρων στην εκτελεστική απόφαση της Επιτροπής (άρθρο 17 του κανονισμού ΚΤΚ). Ο όρος «αξία πληρωμής» αναφέρεται στη **χρηματική αξία εκταμίευσης**, η οποία συνδέεται με την ικανοποιητική εκπλήρωση επιμέρους ορόσημου ή στόχου που περιλαμβάνεται στο ΚΣΚ, και την οποία θα καταβάλει η Επιτροπή στο κράτος μέλος κατόπιν θετικής αξιολόγησης του αντίστοιχου ορόσημου ή στόχου από την Επιτροπή ως ικανοποιητικά εκπληρωθέντος.

Κατά τον καθορισμό της αξίας πληρωμής κάθε ορόσημου και στόχου, η Επιτροπή θα λαμβάνει υπόψη, κατά τη διαδικασία αξιολόγησης του ΚΣΚ, τη σημασία του μέτρου ή της επένδυσης με το οποίο/την οποία συνδέονται, καθώς και τη συμβολή τους στα κριτήρια του άρθρου 16 παράγραφος 3 του κανονισμού ΚΤΚ.

Η αξία πληρωμής ενός **ορόσημου ή στόχου που συνδέεται με κοστολογούμενη δραστηριότητα** θα προσδιορίζεται με βάση την εκ των προτέρων εκτίμηση κόστους της σχετικής δραστηριότητας. Καταρχήν, οποιοδήποτε μέτρο μηδενικής κοστολόγησης θα συνδέεται, άμεσα ή έμμεσα, με μία ή περισσότερες κοστολογούμενες δραστηριότητες με εκτιμώμενο κόστος στο ΚΣΚ. Όταν συνδέεται άμεσα με μία ή περισσότερες δραστηριότητες, η αξία πληρωμής για τα ορόσημα ή τους στόχους στο πλαίσιο του εν λόγω μέτρου θα ορίζεται ως ποσοστό του προγραμματιζόμενου ποσού για τη συνδεδεμένη επένδυση. Όταν ένα μέτρο συνδέεται έμμεσα με διάφορες δραστηριότητες, η αξία πληρωμής για τα αντίστοιχα ορόσημα ή τους αντίστοιχους στόχους θα ορίζεται ως ποσοστό των συνολικών προγραμματιζόμενων ποσών για τις εν λόγω δραστηριότητες. Σε εξαιρετικές περιπτώσεις, η αξία πληρωμής του μέτρου μηδενικής κοστολόγησης μπορεί να οριστεί ως ποσοστό ολόκληρου του σχεδίου.

β. ***Θετική αξιολόγηση και πληρωμή***

Όπως ορίζεται στο άρθρο 20 παράγραφος 3 του κανονισμού ΚΤΚ, μόλις η Επιτροπή διαπιστώσει ότι έχουν επιτευχθεί όλα τα ορόσημα και οι στόχοι που περιλαμβάνονται σε αίτηση πληρωμής, θα εκδώσει επιμέρους απόφαση με την οποία εγκρίνεται η εκταμίευση της συγκεκριμένης δόσης στο πλαίσιο της χρηματοδοτικής ενίσχυσης σύμφωνα με τον δημοσιονομικό κανονισμό.

Η Επιτροπή πρέπει να εκδώσει την επιμέρους απόφαση εκταμίευσης το νωρίτερο δύο μήνες και το αργότερο τρεις μήνες μετά τη σχετική προθεσμία υποβολής της αίτησης πληρωμής σύμφωνα με το άρθρο 20 παράγραφος 1 του κανονισμού ΚΤΚ.

Σύμφωνα με το άρθρο 20 παράγραφος 5 του κανονισμού ΚΤΚ, η προθεσμία πληρωμής της δόσης αρχίζει από την ημερομηνία κοινοποίησης της απόφασης της Επιτροπής με την οποία εγκρίνεται η εκταμίευση της δόσης στο κράτος μέλος. Η καταβολή του επιλέξιμου ποσού εξαρτάται από τη διαθεσιμότητα χρηματοδότησης από την Επιτροπή και από την επάρκεια των διαθέσιμων ποσών στις ατομικές δημοσιονομικές δεσμεύσεις για το αντίστοιχο κράτος μέλος. Εάν δεν είναι δυνατή η εκτέλεση μιας πληρωμής λόγω έλλειψης χρηματοδότησης ή ανεπαρκών διαθέσιμων δημοσιονομικών δεσμεύσεων, θα επαναληφθεί μόλις καταστεί διαθέσιμη η εν λόγω χρηματοδότηση ή μόλις αναληφθούν οι νέες δεσμεύσεις, και πριν από τη διεκπεραίωση τυχόν νέων αιτήσεων πληρωμής.

Οι πληρωμές θα πραγματοποιούνται για κάθε κράτος μέλος εντός του ορίου των ετήσιων ατομικών δημοσιονομικών του δεσμεύσεων, οι οποίες καθορίζονται εκ των προτέρων.

γ. ***Ικανοποιητική επίτευξη ορόσημου ή στόχου***

Ένα ορόσημο ή ένας στόχος θα πρέπει να θεωρείται ότι έχει εκπληρωθεί ικανοποιητικά εάν έχει επιτευχθεί το επιδιωκόμενο αποτέλεσμά του, λαμβανομένων υπόψη των επιδιώξεων του ορόσημου ή του στόχου που περιλαμβάνονται στο εγκεκριμένο ΚΣΚ, της περιγραφής, του υποκείμενου σκοπού του, καθώς και του πλαισίου του σχετικού μέτρου ή της σχετικής επένδυσης.

Τόσο η περιγραφή του μέτρου ή της επένδυσης όπου ανήκει το ορόσημο ή ο στόχος όσο και οποιοδήποτε άλλο σχετικό τμήμα του ΚΣΚ παρέχουν το πλαίσιο και τον υποκείμενο σκοπό που χρησιμοποιείται για την ερμηνεία του ορόσημου ή του στόχου. Η αξιολόγηση του ορόσημου ή του στόχου θα πρέπει να ακολουθεί τελολογικό σκεπτικό και να επικεντρώνεται στο αν επιτυγχάνεται το επιδιωκόμενο αποτέλεσμα του ορόσημου ή του στόχου, και όχι στην εκπλήρωση με σωρευτικό τρόπο όλων των επιμέρους απαιτήσεων που καθορίζονται σε κάθε ορόσημο ή στόχο.

δ. ***Αρνητική αξιολόγηση οροσήμων και στόχων, αναστολή πληρωμών***

Όπως ορίζεται στο άρθρο 20 παράγραφος 4 του κανονισμού ΚΤΚ, σε περίπτωση που, μετά την αξιολόγησή της, η Επιτροπή διαπιστώσει ότι τυχόν ορόσημο ή στόχος που υποβλήθηκε από κράτος μέλος στην αίτηση πληρωμής του δεν έχει επιτευχθεί ικανοποιητικά, θα δηλώσει την πρόθεσή της να αναστείλει την καταβολή του μέρους της χρηματοδοτικής ενίσχυσης που αναλογεί στο ποσό το οποίο διατίθεται για το μέρος του στόχου ή του ορόσημου που δεν έχει επιτευχθεί. Για τα ορόσημα και τους στόχους που θεωρείται ότι δεν έχουν επιτευχθεί, η Επιτροπή θα παρέχει στο ενδιαφερόμενο κράτος μέλος αιτιολογημένη γνώμη και θα του δίνει τη δυνατότητα να υποβάλει τις παρατηρήσεις του εντός ενός μηνός από την κοινοποίηση της αξιολόγησης της Επιτροπής.

Μετά την προθεσμία αυτή, η Επιτροπή θα εκδίδει τις σχετικές αποφάσεις με τις οποίες, αφενός, εγκρίνεται η εκταμίευση δόσης ισοδύναμης με τις αντίστοιχες αξίες πληρωμής των στόχων και των οροσήμων που θεωρείται ότι έχουν επιτευχθεί και, αφετέρου, αναστέλλεται η εκταμίευση για τους εναπομένοντες στόχους και τα εναπομένοντα ορόσημα που δεν έχουν επιτευχθεί.

Το κράτος μέλος έχει στη διάθεσή του μέγιστη προθεσμία εννέα μηνών από την ημερομηνία κοινοποίησης της απόφασης αναστολής για να επιτύχει τα ορόσημα και τους στόχους που έχουν ανασταλεί. Εάν στο τέλος αυτών των εννέα μηνών το σχετικό ορόσημο και οι στόχοι δεν έχουν ακόμη επιτευχθεί, η Επιτροπή θα κοινοποιήσει στο κράτος μέλος τα πορίσματά της σχετικά με τη μη επίτευξή τους. Το κράτος μέλος μπορεί να υποβάλει τις παρατηρήσεις του εντός δύο μηνών από την εν λόγω κοινοποίηση.

Εάν, μετά από ακρόαση του κράτους μέλους, η Επιτροπή καταλήξει στο συμπέρασμα ότι δεν έχει επιτευχθεί ακόμη το ορόσημο ή ο στόχος που έχει ανασταλεί, η Επιτροπή θα μειώσει αναλόγως το ποσό της χρηματοδοτικής ενίσχυσης, σύμφωνα με το άρθρο 20 παράγραφος 6 του κανονισμού ΚΤΚ. Καταρχήν, το προς μείωση ποσό αντιστοιχεί στο ποσό που είχε ανασταλεί προηγουμένως, εκτός εάν το κράτος μέλος αποδείξει ότι, κατά την περίοδο εννέα μηνών, ορισμένα από τα ορόσημα ή τους στόχους που δεν είχαν επιτευχθεί έχουν επιτευχθεί ικανοποιητικά ή έχει σημειωθεί περαιτέρω πρόοδος προς την επίτευξη του επιδιωκόμενου αποτελέσματος, οπότε, στην περίπτωση αυτή, η μείωση μπορεί να προσαρμοστεί αναλόγως.

Η αναστολή θα πρέπει να αίρεται μόνο όταν τα σχετικά ορόσημα και οι σχετικοί στόχοι έχουν επιτευχθεί ικανοποιητικά. Στις εν λόγω περιπτώσεις, εφαρμόζονται οι διατάξεις που παρουσιάζονται στην προηγούμενη ενότητα και η Επιτροπή εκδίδει επιμέρους απόφαση με την οποία εγκρίνεται η εκταμίευση των ανασταλέντων ποσών.

ε. ***Απόκλιση από την αρχική εκτίμηση κόστους***

Πρέπει να αξιολογούνται επιπροσθέτως οι αποκλίσεις μεταξύ, αφενός, του εκτιμώμενου κόστους που υποβάλλεται με την αρχική ή μεταγενέστερη έκδοση του ΚΣΚ και, αφετέρου, των ποσών που καταβάλλονται στους τελικούς αποδέκτες συγκεκριμένης επένδυσης. Εάν, σε συνέχεια της αξιολόγηση αυτής, προκύψει ότι η αρχική κοστολόγηση μιας επένδυσης υπερεκτιμήθηκε ως αποτέλεσμα του ελέγχου που διενεργήθηκε, θα χρειαστεί τροποποίηση του ΚΣΚ για τη διόρθωση των προγραμματιζόμενων στόχων και οροσήμων ή για την ανακατανομή της εναπομένουσας χρηματοδότησης. Στις περιπτώσεις αυτές, τα δεδομένα που συλλέγονται σχετικά με τις πραγματικές πληρωμές που πραγματοποιούνται από ένα κράτος μέλος για την εκταμίευση των χρηματοδοτικών ενισχύσεων από το Ταμείο στους τελικούς αποδέκτες [άρθρο 21 παράγραφος 2 στοιχείο δ) του κανονισμού ΚΤΚ], μπορούν να χρησιμεύσουν, μεταξύ άλλων πηγών, ως προσεγγιστικό μέτρο προκειμένου να επαληθευτεί η ακρίβεια των εκ των προτέρων εκτιμήσεων κόστους και να διασφαλιστεί, συνεπώς, ότι τα κονδύλια του ΚΤΚ δαπανώνται με αποδοτικό τρόπο.

στ. ***Κατ' αναλογία πληρωμές σε περίπτωση περιορισμένων πόρων***

Σύμφωνα με το άρθρο 20 παράγραφος 9 του κανονισμού ΚΤΚ, εάν, σε έναν δεδομένο γύρο αιτήσεων πληρωμής, τα έσοδα ειδικού προορισμού για το Ταμείο δεν επαρκούν για την κάλυψη των υποβληθεισών αιτήσεων πληρωμής, η Επιτροπή θα καταβάλλει στα κράτη μέλη **κατ' αναλογία ποσά που καθορίζονται ως ποσοστό των διαθέσιμων πληρωμών επί των συνολικών εγκεκριμένων πληρωμών, μέχρι το ποσό των ετήσιων ατομικών δεσμεύσεων των κρατών μελών**. Κατά τον επόμενο γύρο αιτήσεων πληρωμής, η Επιτροπή θα πρέπει να δίνει προτεραιότητα σε όσα κράτη μέλη έχουν καθυστέρηση πληρωμών από τον προηγούμενο γύρο αιτήσεων πληρωμής, και μόνο αργότερα στις νέες υποβληθείσες αιτήσεις πληρωμής.

Εάν το ποσό της κατ' αναλογία πληρωμής που διατίθεται για ένα κράτος μέλος υπερβαίνει το ποσό των δημοσιονομικών δεσμεύσεων του εν λόγω κράτους μέλους, ο διακανονισμός του ποσού θα γίνεται σε δύο στάδια: i) ένα ποσό μέχρι και το ύψος της ανοικτής δημοσιονομικής δέσμευσης θα καταβάλλεται σύμφωνα με τους κανόνες για τις πληρωμές που ορίζονται στο άρθρο 20 παράγραφος 5 του κανονισμού ΚΤΚ· και ii) το υπόλοιπο μέρος της εγκριθείσας πληρωμής θα καταβάλλεται όταν αναληφθούν νέες δεσμεύσεις υποχρεώσεων στην αρχή του επόμενου έτους.

ζ. ***Σοβαρές ανεπάρκειες επιδόσεων και καταγγελία της συμφωνίας***

Όπως αναφέρεται στο άρθρο 20 παράγραφος 7 του κανονισμού ΚΤΚ, εάν, εντός 15 μηνών από την ημερομηνία σύναψης των σχετικών συμφωνιών που αναφέρονται στο άρθρο 19 του κανονισμού ΚΤΚ, το κράτος μέλος δεν έχει σημειώσει απτή πρόοδο ως προς οποιοδήποτε από τα σχετικά ορόσημα και τους στόχους, η Επιτροπή θα πρέπει να καταγγείλει τις συναφθείσες συμφωνίες και να αποδεσμεύσει το ποσό της χρηματοδοτικής ενίσχυσης, με την επιφύλαξη του άρθρου 14 παράγραφος 3 του δημοσιονομικού κανονισμού.

Για να αποφευχθεί μια τέτοια κατάσταση, η Επιτροπή θα διενεργεί τακτική παρακολούθηση από τα πολύ πρώιμα στάδια της υλοποίησης, ακόμη και πριν από την υποχρεωτική υποβολή στοιχείων σχετικά με τα ορόσημα και τους στόχους. Η παρακολούθηση αυτή θα πραγματοποιείται σε στενή συνεργασία με τις αρχές των κρατών μελών και μπορεί να έχει τη μορφή γραπτών παρατηρήσεων, ανταλλαγής γνωμών κατά τις επιχειρησιακές συνεδριάσεις, καθώς και επίσημου διαλόγου σε θέματα υλοποίησης με τις εντεταλμένες για το ΚΤΚ αρχές που έχουν οριστεί, ή με τη μορφή οποιασδήποτε άλλης κατάλληλης δομής.

Σύμφωνα με το άρθρο 20 παράγραφος 7 του κανονισμού ΚΤΚ, η Επιτροπή θα αποφασίσει σχετικά με την καταγγελία των συμφωνιών που έχουν συναφθεί δυνάμει του άρθρου 19 του κανονισμού ΚΤΚ, αφού δώσει στο κράτος μέλος τη δυνατότητα να υποβάλει τις παρατηρήσεις του εντός δύο μηνών από την κοινοποίηση της αξιολόγησης της Επιτροπής ότι δεν έχει σημειωθεί απτή πρόοδος.

Για να αποφευχθεί μια τέτοια κατάσταση, η Επιτροπή θα διενεργεί τακτική παρακολούθηση από τα πολύ πρώιμα στάδια της υλοποίησης, ακόμη και πριν από την υποχρεωτική υποβολή στοιχείων σχετικά με τα ορόσημα και τους στόχους. Η παρακολούθηση αυτή θα πραγματοποιείται σε στενή συνεργασία με τις αρχές των κρατών μελών και μπορεί να έχει τη μορφή γραπτών παρατηρήσεων, ανταλλαγής γνωμών κατά τις επιχειρησιακές συνεδριάσεις, καθώς και επίσημου διαλόγου σε θέματα υλοποίησης με τις εντεταλμένες για το ΚΤΚ αρχές που έχουν οριστεί, ή με τη μορφή οποιασδήποτε άλλης κατάλληλης δομής.

VIII. **Προστασία των οικονομικών συμφερόντων της ΕΕ**

Κατά την υλοποίηση των ΚΣΚ, τα κράτη μέλη, ως δικαιούχοι των κονδυλίων, πρέπει να λαμβάνουν όλα τα κατάλληλα μέτρα για την προστασία των οικονομικών συμφερόντων της ΕΕ.

Ειδικότερα, είναι σημαντικό να διασφαλιστεί ότι η χρήση των χρηματοδοτικών ενισχύσεων συνάδει με το εφαρμοστέο ενωσιακό και εθνικό δίκαιο, ιδίως όσον αφορά την πρόληψη, τον εντοπισμό και την αντιμετώπιση περιπτώσεων απάτης, διαφθοράς και σύγκρουσης συμφερόντων, σύμφωνα με το άρθρο 21 του κανονισμού ΚΤΚ. Η απαίτηση αυτή ισχύει για μέτρα και επενδύσεις που υποστηρίζονται από το Ταμείο, συμπεριλαμβανομένων εκείνων που υλοποιούνται από άλλες δημόσιες ή ιδιωτικές οντότητες πλην των ευάλωτων νοικοκυριών, των ευάλωτων πολύ μικρών επιχειρήσεων ή των ευάλωτων χρηστών.

α. ***Συστήματα διαχείρισης και ελέγχου***

Τα κράτη μέλη πρέπει να θεσπίσουν αποτελεσματικό και αποδοτικό σύστημα εσωτερικού ελέγχου, σύμφωνα με τα θεσμικά, νομικά και δημοσιονομικά τους πλαίσια. Το σύστημα εσωτερικού ελέγχου πρέπει να περιλαμβάνει διαχωρισμό των καθηκόντων και ρυθμίσεις για την υποβολή εκθέσεων, την εποπτεία και την παρακολούθηση.

Τα συστήματα διαχείρισης και ελέγχου πρέπει να έχουν τη δυνατότητα να παρέχουν στις αρχές βεβαιότητα ότι έχουν επιτευχθεί τα ορόσημα και οι στόχοι που καθορίζονται στο ΚΣΚ, ότι η διαχείριση των κονδυλίων πραγματοποιήθηκε σύμφωνα με το σύνολο του εφαρμοστέου δικαίου, ιδίως με τους κανόνες για τις κρατικές ενισχύσεις και τις δημόσιες συμβάσεις, και ότι διασφαλίστηκε η πρόληψη, ο εντοπισμός ή η αντιμετώπιση περιπτώσεων σύγκρουσης συμφερόντων, απάτης, διαφθοράς και διπλής χρηματοδότησης κατά τη διάρκεια της υλοποίησης και πριν από την υποβολή της αίτησης πληρωμής στην Επιτροπή μαζί με τα αποδεικτικά στοιχεία ότι οι στόχοι και τα ορόσημα έχουν επιτευχθεί.

Οι αρχές υλοποίησης πρέπει να θεσπίσουν κατάλληλους διαχειριστικούς ελέγχους ώστε να επιβεβαιώνεται ότι τα ορόσημα και οι στόχοι που περιλαμβάνονται στα ΚΣΚ έχουν επιτευχθεί και ότι δεν υπάρχουν σοβαρές παρατυπίες, και συγκεκριμένα περιπτώσεις απάτης, διαφθοράς, σύγκρουσης συμφερόντων και/ή διπλής χρηματοδότησης. Οι έλεγχοι θα μπορούσαν να περιλαμβάνουν, για παράδειγμα, ελέγχους γραφείου, επιτόπιους ελέγχους και θεματικούς ελέγχους.

Επιπλέον, τα κράτη μέλη πρέπει να εφαρμόζουν αποτελεσματικά και αναλογικά μέτρα για την καταπολέμηση της απάτης και της διαφθοράς, καθώς και τυχόν άλλα μέτρα που είναι αναγκαία για την αποτελεσματική αποφυγή συγκρούσεων συμφερόντων. Πρέπει επίσης να κινούν νομική διαδικασία για την ανάκτηση μη ορθώς χρησιμοποιηθέντων κονδυλίων. Επιπλέον, πρέπει να προβλεφθεί ειδική δέσμη κατάλληλων μέτρων περιορισμού της απάτης, βάσει κατάλληλης εκτίμησης του κινδύνου απάτης. Τα συστήματα διαχείρισης πρέπει να εξασφαλίζουν ότι εφαρμόζονται αποτελεσματικές διαδικασίες και ότι όλες οι περιπτώσεις απάτης, διαφθοράς και σύγκρουσης συμφερόντων αναφέρονται σωστά και διορθώνονται μέσω ανακτήσεων.

Τα κράτη μέλη οφείλουν να θεσπίσουν και να διατηρούν κατάλληλες διαδικασίες για τη σύνταξη της διαχειριστικής δήλωσης και της περίληψης των λογιστικών ελέγχων που διενεργούνται σε εθνικό επίπεδο, καθώς και για την τήρηση όλων των απαιτούμενων στοιχείων τεκμηρίωσης για τη διαδρομή ελέγχου.

β. ***Πρόληψη της απάτης***

Για τους σκοπούς της πρόληψης της απάτης και της άσκησης συνολικού ελέγχου, ζητείται από τα κράτη μέλη, κατά την υποβολή της διαχειριστικής δήλωσης και της περίληψης των λογιστικών ελέγχων στην Επιτροπή, να αναφέρουν τις αδυναμίες που εντοπίστηκαν και τα διορθωτικά μέτρα που ελήφθησαν. Οι αδυναμίες αυτές είναι μεταξύ άλλων:

α) παρατυπίες που έχουν αποτελέσει αντικείμενο πρώτης έγγραφης εκτίμησης από αρμόδια, διοικητική ή δικαστική, αρχή που καταλήγει στο συμπέρασμα, βάσει συγκεκριμένων πραγματικών περιστατικών, ότι έχει διαπραχθεί παρατυπία, ανεξάρτητα από ενδεχόμενη μεταγενέστερη αναθεώρηση ή αναίρεση αυτού του συμπεράσματος εξαιτίας εξελίξεων στο πλαίσιο της σχετικής διοικητικής ή δικαστικής διαδικασίας·

β) παρατυπίες που οδηγούν επιφέρουν την κίνηση διοικητικής ή δικαστικής διαδικασίας σε εθνικό επίπεδο προκειμένου να διαπιστωθεί η διάπραξη απάτης ή άλλων ποινικών αδικημάτων, όπως αναφέρεται στο άρθρο 3 παράγραφος 2 στοιχεία α) και β) και στο άρθρο 4 παράγραφοι 1, 2 και 3 της οδηγίας (ΕΕ) 2017/1371 και στο άρθρο 1 παράγραφος 1 στοιχείο α) της σύμβασης που καταρτίστηκε βάσει του άρθρου Κ.3 της Συνθήκης για την Ευρωπαϊκή Ένωση, σχετικά με την προστασία των οικονομικών συμφερόντων των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων για τα κράτη μέλη (1) που δεν δεσμεύονται από την εν λόγω οδηγία·

γ) παρατυπίες που προηγούνται πτώχευσης·

δ) συγκεκριμένες παρατυπίες ή σύνολα παρατυπιών για τις οποίες η Επιτροπή υποβάλλει στο κράτος μέλος γραπτό αίτημα παροχής πληροφοριών μετά την αρχική υποβολή αναφοράς από κράτος μέλος.

Την ευθύνη για την αναφορά παρατυπιών φέρει το κράτος μέλος στο οποίο πραγματοποιούνται οι παράτυπες δαπάνες από τον τελικό αποδέκτη και καταβάλλονται κατά τη διάρκεια της πράξης.

Συνιστάται στα κράτη μέλη να δηλώνουν αμέσως στην Επιτροπή διαπιστωθείσες ή εικαζόμενες παρατυπίες, αναφέροντας τυχόν άλλα ενδιαφερόμενα κράτη μέλη, εάν οι εν λόγω παρατυπίες έχουν επιπτώσεις εκτός του εδάφους τους.

Για την αναφορά παρατυπιών, οι εθνικές αρχές θα πρέπει να βασίζονται για την υποβολή τους στο τυποποιημένο υπόδειγμα που έχει εγκριθεί ως παράρτημα XII του ΚΚΔ, με τις σχετικές προσαρμογές για το αντικείμενο του ΚΣΚ. Για τον σκοπό αυτό, η Επιτροπή συνιστά θερμά τη χρήση του συστήματος διαχείρισης παρατυπιών, το οποίο θα επιτρέπει επίσης την εξαγωγή των παρατυπιών σε αρχείο που επισυνάπτεται στη διαχειριστική δήλωση και στην περίληψη των λογιστικών ελέγχων.

Οι υποβαλλόμενες πληροφορίες πρέπει να χρησιμοποιούνται σύμφωνα με όσα αναφέρονται στο τμήμα 1.5 του παραρτήματος XII του ΚΚΔ.

γ. ***Σύγκρουση συμφερόντων***

Σύγκρουση συμφερόντων προκύπτει όταν κάποιος που συμμετέχει στην εκτέλεση του προϋπολογισμού της ΕΕ δεν είναι σε θέση να εκτελέσει τα καθήκοντά του αμερόληπτα και αντικειμενικά λόγω προσωπικών συμφερόντων. **'Όπως ορίζεται στο άρθρο 61 του δημοσιονομικού κανονισμού**, σύγκρουση υφίσταται όταν η άσκηση των εν λόγω καθηκόντων υπονομεύεται από οικογενειακούς ή συναισθηματικούς λόγους ή από πολιτικούς ή εθνικούς δεσμούς, από οικονομικό συμφέρον ή από οποιοδήποτε άλλο άμεσο ή έμμεσο προσωπικό συμφέρον. Όσοι υλοποιούν το ΚΣΚ πρέπει να λαμβάνουν τα κατάλληλα μέτρα για την αποφυγή φαινομένων σύγκρουσης συμφερόντων και για την αντιμετώπιση καταστάσεων που μπορεί αντικειμενικά να εκληφθούν ως σύγκρουση συμφερόντων.

Τυπικά παραδείγματα σύγκρουσης συμφερόντων είναι τα εξής:

— προσωπικό όφελος (οικονομικό ή άλλο)·

— σχέσεις (π.χ. μέλη της οικογένειας, φίλοι, πρώην εργοδότες)·

— διπλός ρόλος (π.χ. κάποιος που ενεργεί τόσο ως δημόσιος λειτουργός όσο και ως δικαιούχος έργου).

Οι κανόνες σχετικά με τις συγκρούσεις συμφερόντων ισχύουν για **όλα τα άτομα και τις οντότητες** που συμμετέχουν στη διαχείριση και την εποπτεία του ΚΤΚ. Το ίδιο ισχύει, επομένως, και για τα άτομα τα οποία εργάζονται για τις αρχές που αναφέρονται στην παράγραφο σχετικά με τον ορισμό του παρόντος καθοδηγητικού σημειώματος.

Για τη διασφάλιση της ακεραιότητας και της εμπιστοσύνης του κοινού, οι φορείς υλοποίησης του ΚΤΚ θα πρέπει να υλοποιούν τις προληπτικές δράσεις που παρατίθενται κατωτέρω.

α) Εκτίμηση κινδύνου

— Προσδιορισμός θέσεων και διαδικασιών στις οποίες είναι πιθανό να προκύψουν συγκρούσεις συμφερόντων.

— Εστίαση στους τομείς με τη μεγαλύτερη επικινδυνότητα που αποτυπώνονται στην εκτίμηση κινδύνου.

β) Κώδικες δεοντολογίας και δηλώσεις

— Απαίτηση από όλα τα μέλη του προσωπικού και όλους τους εξωτερικούς εμπειρογνώμονες να δηλώνουν την απουσία σύγκρουσης συμφερόντων.

— Επιβολή σαφούς κώδικα δεοντολογίας και επαγγελματικής συμπεριφοράς.

γ) Διαχωρισμός καθηκόντων

— Διασφάλιση ότι κανένα άτομο δεν έχει πολλαπλούς ρόλους που θα μπορούσαν να επηρεάσουν αποφάσεις αδικαιολόγητα.

— Χωριστές βασικές λειτουργίες, όπως η αξιολόγηση και ο έλεγχος.

δ) Διαφάνεια κατά τη λήψη αποφάσεων

— Τήρηση πλήρους τεκμηρίωσης σχετικά με τις δηλώσεις απουσίας σύγκρουσης συμφερόντων.

ε) Εκπαίδευση και ευαισθητοποίηση

— Παροχή τακτικής κατάρτισης στο προσωπικό και τα ενδιαφερόμενα μέρη σχετικά με τον εντοπισμό και τη διαχείριση συγκρούσεων συμφερόντων.

Εντοπισμός και διαχείριση

Σε περίπτωση υπόνοιας ή διαπιστωθείσας σύγκρουσης συμφερόντων:

— το εμπλεκόμενο άτομο πρέπει να αναφέρει αμέσως την κατάσταση·

— η αρμόδια αρχή πρέπει να λαμβάνει άμεσα μέτρα για την εξάλειψη του κινδύνου, όπως η ανακατανομή αρμοδιοτήτων ή η απομάκρυνση του προσώπου από τη διαδικασία·

— όλα τα συμβάντα πρέπει να καταγράφονται δεόντως.

Σε περίπτωση υπόνοιας απάτης, το θέμα θα πρέπει να παραπέμπεται στην **Ευρωπαϊκή Υπηρεσία Καταπολέμησης της Απάτης (OLAF)** (βλ. ενότητα σχετικά με την απάτη).

Συνέπειες της μη συμμόρφωσης

Εάν δεν αντιμετωπιστούν ή δεν προληφθούν περιπτώσεις σύγκρουσης συμφερόντων, μπορεί να υπάρξουν σοβαρές οικονομικές επιπτώσεις και να οδηγήσουν σε ανάκτηση των κονδυλίων από την Επιτροπή σύμφωνα με το άρθρο 21 παράγραφος 2 στοιχείο β) του κανονισμού ΚΤΚ.

δ. ***Πρόληψη της διπλής χρηματοδότησης και συμπληρωματικότητα με άλλα χρηματοδοτικά μέσα***

Η πρόληψη της διπλής χρηματοδότησης είναι κρίσιμης σημασίας για τη διασφάλιση της αποδοτικής και αποτελεσματικής χρήσης των πόρων της ΕΕ. Η διπλή χρηματοδότηση αναφέρεται σε καταστάσεις στις οποίες **οι ίδιες δαπάνες καλύπτονται από πολλαπλές πηγές ενωσιακής χρηματοδότησης**, με συνέπεια ανεπάρκειες και δημοσιονομική κακοδιαχείριση.

Στο πλαίσιο του ΚΤΚ, τα μέτρα και οι επενδύσεις μπορούν να λάβουν συμπληρωματική στήριξη από άλλα κονδύλια της ΕΕ. Ωστόσο, σύμφωνα με το άρθρο 13 του κανονισμού ΚΤΚ, η στήριξη από το ΚΤΚ πρέπει να είναι **συμπληρωματική** και να μην καλύπτει τις ίδιες δαπάνες με τη στήριξη από άλλα προγράμματα της ΕΕ.

Όπως ισχύει και για τον ΜΑΑ, διπλή χρηματοδότηση στο πλαίσιο του ΚΤΚ μπορεί να προκύψει σε δύο επίπεδα.

— Σε **επίπεδο κρατών μελών**. Τα κράτη μέλη υποχρεούνται να προσδιορίζουν στα οικεία ΚΣΚ την ύπαρξη «υφιστάμενης ή προγραμματισμένης χρηματοδότησης μέτρων και επενδύσεων από άλλες ενωσιακές, διεθνείς, δημόσιες ή, όπου συντρέχει περίπτωση, ιδιωτικές πηγές οι οποίες συμβάλλουν στα μέτρα και τις επενδύσεις που καθορίζονται στο σχέδιο». Μετά την έγκριση του ΚΣΚ, οποιαδήποτε συμπληρωματική στήριξη από άλλα κονδύλια της ΕΕ για την κάλυψη δαπανών που περιλαμβάνονται ήδη στην εκτίμηση κόστους του ΚΣΚ θα είχε ως αποτέλεσμα το κράτος μέλος να λάβει στήριξη από δύο διαφορετικές πηγές χρηματοδότησης της ΕΕ για την κάλυψη των ίδιων δαπανών.

— Σε επίπεδο **τελικών αποδεκτών**: Ένας τελικός αποδέκτης δεν θα πρέπει να λαμβάνει στήριξη για την κάλυψη των ίδιων δαπανών και από το ΚΤΚ —μέσω του κράτους μέλους— και από άλλα κονδύλια της ΕΕ.

Στη συνέχεια καθορίζονται **οι υποχρεώσεις και οι αρμοδιότητες των κρατών μελών** όσον αφορά την πρόληψη, τον εντοπισμό και την αντιμετώπιση περιπτώσεων διπλής χρηματοδότησης.

Στάδιο σχεδιασμού

— Τα κράτη μέλη υποχρεούνται να περιλαμβάνουν στα οικεία ΚΣΚ εμπεριστατωμένες πληροφορίες σχετικά με οποιαδήποτε υφιστάμενη ή προγραμματισμένη χρηματοδότηση από την ΕΕ. Με τον τρόπο αυτό διασφαλίζεται η διαφάνεια και διευκολύνεται ο εντοπισμός πιθανών αλληλεπικαλύψεων σε πρώιμο στάδιο.

— Κάθε ΚΣΚ πρέπει να είναι επαρκώς λεπτομερές ώστε να αποδεικνύεται ότι καμία δαπάνη δεν καλύπτεται από περισσότερες από μία πηγές χρηματοδότησης της ΕΕ. Λόγω του βασιζόμενου στις επιδόσεις χαρακτήρα του ΚΤΚ, κατά τον συνδυασμό της στήριξης του ΚΤΚ με τη στήριξη από άλλα κονδύλια της ΕΕ, η σαφής εκ των προτέρων οριοθέτηση του κόστους είναι η προκαθορισμένη προσέγγιση για την αποφυγή της διπλής χρηματοδότησης. Για τα μέτρα που χρηματοδοτούνται μόνο εν μέρει από το ΚΤΚ, τα κράτη μέλη θα πρέπει να οριοθετούν σαφώς τα μέρη των έργων που χρηματοδοτούνται από το ΚΤΚ και εκείνα που χρηματοδοτούνται από άλλα κονδύλια της ΕΕ. Θα πρέπει να αναφέρουν αυτή την οριοθέτηση κατά την υποβολή των οικείων εκ των προτέρων εκτιμήσεων κόστους και να μεριμνούν για τον διαφοροποιημένο προσδιορισμό των οροσήμων και των στόχων που πρέπει να αναφέρονται στο πλαίσιο των διαφόρων μέσων της ΕΕ. Η εκ των προτέρων οριοθέτηση του κόστους μπορεί να καθοριστεί, για παράδειγμα, με τον προσδιορισμό διακριτών σταδίων υλοποίησης συγχρηματοδοτούμενου μέτρου ή με τον διαχωρισμό διαφορετικών στοιχείων κόστους και την απόδοσή τους στα αντίστοιχα χρηματοδοτικά μέσα της ΕΕ.

— Στα ΚΣΚ θα πρέπει να περιγράφονται με σαφή τρόπο οι δομές, οι διαδικασίες και οι μηχανισμοί ελέγχου που έχουν θεσπιστεί σε εθνικό και περιφερειακό επίπεδο για την πρόληψη της διπλής χρηματοδότησης. Οι μηχανισμοί αυτοί θα πρέπει να είναι ενσωματωμένοι σε ευρύτερα συστήματα ελέγχου.

Στάδιο υλοποίησης

— Τα κράτη μέλη φέρουν την πρωταρχική ευθύνη για την παρακολούθηση της χρήσης των κονδυλίων του ΚΤΚ κατά τη διάρκεια της υλοποίησης. Στο πλαίσιο αυτό περιλαμβάνεται η διασφάλιση της χρηματοδότησης όλων των επενδύσεων και των μέτρων χρηματοδοτούνται σύμφωνα με το ΚΣΚ και η λήψη διορθωτικών μέτρων σε περίπτωση εντοπισμού διπλής χρηματοδότησης.

— Είναι σημαντικό τα κράτη μέλη να διενεργούν τακτικούς διαχειριστικούς και λογιστικούς ελέγχους, μεταξύ άλλων και σε επίπεδο τελικών αποδεκτών, με στόχο τον εντοπισμό και την αντιμετώπιση τυχόν περιπτώσεων διπλής χρηματοδότησης. Τα πορίσματα και τα διορθωτικά μέτρα θα πρέπει να αναφέρονται στις διαχειριστικές δηλώσεις και στις περιλήψεις των λογιστικών ελέγχων.

— Μηχανισμοί εντοπισμού. Τα κράτη μέλη θα πρέπει να εφαρμόζουν άρτιες μεθοδολογίες συλλογής δεδομένων και διασταυρούμενων ελέγχων στα οικεία συστήματα ελέγχου. Ειδικότερα, ενθαρρύνεται η χρήση ενός ολοκληρωμένου συστήματος ΤΠ, ώστε να διασφαλίζεται ο ταχύς εντοπισμός τυχόν αλληλεπικαλύψεων με άλλα κονδύλια της ΕΕ. Σε επίπεδο τελικών αποδεκτών, οι έλεγχοι θα πρέπει να περιλαμβάνουν την τεκμηρίωση των υπεύθυνων δηλώσεων όσον αφορά την απουσία διπλής χρηματοδότησης με κατάλληλες πρόσθετες πληροφορίες, για παράδειγμα διασταυρούμενος έλεγχος με τις διαθέσιμες βάσεις δεδομένων ή το λογιστικό σύστημα των τελικών αποδεκτών.

— Διορθωτικά μέτρα. Όσον αφορά τον εντοπισμό διπλής χρηματοδότησης, τα κράτη μέλη πρέπει να κινούν διαδικασίες ανάκτησης για την ανάκτηση κονδυλίων από τους τελικούς αποδέκτες. Η πηγή χρηματοδότησης για την οποία ελήφθη τελευταία η απόφαση χρηματοδότησης θα πρέπει να προσαρμόζεται, σύμφωνα με τους κανόνες για το επίμαχο πρόγραμμα της ΕΕ.

Ο ρόλος της Επιτροπής

Η Επιτροπή διατηρεί εποπτικό ρόλο, με την αξιολόγηση της εκ των προτέρων οριοθέτησης και επάρκειας των ρυθμίσεων ελέγχου που καθορίζονται στα ΚΣΚ και με την παρακολούθηση των λογιστικών και άλλων ελέγχων των κρατών μελών κατά τη διάρκεια της υλοποίησης. Μπορεί να ζητεί πρόσθετες πληροφορίες και να παρεμβαίνει εάν τα κράτη μέλη δεν λαμβάνουν τα αναγκαία διορθωτικά μέτρα.

Η Επιτροπή μπορεί να διενεργεί δικούς της λογιστικούς ελέγχους και να επιβάλλει την ανάκτηση κονδυλίων όταν εντοπίζονται περιπτώσεις διπλής χρηματοδότησης, με σκοπό την προστασία του προϋπολογισμού της ΕΕ.

ε. ***Συμμόρφωση με τους κανόνες της ΕΕ για τις κρατικές ενισχύσεις***

Όπως αναφέρεται στην αιτιολογική σκέψη 40 του κανονισμού ΚΤΚ, η στήριξη μέτρων και επενδύσεων που εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής του άρθρου 107 παράγραφος 1 της ΣΛΕΕ πρέπει να συμμορφώνεται με τους κανόνες της ΕΕ για τις **κρατικές ενισχύσεις**.

Όταν οι εθνικές αρχές διαθέτουν διακριτική ευχέρεια ως προς τη χρήση των κονδυλίων της ΕΕ, αυτά συνιστούν κρατική ενίσχυση εφόσον πληρούνται όλα τα λοιπά κριτήρια του άρθρου 107 παράγραφος 1 της ΣΛΕΕ. Δεδομένου του σωρευτικού χαρακτήρα των κριτηρίων του άρθρου 107 παράγραφος 1 της ΣΛΕΕ, εάν δεν πληρούται ένα από τα κριτήρια, η ύπαρξη κρατικής ενίσχυσης μπορεί να αποκλειστεί ([18]).

Για παράδειγμα, η στήριξη για δραστηριότητες που δεν έχουν οικονομικό χαρακτήρα (δηλαδή δεν χρησιμοποιούνται για την παροχή αγαθών ή υπηρεσιών στην αγορά) δεν θεωρείται κρατική ενίσχυση. Τούτο μπορεί να ισχύει, για παράδειγμα, για τη στήριξη νοικοκυριών για την ανακαίνιση της κατοικίας τους, υπό την προϋπόθεση ότι δεν την εκμισθώνουν και δεν τη χρησιμοποιούν με άλλον τρόπο για οικονομικές δραστηριότητες. Ωστόσο, όταν παρέχεται στήριξη σε ιδιοκτήτες που ενοικιάζουν την ιδιοκτησία τους σε ευάλωτα νοικοκυριά, πρέπει να λαμβάνονται υπόψη οι κανόνες για τις κρατικές ενισχύσεις. Στις περιπτώσεις αυτές, τα κράτη μέλη μπορούν να επιλέξουν να παρέχουν την εν λόγω στήριξη σύμφωνα με τους όρους του γενικού κανονισμού για τις ενισχύσεις ήσσονος σημασίας, ο οποίος προβλέπει, μεταξύ άλλων, ότι το συνολικό ποσό των ενισχύσεων ήσσονος σημασίας που χορηγούνται ανά κράτος μέλος σε μία ενιαία επιχείρηση δεν πρέπει να υπερβαίνει το ποσό των 300 000 EUR σε οποιαδήποτε περίοδο τριών ετών ([19]).

Όταν βεβαιώνεται ότι υφίσταται κρατική ενίσχυση, η στήριξη για μέτρα και επενδύσεις πρέπει να κοινοποιηθεί και να εγκριθεί από την Επιτροπή πριν από τη χορήγηση της ενίσχυσης από τα κράτη μέλη, εκτός εάν τα εν λόγω μέτρα και οι επενδύσεις πληρούν τις ισχύουσες προϋποθέσεις κανονισμού απαλλαγής κατά κατηγορία, ιδίως του γενικού κανονισμού απαλλαγής κατά κατηγορία (ΓΚΑΚ), με τον οποίο ορισμένες κατηγορίες ενισχύσεων κηρύσσονται συμβατές με την εσωτερική αγορά κατ' εφαρμογή των άρθρων 107 και 108 της ΣΛΕΕ, ή εμπίπτουν στον κανονισμό για τις ενισχύσεις ήσσονος σημασίας.

Βάσει των ανωτέρω, στα ΚΣΚ για κάθε μέτρο και επένδυση, τα κράτη μέλη καλούνται:

— να διευκρινίζουν αν το μέτρο ή η επένδυση θα συνιστά κρατική ενίσχυση δυνάμει του άρθρου 107 παράγραφος 1 της ΣΛΕΕ[10] ή

— να διευκρινίζουν αν το μέτρο ή η επένδυση θα χρηματοδοτηθεί βάσει υφιστάμενου καθεστώτος κρατικών ενισχύσεων που εμπίπτει σε κανονισμό απαλλαγής κατά κατηγορία, ιδίως στον ΓΚΑΚ ή στον γενικό κανονισμό για τις ενισχύσεις ήσσονος σημασίας, ή έχει εγκριθεί με απόφαση της Επιτροπής για κρατική ενίσχυση (με παροχή του αριθμού αναφοράς του εν λόγω καθεστώτος) ή

— να διευκρινίζουν αν το μέτρο ή η επένδυση θα έχει ως αποτέλεσμα νέο μέτρο κρατικής ενίσχυσης και να εξηγούν αν θα συμμορφώνεται με τους όρους ενός κανονισμού απαλλαγής κατά κατηγορία ή του ΓΚΑΚ (αναφέροντας το σχετικό άρθρο του) ή του γενικού κανονισμού για τις ενισχύσεις ήσσονος σημασίας ή

— να διευκρινίζουν αν το μέτρο ή η επένδυση απαιτεί κοινοποίηση κρατικής ενίσχυσης και, εάν ναι, να αναφέρουν πότε το κράτος μέλος προτίθεται να κοινοποιήσει εκ των προτέρων ή να κοινοποιήσει στην Επιτροπή το σχεδιαζόμενο μέτρο ή τη σχεδιαζόμενη επένδυση, καθώς και τις λεπτομέρειες του εφαρμοστέου μέσου κρατικής ενίσχυσης που διασφαλίζει τη συμβατότητά του/της με τους κανόνες της εσωτερικής αγοράς.

Πρέπει να σημειωθεί ότι, εάν τηρούνται οι διατάξεις του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1370/2007, η αποζημίωση υποχρεώσεων παροχής δημόσιας υπηρεσίας στον τομέα των χερσαίων μεταφορών απαλλάσσεται από την υποχρέωση εκ των προτέρων κοινοποίησης στην Επιτροπή σύμφωνα με το άρθρο 108 παράγραφος 3 της ΣΛΕΕ ([20]).

Εάν το κράτος μέλος δεν είναι βέβαιο αν το μέτρο ή η επένδυση εμπεριέχει κρατική ενίσχυση ή είναι συμβατό με τους κανόνες της ΕΕ για τις κρατικές ενισχύσεις, θα πρέπει να ζητά τη γνώμη της Επιτροπής σχετικά με το θέμα αυτό.

Τα κράτη μέλη υποχρεούνται να κοινοποιούν τα μέτρα κρατικής ενίσχυσης στην Επιτροπή πριν από τη χορήγησή τους, σύμφωνα με το άρθρο 108 παράγραφος 3 της ΣΛΕΕ.

([18]) Περαιτέρω καθοδήγηση σχετικά με τα μέτρα που ενδέχεται να συνιστούν κρατική ενίσχυση, με παραδείγματα, είναι διαθέσιμη στην ανακοίνωση της Επιτροπής σχετικά με την έννοια της κρατικής ενίσχυσης όπως αναφέρεται στο άρθρο 107 παράγραφος 1 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης (2016/C 262/01), η οποία αντικατοπτρίζει την πείρα έως το 2016. Επιπλέον, τα υποδείγματα καθοδήγησης του μηχανισμού ανάκαμψης και ανθεκτικότητας σχετικά με τις κρατικές ενισχύσεις παρέχουν παραδείγματα διαφοροποίησης μεταξύ περιπτώσεων ενίσχυσης και μη ενίσχυσης και παρέχουν πληροφορίες σχετικά με τις δυνητικά εφαρμοστέες διαδικασίες και μέσα κρατικών ενισχύσεων, ειδικότερα:
- Υπόδειγμα καθοδήγησης: Επενδύσεις / λειτουργικές ενισχύσεις για τη μείωση και την εξάλειψη των εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου, μεταξύ άλλων μέσω της στήριξης των ανανεώσιμων πηγών ενέργειας και της ενεργειακής απόδοσης.
- Υπόδειγμα καθοδήγησης: Ενεργειακή απόδοση των κτιρίων.
- Υπόδειγμα καθοδήγησης: Πριμοδοτήσεις για την αγορά οδικών οχημάτων μηδενικών και χαμηλών εκπομπών.

([19]) Κανονισμός (ΕΕ) 2023/2831 της Επιτροπής, της 13ης Δεκεμβρίου 2023, σχετικά με την εφαρμογή των άρθρων 107 και 108 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης στις ενισχύσεις ήσσονος σημασίας (ΕΕ L, 2023/2831, 15.12.2023, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2023/2831/oj).

([20]) Περαιτέρω καθοδήγηση παρέχεται στην ανακοίνωση της Επιτροπής σχετικά με ερμηνευτικές οδηγίες του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1370/2007 για τις δημόσιες επιβατικές σιδηροδρομικές και οδικές μεταφορές (ΕΕ C 222 της 26.6.2023, σ. 1).

Όταν ένα κράτος μέλος παρέχει κρατική ενίσχυση βάσει του κανονισμού απαλλαγής κατά κατηγορία ή βάσει του κανονισμού για τις ενισχύσεις ήσσονος σημασίας, αποτελεί ευθύνη του κράτους μέλους να διασφαλίζει τη συμμόρφωση με όλες τις σχετικές διατάξεις ([21]).

στ. ***Συμμόρφωση με τους κανόνες για τις δημόσιες συμβάσεις***

Για τους σκοπούς της χρηστής δημοσιονομικής διαχείρισης και σύμφωνα με τον βασιζόμενο στις επιδόσεις χαρακτήρα του Ταμείου, θα πρέπει να θεσπιστούν ειδικοί κανόνες για τις δημοσιονομικές δεσμεύσεις, τις πληρωμές, την αναστολή και την ανάκτηση κεφαλαίων, καθώς και για την καταγγελία συμβάσεων σχετικών με τη χρηματοδοτική στήριξη. Τα κράτη μέλη θα πρέπει να λαμβάνουν κατάλληλα μέτρα για να διασφαλίζουν ότι η χρήση των κονδυλίων σε σχέση με μέτρα που λαμβάνουν στήριξη από το Ταμείο συμμορφώνεται με το ισχύον ενωσιακό και εθνικό δίκαιο όσον αφορά την εφαρμογή του, συμπεριλαμβανομένων των νόμων για τις δημόσιες συμβάσεις και τις υποχρεώσεις παροχής δημόσιας υπηρεσίας στον τομέα των οδικών μεταφορών ([22]). Τα κράτη μέλη υποχρεούνται επίσης να θεσπίσουν συστήματα εσωτερικού ελέγχου για την παροχή εγγυήσεων σχετικά με τη συμμόρφωση αυτή.

Κατά τη δημιουργία του συστήματος ελέγχου, οι εθνικές αρχές θα πρέπει να προβαίνουν σε εκτίμηση των εγγενών κινδύνων των διαφόρων μέτρων και να αξιολογούν αν οι διατάξεις για τις δημόσιες συμβάσεις θα εφαρμόζονται μέσω άμεσης σύνδεσης μεταξύ, αφενός, των δραστηριοτήτων που τροφοδοτούν τα ορόσημα και τους στόχους και, αφετέρου, των διαδικασιών σύναψης δημόσιων συμβάσεων, καθώς και την έκταση των ελέγχων που θα πρέπει να διενεργούνται βάσει κατάλληλης εκτίμησης κινδύνου.

Οι ρυθμίσεις που προτείνονται για τη διασφάλιση της συμμόρφωσης με τους κανόνες για τις δημόσιες συμβάσεις θα πρέπει να είναι ανάλογες προς τους εντοπισθέντες κινδύνους και η ύπαρξη ενός άρτιου συστήματος ελέγχου θα πρέπει να επιβεβαιώνεται μέσω συστημικών λογιστικών ελέγχων από τους διορισμένους ελεγκτικούς φορείς. Βεβαιότητα μπορεί επίσης να ληφθεί από τις ελεγκτικές εργασίες που αφορούν άλλα κονδύλια, υπό την προϋπόθεση ότι το σύστημα ελέγχου για τις δημόσιες συμβάσεις είναι πανομοιότυπο με το σύστημα που χρησιμοποιείται για το ΚΤΚ.

Λόγω του χαρακτήρα του ΚΤΚ, και συγκεκριμένα του γεγονότος ότι οι πληρωμές συνδέονται με την εκπλήρωση οροσήμων και στόχων, δεν προβλέπεται απαίτηση επαλήθευσης όλων των διαδικασιών σύναψης δημόσιων συμβάσεων που συνδέονται με τα εφαρμοζόμενα μέτρα. Ωστόσο, όταν υπάρχει άμεση σύνδεση μεταξύ των δραστηριοτήτων που συμβάλλουν στα ορόσημα και τους στόχους και των διαδικασιών σύναψης δημόσιων συμβάσεων, οι εθνικές αρχές θα πρέπει να θεσπίζουν σαφείς διαδικασίες για τον προσδιορισμό, μέσω εκτίμησης κινδύνου, της έκτασης των εργασιών που θα πρέπει να εκτελούνται κατά τη διαδικασία σύναψης δημόσιων συμβάσεων, μεταξύ άλλων όσον αφορά το στάδιο εκτέλεσης της σύμβασης.

Παρατυπίες στον τομέα των δημόσιων συμβάσεων που εντοπίζονται ή αναφέρονται στις εθνικές αρχές στοιχειοθετούνται όταν υπάρχει άμεση σύνδεση μεταξύ των δραστηριοτήτων και των παράτυπων διαδικασιών σύναψης δημόσιων συμβάσεων. Σαφής άμεση σύνδεση προκύπτει, για παράδειγμα, όταν εντοπίζεται παρατυπία σε δημόσια σύμβαση για την ανακαίνιση κτιρίου, εάν η σχετική επένδυση που περιλαμβάνεται στο σχέδιο αφορά την ενεργειακή ανακαίνιση.

Εάν εντοπίζονται παρατυπίες στον τομέα των δημόσιων συμβάσεων από τους εθνικούς φορείς (ή από την Επιτροπή), θα πρέπει να εφαρμόζονται αναλογικές διορθώσεις για την προστασία των οικονομικών συμφερόντων της ΕΕ και τη διασφάλιση της συμμόρφωσης με το ενωσιακό και εθνικό δίκαιο.

Εάν δεν είναι εφικτός ο ακριβής ποσοτικός προσδιορισμός των δημοσιονομικών επιπτώσεων λόγω της φύσης της παρατυπίας στη διαδικασία σύναψης δημόσιων συμβάσεων, πρέπει να εφαρμόζεται κατ' αποκοπή διόρθωση σε κατάλληλη βάση. Επιπλέον, δημοσιονομικές διορθώσεις μπορούν να εφαρμοστούν μόνο εάν η παρατυπία έχει ή θα μπορούσε να έχει δημοσιονομικές επιπτώσεις στον προϋπολογισμό της ΕΕ. Η Επιτροπή θεωρεί ότι οι κατευθυντήριες γραμμές για άλλα ταμεία της ΕΕ ([23]) είναι κατάλληλες για τον καθορισμό αναλογικής διόρθωσης.

([21]) Περαιτέρω καθοδήγηση σχετικά με τα μέτρα που ενδέχεται να συνιστούν κρατική ενίσχυση, με παραδείγματα, είναι διαθέσιμη στην ανακοίνωση της Επιτροπής σχετικά με την έννοια της κρατικής ενίσχυσης όπως αναφέρεται στο άρθρο 107 παράγραφος 1 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης (2016/C 262/01), η οποία αντικατοπτρίζει την πείρα έως το 2016. Επιπλέον, τα υποδείγματα καθοδήγησης του μηχανισμού ανάκαμψης και ανθεκτικότητας σχετικά με τις κρατικές ενισχύσεις παρέχουν παραδείγματα διαφοροποίησης μεταξύ περιπτώσεων ενίσχυσης και μη ενίσχυσης και παρέχουν πληροφορίες σχετικά με τις δυνητικά εφαρμοστέες διαδικασίες και μέσα κρατικών ενισχύσεων, ειδικότερα:
- Υπόδειγμα καθοδήγησης: Επενδύσεις / λειτουργικές ενισχύσεις για τη μείωση και την εξάλειψη των εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου, μεταξύ άλλων μέσω της στήριξης των ανανεώσιμων πηγών ενέργειας και της ενεργειακής απόδοσης.
- Υπόδειγμα καθοδήγησης: Ενεργειακή απόδοση των κτιρίων.
- Υπόδειγμα καθοδήγησης: Πριμοδοτήσεις για την αγορά οδικών οχημάτων μηδενικών και χαμηλών εκπομπών.

([22]) Ο κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 1370/2007 θεσπίζει την αρχή της υποχρεωτικής προκήρυξης δημόσιων διαγωνισμών για τις συμβάσεις παροχής δημόσιας υπηρεσίας στον τομέα των οδικών μεταφορών. Ο κανονισμός καθορίζει τους όρους υπό τους οποίους οι αρμόδιες αρχές, όταν επιβάλλουν υποχρεώσεις παροχής δημόσιων υπηρεσιών ή συνάπτουν σχετικές συμβάσεις, αποζημιώνουν τους φορείς δημόσιων υπηρεσιών για το κόστος με το οποίο επιβαρύνονται και/ή χορηγούν αποκλειστικά δικαιώματα ως αντάλλαγμα για την εκτέλεση υποχρεώσεων δημόσιας υπηρεσίας.

([23]) Απόφαση της Επιτροπής, της 14 Bealtaine 2019, για τη θέσπιση κατευθυντήριων γραμμών για τον καθορισμό των δημοσιονομικών διορθώσεων που πρέπει να γίνονται στις δαπάνες που χρηματοδοτούνται από την Ένωση λόγω μη συμμόρφωσης προς τους εφαρμοστέους κανόνες για τις δημόσιες συμβάσεις.

Κατά τον καθορισμό της βάσης για την εφαρμογή δημοσιονομικής διόρθωσης, οι εθνικές αρχές πρέπει να προσδιορίζουν τη φύση και τη σοβαρότητα της παρατυπίας όσον αφορά το επίμαχο μέτρο, καθώς και τα σχετικά ορόσημα και τους στόχους. Οι παραβάσεις που θεωρούνται ύψιστης σοβαρότητας (π.χ. που θα οδηγούσαν σε διόρθωση 100 % βάσει των αναφερόμενων κατευθυντήριων γραμμών) θα πρέπει καταρχήν να οδηγούν σε πλήρη διόρθωση των υποκείμενων δαπανών που συνδέονται με τα σχετικά ορόσημα/στόχους. Οι εθνικές αρχές θα πρέπει να είναι σε θέση να αποδείξουν ότι οι διορθώσεις εφαρμόστηκαν στη σωστή βάση και ότι ήταν αναλογικές προς τη διαπιστωθείσα παράβαση.

IX. **Ψηφιακό σύστημα, συλλογή και αποθήκευση δεδομένων σχετικά με τους τελικούς αποδέκτες της χρηματοδοτικής ενίσχυσης**

Στο πλαίσιο των οικείων συστημάτων διαχείρισης και ελέγχου, τα κράτη μέλη οφείλουν να διατηρούν αποτελεσματικό σύστημα για την τήρηση όλων των πληροφοριών και των εγγράφων που απαιτούνται για τους σκοπούς της διαδρομής ελέγχου.

Τα κράτη μέλη πρέπει να τηρούν αρχεία σύμφωνα με το άρθρο 133 του δημοσιονομικού κανονισμού, με σημείο αναφοράς την πράξη πληρωμής που πραγματοποιεί η Επιτροπή και η οποία αφορά το αντίστοιχο μέτρο ή επένδυση.

α. ***Ενιαίο ψηφιακό σύστημα για την καταχώριση των σχετικών πληροφοριών όσον αφορά την υλοποίηση των μέτρων και των επενδύσεων***

Σύμφωνα με τις κανονιστικές απαιτήσεις, τα κράτη μέλη ενθαρρύνονται να θεσπίσουν ενιαίο ψηφιακό σύστημα για την καταχώριση και την παρακολούθηση των μέτρων και των επενδύσεων. Αυτό το ψηφιακό σύστημα αποτελεί βασική συνιστώσα του εθνικού περιβάλλοντος διαχείρισης και ελέγχου στο πλαίσιο του ΚΤΚ, για λόγους διαφάνειας, αποτελεσματικότητας και λογοδοσίας κατά την υλοποίηση των ΚΣΚ.

Το σύστημα πρέπει να αναπτυχθεί σύμφωνα με επικυρωμένη διεθνή μεθοδολογία ψηφιακής ανάπτυξης και πρέπει να συνοδεύεται από λεπτομερή περιγραφή του ηλεκτρονικού συστήματος, στην οποία περιλαμβάνεται διάγραμμα ροής (κεντρικό ή κοινό σύστημα δικτύου ή αποκεντρωμένο σύστημα με συνδέσεις μεταξύ των συστημάτων). Τα κράτη μέλη ενθαρρύνονται επίσης να περιγράφουν με σαφήνεια στα οικεία ΚΣΚ τις διαδικασίες για τη διασφάλιση της ασφάλειας, της ακεραιότητας και της εμπιστευτικότητας των ηλεκτρονικών συστημάτων.

Τα συστήματα μπορούν να διαφέρουν ως προς τον σχεδιασμό και τη λειτουργία τους, αλλά θα πρέπει συνήθως να περιλαμβάνουν τα χαρακτηριστικά που περιγράφονται κατωτέρω.

i. **Καταχώριση μέτρων και επενδύσεων:** ενότητα για την καταχώριση και την καταλογογράφηση όλων των επενδύσεων και των μέτρων που έχουν εγκριθεί για υλοποίηση και περιλαμβάνονται στο ΚΣΚ, με λεπτομερείς πληροφορίες για κάθε έργο, συμπεριλαμβανομένων των στόχων, των χρονοδιαγραμμάτων, των προϋπολογισμών, των αναμενόμενων αποτελεσμάτων, του τελικού αποδέκτη της στήριξης κ.λπ.

ii. **Παρακολούθηση και υποβολή εκθέσεων:** εργαλεία για την παρακολούθηση της προόδου των έργων, συμπεριλαμβανομένης της κατάστασης υλοποίησης, των καταβληθεισών χρηματοδοτικών συνεισφορών και της επίτευξης οροσήμων και στόχων. Με τον τρόπο αυτό επιτρέπεται η παρακολούθηση σε πραγματικό χρόνο και εξασφαλίζεται η δυνατότητα ταχέος εντοπισμού τυχόν καθυστερήσεων ή προβλημάτων.

iii. **Δεδομένα σχετικά με τους δείκτες:** ηλεκτρονική καταγραφή και αποθήκευση δεδομένων σχετικά με μεμονωμένους συμμετέχοντες, τα οποία πρέπει να υποβάλλονται ως μέρος των κοινών δεικτών για τα νοικοκυριά μαζί με άλλους δείκτες εκροών και αποτελεσμάτων.

iv. **Λογιστικά στοιχεία ή χωριστοί λογιστικοί κωδικοί** που αντιστοιχούν στην εισφορά χρηματοδοτικής στήριξης που καταβάλλεται στους τελικούς αποδέκτες, όπως αναγράφονται στις αιτήσεις πληρωμής προς την Επιτροπή.

v. **Ανάλυση και απεικόνιση δεδομένων:** ικανότητες ανάλυσης και απεικόνισης δεδομένων σχετικά με τις επιδόσεις των έργων, οι οποίες μπορούν να διευκολύνουν τον προσδιορισμό τάσεων, προτύπων και τομέων που επιδέχονται βελτίωση. Τα στοιχεία αυτά μπορούν να τροφοδοτήσουν τη λήψη αποφάσεων και τις προσαρμογές πολιτικής.

vi. **Διαφάνεια και λογοδοσία:** χαρακτηριστικά που διασφαλίζουν τη διαφάνεια, όπως δημόσιοι πίνακες και πύλες ανοικτών δεδομένων, όπου το κοινό και άλλα ενδιαφερόμενα μέρη μπορούν να έχουν πρόσβαση σε πληροφορίες όσον αφορά τον τρόπο με τον οποίο χρησιμοποιείται το ΚΤΚ. Με τον τρόπο αυτό ενισχύονται η λογοδοσία και η εμπιστοσύνη στη διαχείριση του Ταμείου.

vii. **Διαλειτουργικότητα με άλλα εθνικά και ενωσιακά συστήματα:** ικανότητα εξασφάλισης της διαλειτουργικότητας με άλλα εθνικά συστήματα (π.χ. δημόσιες συμβάσεις, δημοσιονομική διαχείριση) και πλατφόρμες της ΕΕ (π.χ. Kohesio, σύστημα δημοσιονομικής διαφάνειας της ΕΕ, Arachne κ.λπ.), ώστε να διασφαλίζεται η συνοχή και να διευκολύνεται η ανταλλαγή πληροφοριών.

Τα κράτη μέλη ενθαρρύνονται να χρησιμοποιούν και να προσαρμόζουν τα υφιστάμενα ψηφιακά συστήματα, όπως τα ισχύοντα συστήματα για τον ΜΑΑ ή τα προγράμματα των πολιτικών συνοχής, ώστε να έχουν μια γενική εικόνα όλων των δράσεων που χρηματοδοτούνται από τα εν λόγω μέσα, να μπορούν να επιτύχουν υψηλότερο βαθμό συμπληρωματικότητας και να παρακολουθούν αυστηρά την αποφυγή της διπλής χρηματοδότησης για τα ίδια έργα. Εάν πρέπει να αναπτυχθεί ένα νέο σύστημα, είναι πολύ σημαντικό να ενσωματωθεί στα υφιστάμενα εργαλεία, ώστε να υπάρχουν λεπτομερείς πληροφορίες σχετικά με τα έργα που χρηματοδοτούνται στο πλαίσιο του ΜΑΑ, για παράδειγμα, και να μπορούν να ευθυγραμμιστούν με τις επενδύσεις που θα αναπτυχθούν στο πλαίσιο του ΚΣΚ.

β. ***Χρήση συστήματος ηλεκτρονικής ανταλλαγής δεδομένων μεταξύ των κρατών μελών και της Επιτροπής***

Για τη διασφάλιση της αποτελεσματικής και ασφαλούς ανταλλαγής δεδομένων, η Επιτροπή έχει εγκαταστήσει στο σύστημα SFC2021 ειδική ενότητα για τη διαχείριση όλων των πράξεων που σχετίζονται με τα ΚΣΚ. Το σύστημα αυτό θα χρησιμοποιείται ήδη για την υποβολή των ΚΣΚ και στη συνέχεια για όλες τις επίσημες επικοινωνίες μεταξύ της Επιτροπής και των κρατών μελών σχετικά με την υλοποίηση των ΚΣΚ (τροποποιήσεις, πληρωμές, υποβολή εκθέσεων κ.λπ.)

Επιγραμματικά, το μοντέλο SFC2021 για τα ΚΣΚ θα περιλαμβάνει τα εξής:

α) διαδραστικά έντυπα ή έντυπα προσυμπληρωμένα από το σύστημα με βάση δεδομένα που έχουν ήδη προηγουμένως καταγραφεί σε αυτό·

β) αυτόματους υπολογισμούς, μειώνοντας έτσι την προσπάθεια εισαγωγής αριθμητικών στοιχείων που καταβάλλουν οι χρήστες·

γ) αυτόματους ενσωματωμένους ελέγχους, ώστε να επαληθεύεται η εσωτερική συνοχή των διαβιβαζόμενων δεδομένων και η συμμόρφωσή τους με τους εφαρμοστέους κανόνες·

δ) προειδοποιητικά μηνύματα παραγόμενα από το σύστημα, που προειδοποιούν τους χρήστες του SFC2021 ότι ορισμένες ενέργειες μπορούν ή δεν μπορούν να εκτελεστούν·

ε) δυνατότητα επιγραμμικής παρακολούθησης του σταδίου στο οποίο βρίσκεται η επεξεργασία των πληροφοριών στο σύστημα·

στ) διαθεσιμότητα δεδομένων ιστορικού για όλες τις πληροφορίες που εισάγονται για ένα πρόγραμμα·

ζ) διαθεσιμότητα υποχρεωτικής ηλεκτρονικής υπογραφής κατά την έννοια του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 910/2014, η οποία θα αναγνωρίζεται ως αποδεικτικό στοιχείο σε νομικές διαδικασίες.

Για τη διασφάλιση της ορθής διαχείρισης του συστήματος, πρέπει να θεσπιστεί σε εθνικό επίπεδο κατάλληλη πολιτική ασφάλειας στον τομέα της τεχνολογίας των πληροφοριών για το SFC2021. Η εν λόγω πολιτική, η οποία θα πρέπει επίσης να καλύπτει το προσωπικό που χρησιμοποιεί το σύστημα, θα πρέπει να συνάδει με τους σχετικούς κανόνες της ΕΕ, ιδίως την απόφαση (ΕΕ, Ευρατόμ) 2017/46 της Επιτροπής ([24]) και τους κανόνες εφαρμογής της. Για τον σκοπό αυτόν, κάθε κράτος μέλος θα πρέπει να καταρτίσει και να τηρεί κατάλογο των προσώπων που θα είναι αρμόδια για τον καθορισμό, τη συντήρηση και την εξασφάλιση της ορθής εφαρμογής της πολιτικής ασφάλειας στο SFC2021 σε εθνικό επίπεδο ([25]). Τα άτομα αυτά μπορεί επίσης να εκτελούν τα ίδια καθήκοντα και για άλλα ταμεία που τελούν υπό τη διαχείριση του συστήματος.

Βασική αρμοδιότητα των κρατών μελών θα είναι να τηρούν ενήμερο τον κατάλογο των αρχών που ορίζονται για την εκτέλεση ορισμένων καθηκόντων βάσει του κανονισμού ΚΤΚ και να επαληθεύουν τις πληροφορίες που υποβάλλονται από πρόσωπο διαφορετικό από εκείνο που τις εισήγαγε στο σύστημα. Επιπλέον, θα έχουν την υποχρέωση να καθορίσουν ρυθμίσεις για τον διαχωρισμό των ανωτέρω καθηκόντων μέσω των πληροφορικών συστημάτων διαχείρισης και ελέγχου του κράτους μέλους τα οποία συνδέονται αυτόματα με το SFC2021. Τέλος, τα κράτη μέλη θα πρέπει να καθορίσουν ρυθμίσεις για την προστασία της ιδιωτικής ζωής και των προσωπικών δεδομένων για τους ιδιώτες και του εμπορικού απορρήτου για τις νομικές οντότητες σύμφωνα με την οδηγία 2002/58/ΕΚ, τον κανονισμό (ΕΕ) 2016/679 και την οδηγία (ΕΕ) 2018/1972.

Ειδικότερα, οι εθνικές αρχές πρέπει να υποβάλουν επικαιροποιημένα έγγραφα, στα οποία θα περιγράφεται ο τρόπος σύνδεσης των άλλων εθνικών, περιφερειακών ή τοπικών συστημάτων πληροφορικής με το SFC2021 μέσω τεχνικής διεπαφής, π.χ. για την ανταλλαγή δεδομένων. Τα εν λόγω έγγραφα πρέπει να καλύπτουν επίσης τα μέτρα ασφάλειας για τα εν λόγω συστήματα σύμφωνα με τις απαιτήσεις ασφάλειας του SFC2021. Συγκεκριμένα, πρέπει να καλύπτουν:

i) την υλική ασφάλεια·

ii) τον έλεγχο των υποθεμάτων δεδομένων και της πρόσβασης στα δεδομένα·

iii) τον έλεγχο της αποθήκευσης·

iv) τον έλεγχο της πρόσβασης και των κωδικών αναγνώρισης·

v) την παρακολούθηση·

vi) τη διασύνδεση με το SFC2021·

([24]) Απόφαση (ΕΕ, Ευρατόμ) 2017/46 της Επιτροπής, της 10ης Ιανουαρίου 2017, σχετικά με την ασφάλεια των συστημάτων επικοινωνίας και πληροφοριών στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή.

([25]) Λεπτομερής κατάλογος των καθηκόντων που πρέπει να εκτελεί ο αρμόδιας επικοινωνίας σε εθνικό επίπεδο παρατίθεται στο παράρτημα XV του ΚΚΔ.

vii) την υποδομή επικοινωνίας·

viii) τη διαχείριση των ανθρώπινων πόρων πριν από την έναρξη της απασχόλησης, στη διάρκεια της απασχόλησης και μετά τον τερματισμό της απασχόλησης·

ix) τη διαχείριση συμβάντων.

Λόγω της ομοιότητας των αναγκών για το ΚΤΚ και για τα ταμεία της πολιτικής συνοχής, στο παράρτημα XV του ΚΚΔ παρατίθεται εμπεριστατωμένος κατάλογος υποχρεώσεων όσον αφορά τη χρήση του κοινού συστήματος SFC2021. Οι υπηρεσίες της Επιτροπής θα παράσχουν τεχνικές προδιαγραφές σχετικά με τα δεδομένα που πρέπει να συλλέγονται από τα κράτη μέλη.

γ. ***Συλλογή, καταγραφή και αποθήκευση δεδομένων σχετικά με τους τελικούς αποδέκτες***

Σύμφωνα με το άρθρο 21 παράγραφος 2 στοιχείο δ) του κανονισμού ΚΤΚ, οι εθνικές αρχές υποχρεούνται να συλλέγουν, να καταγράφουν και να αποθηκεύουν σε ηλεκτρονικό σύστημα και να διασφαλίζουν την πρόσβαση σε τυποποιημένες κατηγορίες δεδομένων για τους τελικούς αποδέκτες, καθώς και σε ορισμένα άλλα βασικά στοιχεία κατά την υλοποίηση του ΚΣΚ. Για την εξασφάλιση της προσβασιμότητας των αποθηκευμένων δεδομένων, οι μεταφορές δεδομένων θα πρέπει να πραγματοποιούνται είτε μέσω διαδραστικής διεπαφής χρήστη (π.χ. διαδικτυακή εφαρμογή) είτε μέσω τεχνικής διεπαφής που χρησιμοποιεί προκαθορισμένα πρωτόκολλα (π.χ. διαδικτυακές υπηρεσίες), κατά τρόπο που να επιτρέπει τον αυτόματο συγχρονισμό και τη διαβίβαση δεδομένων μεταξύ των συστημάτων πληροφοριών των κρατών μελών και του SFC2021 της Επιτροπής.

Τα ακόλουθα δεδομένα πρέπει να συλλέγονται ως ελάχιστη απαίτηση:

— το όνομα των τελικών αποδεκτών των χρηματοδοτικών ενισχύσεων (νοείται το φυσικό πρόσωπο ή η οντότητα που συνάπτει συμβατική σχέση με την αρχή που χορηγεί τη στήριξη από το ΚΤΚ και λαμβάνει απευθείας χρηματοδοτική ενίσχυση) ([26]), οι αριθμοί μητρώου ΦΠΑ ή οι αριθμοί φορολογικού μητρώου και το ύψος των χρηματοδοτικών ενισχύσεων από το Ταμείο·

— το όνομα του/των αναδόχου/-ων και του υπεργολάβου/-ων και ο/οι αριθμός/-οί μητρώου ΦΠΑ ή ο/οι αριθμός/-οί φορολογικού μητρώου και η αξία της/των σύμβασης/-εων, όταν ο τελικός αποδέκτης των χρηματοδοτικών ενισχύσεων είναι αναθέτουσα αρχή σύμφωνα με την ενωσιακή ή εθνική νομοθεσία σχετικά με δημόσιες συμβάσεις·

— το/τα όνομα/-τα, το/τα επώνυμο/-α, η/οι ημερομηνία/-ες γέννησης και ο/οι αριθμός/-οί μητρώου ΦΠΑ ή ο/οι αριθμός/-οί φορολογικού μητρώου του/των πραγματικού/-ών δικαιούχου/-ων του αποδέκτη των χρηματοδοτικών ενισχύσεων ή του αναδόχου, όπως ορίζεται στο άρθρο/3 σημείο 6 της οδηγίας (ΕΕ) 2015/849 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου ([27])·

— κατάλογος των μέτρων και επενδύσεων που υλοποιήθηκαν στο πλαίσιο του Ταμείου με το συνολικό ποσό της δημόσιας χρηματοδότησης των εν λόγω μέτρων και επενδύσεων και αναφορά του ύψους των κονδυλίων που καταβλήθηκαν από άλλα ταμεία που χρηματοδοτούνται από τον προϋπολογισμό της ΕΕ·

Χ. **Διασφάλιση της αξιοπιστίας, λογιστικοί και άλλοι έλεγχοι**

Η Επιτροπή θα ασκεί τις ελεγκτικές δραστηριότητες που παρατίθενται κατωτέρω προκειμένου να λάβει βεβαιότητα για τα ορόσημα και τους στόχους και τις σχετικές πληρωμές.

Έλεγχοι σχετικά με την **επίτευξη των οροσήμων και των τιμών-στόχου (σύμφωνα με το μοντέλο του ΜΑΑ)**	Ετησίως, βάσει εκτίμησης κινδύνου, μετά την υποβολή των αιτήσεων πληρωμής (μαζί με τις διαχειριστικές δηλώσεις) και της ετήσιας περίληψης των λογιστικών ελέγχων. Κατά τον έλεγχο θα αξιολογούνται το επίπεδο ολοκλήρωσης, η επίτευξη του ορόσημου και/ή του στόχου, καθώς και η εκπλήρωση ενός μέτρου. Η βάση για την αξιολόγηση του ΚΣΚ θα πρέπει να ελέγχεται για κάθε ΚΣΚ. Όσον αφορά τον ΜΑΑ, το ετήσιο σχέδιο ελέγχου θα πρέπει να θέτει ως στόχο τουλάχιστον μια ετήσια επίσκεψη σε επίπεδο κράτους μέλους.

([26]) Για παράδειγμα, τα νοικοκυριά που λαμβάνουν κουπόνια για δημόσιες συγκοινωνίες θα θεωρούνται τελικοί αποδέκτες. Ταυτόχρονα, δημόσια οντότητα που λαμβάνει στήριξη για την αγορά οχημάτων θα θεωρείται τελικός αποδέκτης.

([27]) Οδηγία (ΕΕ) 2015/849 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 20ής Μαΐου 2015, σχετικά με την πρόληψη της χρησιμοποίησης του χρηματοπιστωτικού συστήματος για τη νομιμοποίηση εσόδων από παράνομες δραστηριότητες ή για τη χρηματοδότηση της τρομοκρατίας, την τροποποίηση του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 648/2012 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, και την κατάργηση της οδηγίας 2005/60/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου και της οδηγίας 2006/70/ΕΚ της Επιτροπής.

Επιπλέον, για την προστασία των οικονομικών συμφερόντων της ΕΕ, η Επιτροπή θα διεξάγει τις ελεγκτικές δραστηριότητες που παρατίθενται κατωτέρω.

Συστημικοί λογιστικοί έλεγχοι: έλεγχοι συμμόρφωσης και θεματικοί έλεγχοι (μεταξύ άλλων σε τομείς όπως διπλή χρηματοδότηση, κρατικός λογιστικός έλεγχος, δημόσιες συμβάσεις, σύγκρουση συμφερόντων, διαφθορά, απάτη). Πρόκειται για λογιστικούς ελέγχους των συστημάτων που έχουν τεθεί σε εφαρμογή σε επίπεδο κρατών μελών (φορείς υλοποίησης του ΚΣΚ, τήρηση των καθορισμένων βασικών απαιτήσεων, οριζόντια απαίτηση για την εφαρμογή μέτρων απλούστευσης σε σχέση με τους δικαιούχους).	Ετησίως, βάσει εκτίμησης κινδύνου. Ο έλεγχος αυτού του είδους απαιτείται βάσει του άρθρου 21 του κανονισμού ΚΤΚ σχετικά με την προστασία των οικονομικών συμφερόντων της ΕΕ και άλλων άρθρων που αναφέρονται έμμεσα σε αυτόν (π.χ. άρθρο 17). Η πείρα από τον ΜΑΑ έχει δείξει ότι οι εν λόγω έλεγχοι πρέπει να διεξάγονται σε πρώιμο στάδιο, διαφορετικά υπάρχει κίνδυνος να αυξηθεί το κενό διασφάλισης της αξιοπιστίας, το οποίο στη συνέχεια είναι πολύ δύσκολο να κλείσει. Ειδικά για τις εξ αποστάσεως περιπτώσεις στις οποίες οι ελεγκτικές αρχές δεν είχαν συμμετάσχει προηγουμένως στην εφαρμογή του ΜΑΑ ή της πολιτικής συνοχής, θα διενεργείται συστημικός λογιστικός έλεγχος για την αξιολόγηση της ετοιμότητάς τους να εξετάσουν το ΚΣΚ.

α. ***Αξιολόγηση των συστημάτων διαχείρισης και ελέγχου***

Σύμφωνα με τις βασικές απαιτήσεις που καθορίζονται στο παράρτημα ΙΙΙ του κανονισμού ΚΤΚ, τα κράτη μέλη υποχρεούνται να διενεργούν επαρκείς και ανεξάρτητους ελέγχους των συστημάτων και λειτουργιών.

Οι συστημικοί λογιστικοί έλεγχοι θα πρέπει να περιλαμβάνουν δοκιμές ελέγχου που διενεργούνται για λειτουργίες και πράξεις στο κατάλληλο επίπεδο. Η μεθοδολογία που χρησιμοποιείται για τον καθορισμό του **μεγέθους του δείγματος όσον αφορά τις δοκιμές των ελέγχων που χρησιμοποιούνται στους ελέγχους συστημάτων και λειτουργιών** αναμένεται να συνάδει με τα διεθνώς αποδεκτά πρότυπα λογιστικού ελέγχου.

Οι εν λόγω δοκιμές, σε συνδυασμό με άλλα ποιοτικά στοιχεία και ελεγκτικές διαδικασίες, διαμορφώνουν τη βάση για την αξιολόγηση του σχετικού συστήματος διαχείρισης και ελέγχου.

Η ελεγκτική αρχή θα πρέπει να συναγάγει τα συμπεράσματά της πρώτα για κάθε κριτήριο αξιολόγησης, στη συνέχεια για κάθε βασική απαίτηση και κατόπιν για κάθε αρχή. Αυτή η σταδιακή προσέγγιση θα τους επιτρέψει να καταλήξουν σε ένα γενικό συμπέρασμα σχετικά με τη **λειτουργία του συστήματος διαχείρισης και ελέγχου**. **Στα γενικά συμπεράσματα** θα χρησιμοποιούνται οι ακόλουθες κατηγορίες γενικής εφαρμογής.

— **Κατηγορία 1 — Λειτουργεί καλά. Δεν απαιτείται καμία βελτίωση ή απαιτούνται μικρές μόνο βελτιώσεις**. Δεν διαπιστώθηκαν ανεπάρκειες ή διαπιστώθηκαν μικρές μόνο ανεπάρκειες. Οι ανεπάρκειες αυτές δεν επηρεάζουν, ή επηρεάζουν ελάχιστα την αποτελεσματική λειτουργία των υπό αξιολόγηση βασικών απαιτήσεων/αρχών/συστήματος.

— **Κατηγορία 2 — Λειτουργεί. Απαιτούνται ορισμένες βελτιώσεις.** Διαπιστώθηκαν μία ή περισσότερες (μη σοβαρές) ανεπάρκειες. Οι ανεπάρκειες αυτές επηρεάζουν εν μέρει την αποτελεσματική λειτουργία των υπό αξιολόγηση βασικών απαιτήσεων/αρχών/συστήματος. Διατυπώθηκαν συστάσεις προς εφαρμογή από τον ελεγχόμενο φορέα.

— **Κατηγορία 3 — Λειτουργεί μερικώς. Απαιτούνται ουσιαστικές βελτιώσεις.** Διαπιστώθηκαν μία ή περισσότερες σοβαρές ανεπάρκειες που εκθέτουν τα ταμεία σε κίνδυνο παρατυπιών. Η επίδραση στην αποτελεσματική λειτουργία των υπό αξιολόγηση βασικών απαιτήσεων/αρχών/συστήματος είναι σημαντική. Διατυπώθηκαν συστάσεις προς εφαρμογή από τον ελεγχόμενο φορέα για την ουσιαστική βελτίωση του συστήματος.

— **Κατηγορία 4 — Δεν λειτουργεί.** Διαπιστώθηκαν πολλές σοβαρές και/ή εκτεταμένες ανεπάρκειες που εκθέτουν τα ταμεία σε κίνδυνο παρατυπιών. Η επίδραση στην αποτελεσματική λειτουργία των υπό αξιολόγηση βασικών απαιτήσεων/αρχών/συστήματος είναι σημαντική· οι υπό αξιολόγηση βασικές απαιτήσεις/αρχές/σύστημα λειτουργούν ανεπαρκώς ή δεν λειτουργούν καθόλου. Διατυπώθηκαν συστάσεις για τη ριζική βελτίωση ή μεταρρύθμιση του συστήματος από τον ελεγχόμενο φορέα.

Οι ελεγκτές θα πρέπει να χρησιμοποιούν την επαγγελματική τους κρίση προκειμένου να καταλήξουν στο κατάλληλο συμπέρασμα για κάθε αρχή, λαμβάνοντας υπόψη τυχόν άλλα διαθέσιμα αποδεικτικά στοιχεία ελέγχου, συμπεριλαμβανομένων, κατά περίπτωση, των σχετικών αποτελεσμάτων των ελέγχων που διενεργούνται στο πλαίσιο των προγραμμάτων της πολιτικής συνοχής ή του ΜΑΑ.

Η αρχή ελέγχου πρέπει να συλλέγει και να καταγράφει κατάλληλα αποδεικτικά στοιχεία ελέγχου, συμπεριλαμβανομένων όλων των εγγράφων εργασίας, των καταλόγων ελέγχου που προκύπτουν, των προκαταρκτικών εκθέσεων, καθώς και των εγγράφων τεκμηρίωσης από τυχόν διαδικασίες αντιπαράθεσης με τις αρχές.

Τα αποτελέσματα της λειτουργίας του συστήματος διαχείρισης και ελέγχου θα πρέπει να χρησιμοποιούνται για τον προσδιορισμό της έκτασης των δοκιμών όσον αφορά τους **λογιστικούς ελέγχους λειτουργιών**, ώστε να παρέχεται εύλογη βεβαιότητα στην Επιτροπή ότι έχουν επιτευχθεί **τα ορόσημα και οι στόχοι** που περιλαμβάνονται στις **αιτήσεις πληρωμής**.

Μετά την ολοκλήρωση των ελέγχων των συστημάτων και λειτουργιών, η ελεγκτική αρχή θα πρέπει να τηρεί επικαιροποιημένο πίνακα αποτελεσμάτων σχετικά με το επίπεδο βεβαιότητας ανά αρχή.

Η ελεγκτική αρχή θα πρέπει να συντάσσει τακτικά έκθεση ελέγχου, η οποία περιλαμβάνει περίληψη των λογιστικών ελέγχων που διενεργήθηκαν σύμφωνα με τα διεθνώς αποδεκτά πρότυπα λογιστικού ελέγχου, και να την αποστέλλει στην αρχή που είναι υπεύθυνη για την υπογραφή της διαχειριστικής δήλωσης. Η έκθεση θα πρέπει να καλύπτει το πεδίο εφαρμογής των ελέγχων όσον αφορά το ύψος των καλυπτόμενων δαπανών και την καλυπτόμενη χρονική περίοδο, ανάλυση των αδυναμιών που εντοπίστηκαν και τυχόν διορθωτικά μέτρα που ελήφθησαν.

Η έκθεση ελέγχου θα πρέπει επίσης να περιλαμβάνει συμπέρασμα ελέγχου, στο οποίο θα αναφέρεται κατά πόσον η ελεγκτική αρχή έχει λάβει, μέσω των εργασιών της, εύλογη βεβαιότητα ότι έχουν επιτευχθεί τα ορόσημα και οι στόχοι που περιλαμβάνονται στην αίτηση πληρωμής. Η εν λόγω έκθεση ελέγχου θα πρέπει να συνοδεύει την αίτηση πληρωμής προς την Επιτροπή σύμφωνα με το άρθρο 21 παράγραφος 2 στοιχείο γ) του κανονισμού ΚΤΚ (για περισσότερες πληροφορίες, βλ. ενότητα σχετικά με την προετοιμασία της αίτησης πληρωμής).

XI. **Μείωση της χρηματοδοτικής στήριξης και ανακτήσεις**

Βάσει της διμερούς συμφωνίας που έχει συναφθεί με το κράτος μέλος και σύμφωνα με το άρθρο 21 παράγραφος 4 του κανονισμού, η Επιτροπή μπορεί να μειώνει κατ' αναλογία τη στήριξη στο πλαίσιο του Ταμείου και να ανακτά τυχόν ποσά που οφείλονται στον προϋπολογισμό της ΕΕ, σε περιπτώσεις απάτης, διαφθοράς ή σύγκρουσης συμφερόντων εις βάρος των οικονομικών συμφερόντων της ΕΕ που δεν διορθώθηκαν και/ή ανακτήθηκαν από το κράτος μέλος ή σε περίπτωση σοβαρής αθέτησης υποχρέωσης που απορρέει από τις διμερείς συμφωνίες που αναφέρονται στο άρθρο 19 παράγραφος 1.

Κατά τη λήψη απόφασης σχετικά με το ποσό της ανάκτησης ή της μείωσης, η Επιτροπή θα χρησιμοποιεί, ως σημείο αναφοράς, τις αξίες πληρωμής για τα ορόσημα και τους στόχους του συγκεκριμένου μέτρου ή της συγκεκριμένης επένδυσης που επηρεάζονται ή, σε περίπτωση μεγαλύτερου αριθμού επηρεαζόμενων μέτρων και/ή επενδύσεων, κατ' αναλογία ποσά των αξιών πληρωμής για τα σχετικά ορόσημα και στόχους. Με τον τρόπο αυτό τηρείται η αρχή της αναλογικότητας και λαμβάνεται υπόψη η σοβαρότητα της απάτης, της διαφθοράς ή της σύγκρουσης συμφερόντων εις βάρος των οικονομικών συμφερόντων της ΕΕ ή της αθέτησης υποχρέωσης.

Ωστόσο, σε περιπτώσεις απάτης, η πλήρης δημοσιονομική διόρθωση των ποσών θα πρέπει να εφαρμόζεται τόσο σε εθνικό επίπεδο όσο και σε επίπεδο προϋπολογισμού της ΕΕ, ανεξάρτητα από τυχόν αναλογικές παραμέτρους.

Όσον αφορά τις μειώσεις της στήριξης, θα λαμβάνονται υπόψη τα ακόλουθα στοιχεία:

— κρισιμότητα των σοβαρών ανεπαρκειών στο πλαίσιο του συνολικού συστήματος διαχείρισης και ελέγχου·

— συχνότητα και έκταση των σοβαρών ανεπαρκειών·

— βαθμός της οικονομικής ζημίας στον προϋπολογισμό της ΕΕ.

Μια υπόθεση μπορεί να αφορά ένα ή περισσότερα από τα ακόλουθα: απάτη, ουσιώδη σφάλματα, παρατυπίες, μη τήρηση νομικών υποχρεώσεων κατά τη διαδικασία ανάθεσης, μη τήρηση νομικών υποχρεώσεων κατά την εκτέλεση της επιχορήγησης, μη ορθή υλοποίηση της δράσης, υποβολή εσφαλμένων στοιχείων κ.λπ.

Εάν πρόκειται να εφαρμοστούν κατά παρέκταση δημοσιονομικές διορθώσεις, τα αποτελέσματα της εξέτασης του αντιπροσωπευτικού δείγματος παρεκτείνονται στον υπόλοιπο πληθυσμό των στόχων και των οροσήμων από τον οποίο επιλέχθηκε το δείγμα ώστε να καθοριστεί η δημοσιονομική διόρθωση.

Εάν πρόκειται να εφαρμοστούν κατ' αποκοπή δημοσιονομικές διορθώσεις, προκειμένου να διασφαλιστεί η διαφάνεια και η προβλεψιμότητα κατά την εφαρμογή τους, το επίπεδο των εν λόγω διορθώσεων καθορίζεται ως εξής:

α) σε περίπτωση που οι σοβαρές ανεπάρκειες είναι τόσο θεμελιώδεις, συχνές ή διαδεδομένες που αντιπροσωπεύουν πλήρη αποτυχία του συστήματος, η οποία θέτει σε κίνδυνο τη νομιμότητα και την κανονικότητα ολόκληρης της σχετικής ενίσχυσης, **εφαρμόζεται ενιαίος συντελεστής 100 %**·

β) σε περίπτωση που οι σοβαρές ανεπάρκειες είναι τόσο συχνές ή διαδεδομένες που αντιπροσωπεύουν εξαιρετικά σοβαρή αποτυχία του συστήματος, η οποία θέτει σε κίνδυνο τη νομιμότητα και την κανονικότητα πολύ μεγάλου μέρους της σχετικής ενίσχυσης, **εφαρμόζεται ενιαίος συντελεστής 50 %**·

γ) σε περίπτωση που οι σοβαρές ανεπάρκειες είναι τόσο συχνές ή διαδεδομένες που αντιπροσωπεύουν σοβαρή αποτυχία του συστήματος, η οποία θέτει σε κίνδυνο τη νομιμότητα και την κανονικότητα πολύ μεγάλου μέρους της σχετικής ενίσχυσης, **εφαρμόζεται ενιαίος συντελεστής 25 %**·

δ) σε περίπτωση που οι σοβαρές ανεπάρκειες οφείλονται στο γεγονός ότι το σύστημα δεν λειτουργεί πλήρως, ή λειτουργεί με τόση ανεπάρκεια ή με τόσο χαμηλή συχνότητα, ώστε να θέτει σε κίνδυνο τη νομιμότητα και την κανονικότητα μεγάλου μέρους της σχετικής ενίσχυσης, **εφαρμόζεται ενιαίος συντελεστής 10 %**·

ε) σε περίπτωση που οι σοβαρές ανεπάρκειες οφείλονται στο γεγονός ότι το σύστημα δεν λειτουργεί με συνέπεια ώστε να θέτει σε κίνδυνο τη νομιμότητα και την κανονικότητα σημαντικού μέρους της σχετικής ενίσχυσης, **εφαρμόζεται ενιαίος συντελεστής 5 %**.

Εάν, εξαιτίας της μη λήψης διορθωτικών μέτρων από τις αρμόδιες αρχές έπειτα από την εφαρμογή μείωσης σε μία εκστρατεία λογιστικού ελέγχου, εντοπίζονται οι ίδιες σοβαρές ανεπάρκειες και σε επόμενες ελεγκτικές εργασίες, ο διορθωτικός συντελεστής ενδέχεται, λόγω της συνέχισης των σοβαρών ανεπαρκειών, να αυξηθεί σε επίπεδο που δεν υπερβαίνει αυτό της επόμενης υψηλότερης κατηγορίας.

Η Επιτροπή πρέπει να παρέχει στο κράτος μέλος τη δυνατότητα να υποβάλει τις παρατηρήσεις του πριν από την πραγματοποίηση της μείωσης. Τυχόν παρατηρήσεις θα αναλυθούν διεξοδικά πριν από την τελική απόφαση σχετικά με τις μειώσεις της επιχορήγησης.

Όταν το επίπεδο του ενιαίου συντελεστή είναι δυσανάλογο, λαμβανομένων υπόψη των στοιχείων που απαριθμούνται ανωτέρω και των παρατηρήσεων που έχει υποβάλει το κράτος μέλος, ο διορθωτικός συντελεστής μπορεί να μειωθεί.

XII. **Αξιολόγηση του Κοινωνικού Ταμείου για το Κλίμα και αξιολόγηση της καταλληλότητας των κοινωνικών σχεδίων για το κλίμα**

α. ***Αξιολόγηση του Κοινωνικού Ταμείου για το Κλίμα***

Η Επιτροπή οφείλει να διενεργήσει δύο αξιολογήσεις του Κοινωνικού Ταμείου για το Κλίμα (ΚΤΚ). Το άρθρο 27 του κανονισμού ΚΤΚ ορίζει ότι η Επιτροπή θα διενεργήσει μια πρώτη αξιολόγηση της υλοποίησης και της λειτουργίας του ΚΤΚ δύο έτη μετά την έναρξη της υλοποίησης των ΚΣΚ ([28]) και μία εκ των υστέρων αξιολόγηση έως το τέλος του 2033. Οι διετείς εκθέσεις προόδου που υποβάλλονται από κάθε κράτος μέλος (βλ. ενότητα IV στοιχείο γ του παρόντος εγγράφου καθοδήγησης) θα αποτελέσουν σημαντικές πηγές πληροφοριών για τις αξιολογήσεις που πρέπει να διενεργήσει η Επιτροπή.

Στην πρώτη αξιολόγηση που πρέπει να διενεργήσει η Επιτροπή θα ληφθούν υπόψη όλες οι σχετικές διαθέσιμες πληροφορίες. Λόγω της πρώιμης κανονιστικής προθεσμίας για την ενδιάμεση αξιολόγηση (δηλαδή δύο έτη μετά την έναρξη της υλοποίησης των ΚΣΚ), είναι πολύ πιθανό η εφαρμογή των μέτρων θα βρίσκεται μόνο σε αρχικό ή ενδιάμεσο στάδιο. Στο πλαίσιο αυτό, οι πρώτες εκθέσεις προόδου των κρατών μελών, που πρέπει να υποβληθούν έως τις 15 Μαρτίου 2027, θα αποτελέσουν βασική πηγή πληροφοριών για τη μέτρηση της προόδου και την αξιολόγηση των αποτελεσμάτων των αρχικών μέτρων και επενδύσεων, ιδίως όσον αφορά τη συμβολή τους στην επίτευξη των στόχων του Ταμείου.

Η Επιτροπή θα εξετάσει το ενδεχόμενο εκ των προτέρων διαβούλευσης με τα σχετικά ενδιαφερόμενα μέρη για τη συλλογή συμπληρωματικών στοιχείων σχετικά με την υλοποίηση του Ταμείου. Θα ληφθούν επίσης υπόψη τυχόν άλλες εμπεριστατωμένες αναλύσεις που έχουν διενεργηθεί σε εθνικό επίπεδο σχετικά με την υλοποίηση του Ταμείου, καθώς και τα πρώτα αποτελέσματα που θα έχουν επιτευχθεί. Τα εν λόγω αποτελέσματα αναμένεται να είναι διαθέσιμα το αργότερο έως τα μέσα του 2027, ώστε να τροφοδοτήσουν την ενδιάμεση αξιολόγηση της Επιτροπής και, εάν ενδείκνυται, να παράσχουν αποδεικτικά στοιχεία για τυχόν προτάσεις τροποποίησης του κανονισμού ΚΤΚ.

Η Επιτροπή θα διενεργήσει εκ των υστέρων αξιολόγηση έως το τέλος του 2033, η οποία θα παράσχει συνολική αξιολόγηση του ΚΤΚ, συμπεριλαμβανομένων πληροφοριών σχετικά με τον αντίκτυπό του ([29]).

Επιπλέον, για την αξιολόγηση του μακροπρόθεσμου αντικτύπου των μέτρων και των επενδύσεων που περιλαμβάνονται στα ΚΣΚ, τα κράτη μέλη ενθαρρύνονται να διενεργούν τις δικές τους αξιολογήσεις αντικτύπου των εθνικών τους μέτρων και επενδύσεων που χρηματοδοτούνται από το ΚΤΚ, λαμβάνοντας υπόψη τους κοινούς δείκτες που απαριθμούνται στο παράρτημα IV του κανονισμού ΚΤΚ, τουλάχιστον μία φορά κατά τη διάρκεια ζωής του Ταμείου, και κατά προτίμηση πριν από το τέλος του 2032, ώστε να μπορέσει η Επιτροπή να λάβει υπόψη τα αποτελέσματα αυτά κατά την εκ των υστέρων αξιολόγηση του Ταμείου.

([28]) Βλ. άρθρο 27 του κανονισμού ΚΤΚ.

([29]) Πρβλ. άρθρο 27 παράγραφος 3 του κανονισμού (ΕΕ) 2023/955: *«Έως τις 31 Δεκεμβρίου 2033, η Επιτροπή παρέχει στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, στο Συμβούλιο, στην Ευρωπαϊκή Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή και στην Επιτροπή των Περιφερειών ανεξάρτητη έκθεση εκ των υστέρων αξιολόγησης. Η έκθεση εκ των υστέρων αξιολόγησης συνίσταται σε συνολική αξιολόγηση του Ταμείου και περιλαμβάνει πληροφορίες σχετικά με τον αντίκτυπό του.»*.

Παρότι οι αρχές των κρατών μελών θα είναι αρμόδιες για τη διενέργεια και τον συντονισμό των εν λόγω αξιολογήσεων, τυχόν ζητήματα και ανταλλαγές ορθών πρακτικών θα συζητούνται στο πλαίσιο του τακτικού φόρουμ που έχει δημιουργήσει η Επιτροπή για τη συζήτηση των δραστηριοτήτων παρακολούθησης και αξιολόγησης στο πλαίσιο του ΚΤΚ. Επιπλέον, η Επιτροπή θα διερευνήσει πιθανούς τρόπους για την παροχή μεθοδολογικής και τεχνικής υποστήριξης και τη δημιουργία πόρων (π.χ. για τις αξιολογήσεις αντικτύπου με τη μέθοδο του αντιπαραδείγματος).

β. *Αξιολόγηση της καταλληλότητας των κοινωνικών σχεδίων για το κλίμα*

Σύμφωνα με το άρθρο 18 παράγραφος 5 του κανονισμού ΚΤΚ, έως τις 15 Μαρτίου 2029, τα κράτη μέλη υποχρεούνται να υποβάλουν στην Επιτροπή έκθεση στην οποία θα πρέπει να αξιολογείται η καταλληλότητα κάθε ΚΣΚ, λαμβανομένων υπόψη των πραγματικών άμεσων επιπτώσεων της συμπερίληψης των εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου από τα κτίρια και τις οδικές μεταφορές στο πεδίο εφαρμογής της οδηγίας ΣΕΔΕ στο αντίστοιχο κράτος μέλος. Η εν λόγω έκθεση θα πρέπει να καταρτιστεί από κοινού και στο πλαίσιο της διετούς έκθεσης που πρέπει να υποβληθεί έως τις 15 Μαρτίου 2029 σύμφωνα με το άρθρο 24 παράγραφος 1 του κανονισμού ΚΤΚ.

γ. *Βιωσιμότητα των επενδύσεων*

Τα κράτη μέλη θα πρέπει να θεσπίσουν τις αναγκαίες διασφαλίσεις για τη διασφάλιση της μακροπρόθεσμης βιωσιμότητας των επενδύσεων, για παράδειγμα, σε σχέση με την κατασκευή υποδομών για νέες κοινωνικές ή οικονομικά προσιτές ενεργειακά αποδοτικές κατοικίες ή την αναπροσαρμογή της χρήσης κτιρίων για κοινωνικές ή οικονομικά προσιτές ενεργειακά αποδοτικές κατοικίες.

XIII. **Ενημέρωση, επικοινωνία και προβολή**

α. *Προβολή και ενημέρωση για τους τελικούς αποδέκτες*

Τα κράτη μέλη θα πρέπει να ενημερώνουν τους τελικούς αποδέκτες του Ταμείου σχετικά με την προέλευση της στήριξης, ακόμη και όταν επωφελούνται από την εν λόγω στήριξη μέσω ενδιάμεσων φορέων. Η εν λόγω ενημέρωση για τους αποδέκτες θα πρέπει να περιλαμβάνει το έμβλημα της ΕΕ και σχετική δήλωση με την ένδειξη «Χρηματοδοτείται από την Ευρωπαϊκή Ένωση — Κοινωνικό Ταμείο για το Κλίμα» σε έγγραφα και επικοινωνιακό υλικό που σχετίζονται με την υλοποίηση του μέτρου και της επένδυσης που προορίζονται για τους αποδέκτες, σύμφωνα με τις τεχνικές προδιαγραφές για τη χρήση του εμβλήματος της ΕΕ όπως ορίζεται στο παράρτημα III του παρόντος εγγράφου καθοδήγησης.

Η συντονιστική αρχή ή η αρμόδια για την υλοποίηση εντεταλμένη αρχή θα πρέπει, το συντομότερο δυνατόν και το αργότερο έξι μήνες μετά την απόφαση έγκρισης του ΚΣΚ ([30]), να ενεργοποιήσει εθνικό ιστότοπο σχετικά με το ΚΣΚ. Ο ιστότοπος αυτός πρέπει να επικαιροποιείται τακτικά με πληροφορίες σχετικά με τα μέτρα και τις επενδύσεις που καλύπτονται από το ΚΣΚ, τους στόχους, τις δραστηριότητές του, τις διαθέσιμες ευκαιρίες χρηματοδότησης και τα επιτεύγματά του. Ο εν λόγω ιστότοπος πρέπει να περιλαμβάνει τα ΚΣΚ (αρχική εγκεκριμένη έκδοση και μεταγενέστερες τροποποιημένες εκδόσεις), την εκτελεστική απόφαση της Επιτροπής για την έγκριση του σχεδίου, τις εκτελεστικές αποφάσεις της Επιτροπής σχετικά με τροποποιήσεις του σχεδίου, τις αποφάσεις εκταμίευσης της Επιτροπής, τις συμφωνίες μεταξύ της Επιτροπής και του κράτους μέλους που συνιστούν ατομικές νομικές δεσμεύσεις, καθώς και κάθε κοινοποίηση ήσσονος σημασίας τροποποιήσεων του σχεδίου.

Η συντονιστική αρχή θα πρέπει να επικαιροποιεί αυτόν τον ειδικό ιστότοπο με κάθε νέο σχετικό έγγραφο. Θα πρέπει επίσης να τον χρησιμοποιεί για τη δημοσίευση των διετών εκθέσεων του κράτους μέλους που απαιτούνται βάσει του άρθρου 24 παράγραφος 1 του κανονισμού ΚΤΚ, καθώς και τυχόν αναλύσεων ή αξιολογήσεων που διενεργούνται σε εθνικό επίπεδο σχετικά με τη λειτουργία του Ταμείου και τα επιτευχθέντα αποτελέσματα.

Για τη διατήρηση άμεσης επαφής με τους δυνητικούς τελικούς αποδέκτες και τις ομάδες-στόχους, τα κράτη μέλη θα πρέπει να αναπτύξουν αυτόματο σύστημα κοινοποίησης και συνδρομής, καθώς και σχετική παρουσία στα μέσα κοινωνικής δικτύωσης. Η εν λόγω παρουσία και συμμετοχή στα μέσα κοινωνικής δικτύωσης θα πρέπει να επιτρέπει στους δυνητικούς τελικούς αποδέκτες να υποβάλλουν αιτήματα και να λαμβάνουν έγκαιρες ενημερώσεις.

Οι αρμόδιες για την υλοποίηση αρχές πρέπει να παρέχουν στα θεσμικά και λοιπά όργανα και οργανισμούς της ΕΕ υλικό επικοινωνίας και προβολής, συμπεριλαμβανομένου του υλικού που απευθύνεται στους τελικούς αποδέκτες, κατόπιν αιτήματος. Θα πρέπει να χορηγηθεί στην ΕΕ, ατελώς, μη αποκλειστική και αμετάκλητη άδεια χρήσης του εν λόγω υλικού, καθώς και τυχόν προϋπάρχοντα δικαιώματα που συνδέονται με αυτό, κατόπιν σχετικού αιτήματος. Αυτό δεν θα πρέπει να συνεπάγεται σημαντικές πρόσθετες δαπάνες ή σημαντική διοικητική επιβάρυνση ούτε για τους δικαιούχους ούτε για τις αρμόδιες για την υλοποίηση αρχές.

([30]) Η προθεσμία των έξι μηνών συνάδει με τις αρμοδιότητες των διαχειριστικών αρχών στο πλαίσιο των ταμείων συνοχής της ΕΕ, όπως ορίζεται στο άρθρο 49 παράγραφος 1 του κανονισμού περί κοινών διατάξεων.

Οι τελικοί αποδέκτες της στήριξης υποχρεούνται επίσης να διασφαλίζουν ότι η χρηματοδότηση από την ΕΕ είναι ορατή, ιδίως κατά την προώθηση των δράσεων και των αποτελεσμάτων τους, παρέχοντας συνεκτική, αποτελεσματική και αναλογική στοχευμένη πληροφόρηση σε πολλαπλά ακροατήρια, συμπεριλαμβανομένων των μέσων ενημέρωσης και του κοινού.

Η υποχρέωση αυτή δεν ισχύει όταν η στήριξη παρέχεται σε φυσικά πρόσωπα ή όταν υπάρχει κίνδυνος δημοσιοποίησης εμπορικά ευαίσθητων πληροφοριών (άρθρο 23 παράγραφος 2 του κανονισμού ΚΤΚ).

Οι αποδέκτες και οι φορείς υλοποίησης των μέτρων και των επενδύσεων θα αναγνωρίσουν τη στήριξη από το Ταμείο, με τους εξής τρόπους:

α) παρέχοντας στον επίσημο ιστότοπο και στους λογαριασμούς των μέσων κοινωνικής δικτύωσης του δικαιούχου σύντομη περιγραφή των μέτρων και των επενδύσεων, ανάλογη προς το επίπεδο της στήριξης, που περιλαμβάνει τους στόχους και τα αποτελέσματά της, και επισημαίνοντας τη χρηματοδοτική συνδρομή από την ΕΕ·

β) παρέχοντας δήλωση όπου επισημαίνεται η στήριξη από την ΕΕ κατά τρόπο εμφανή επί εγγράφων και υλικού επικοινωνίας σχετικά με την υλοποίηση των μέτρων και των επενδύσεων, που προορίζονται για το κοινό ή για τους συμμετέχοντες.

β. ***Δημοσίευση δεδομένων σχετικά με τους τελικούς αποδέκτες και τα μέτρα και τις επενδύσεις που υλοποιούνται στο πλαίσιο του Κοινωνικού Ταμείου για το Κλίμα***

Σύμφωνα με το άρθρο 23 παράγραφος 1 του κανονισμού ΚΤΚ, η συντονιστική αρχή ή η εντεταλμένη αρχή που είναι επιφορτισμένη με την υλοποίηση πρέπει να δημοσιοποιεί τα απαιτούμενα δεδομένα αναφοράς σε έναν ενιαίο ιστότοπο κράτους μέλους (που αναφέρεται στην ενότητα XIII στοιχείο α του παρόντος εγγράφου καθοδήγησης σχετικά με την προβολή και τις πληροφορίες για τους τελικούς αποδέκτες) σε ανοικτές, μηχαναγνώσιμες μορφές, όπως ορίζεται στο άρθρο 5 παράγραφος 1 της οδηγίας (ΕΕ) 2019/1024 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου ([31]). Με τον τρόπο αυτό εξασφαλίζεται η δυνατότητα ταξινόμησης, αναζήτησης, εξαγωγής, σύγκρισης και επαναχρησιμοποίησης των δεδομένων. Η Επιτροπή θα παράσχει μεθοδολογικές οδηγίες σχετικά με τον μορφότυπο και τη δομή, ώστε τα δεδομένα να είναι συμβατά και επαναχρησιμοποιήσιμα σε όλες τις πλατφόρμες επικοινωνίας, συμπεριλαμβανομένων των ιστοτόπων της Επιτροπής, καθώς και εύκολα προσβάσιμα για το κοινό με συγκεντρωτικό τρόπο.

Η συντονιστική αρχή ή η εντεταλμένη αρχή που είναι επιφορτισμένη με την υλοποίηση του σχεδίου πρέπει να δημοσιεύσει στον ιστότοπο τον κατάλογο των μέτρων και των επενδύσεων που περιλαμβάνονται στο ΚΣΚ και οφείλει να επικαιροποιεί τον κατάλογο μέσω τακτικής αναθεώρησης. Ο κατάλογος πρέπει να περιλαμβάνει όλα τα μέτρα και τις επενδύσεις που υλοποιήθηκαν στο πλαίσιο του Ταμείου με προσδιορισμό του συνολικού ποσού της χρηματοδότησης από το ΚΤΚ, του συνολικού ποσού της δημόσιας χρηματοδότησης των εν λόγω μέτρων και επενδύσεων (συμπεριλαμβανομένης της εθνικής συνεισφοράς στο ΚΤΚ) και του ύψους των κονδυλίων που καταβλήθηκαν από άλλα ταμεία που χρηματοδοτούνται από τον προϋπολογισμό της ΕΕ.

Οι πληροφορίες σχετικά με τους τελικούς αποδέκτες των χρηματοδοτικών ενισχύσεων (όπως αναφέρονται στο άρθρο 21 παράγραφος 2 του κανονισμού ΚΤΚ) πρέπει να περιέχονται —λαμβανομένων υπόψη των περιορισμών του άρθρου 23 παράγραφος 1 του κανονισμού ΚΤΚ— στον κατάλογο που δημοσιεύεται από το κράτος μέλος το συντομότερο δυνατόν μετά την εκταμίευση της συνεισφοράς στον τελικό αποδέκτη. Εάν για ορισμένους τελικούς αποδέκτες δεν εκταμιευθεί η χρηματοδοτική ενίσχυση από το Ταμείο, λόγω προβληματισμών ως προς την υλοποίηση, παρατυπιών, ζητημάτων λογιστικού ελέγχου ή οικονομικού χαρακτήρα, οι εν λόγω τελικοί αποδέκτες πρέπει να διαγράφονται από τον κατάλογο και να μη συμπεριλαμβάνονται στον υπολογισμό των στόχων που πρέπει να υποβληθούν ούτε να χρησιμοποιούνται για σκοπούς προβολής και επικοινωνίας.

Στον κατάλογο θα πρέπει να περιλαμβάνονται τα ακόλουθα δεδομένα:

α) το όνομα των τελικών αποδεκτών των χρηματοδοτικών ενισχύσεων, οι αριθμοί μητρώου ΦΠΑ ή οι αριθμοί φορολογικού μητρώου και το ύψος των χρηματοδοτικών ενισχύσεων που έχουν χορηγηθεί από το Ταμείο για κάθε επένδυση ή μέτρο·

β) το όνομα του/των αναδόχου/-ων και του υπεργολάβου/-ων και ο/οι αριθμός/-οί μητρώου ΦΠΑ ή ο/οι αριθμός/-οί φορολογικού μητρώου και η αξία της/των σύμβασης/-εων, όταν ο τελικός αποδέκτης των χρηματοδοτικών ενισχύσεων είναι αναθέτουσα αρχή σύμφωνα με την ενωσιακή ή εθνική νομοθεσία σχετικά με δημόσιες συμβάσεις·

γ) η ένδειξη τοποθεσίας ή ο γεωεντοπισμός της πόλης, της περιφέρειας και της χώρας όπου υλοποιείται η πράξη.

([31]) Οδηγία (ΕΕ) 2019/1024 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 20ής Ιουνίου 2019, για τα ανοικτά δεδομένα και την περαιτέρω χρήση πληροφοριών του δημόσιου τομέα (ΕΕ L 172 της 26.6.2019, σ. 56).

Οι πληροφορίες που αναφέρονται στον κατάλογο ανωτέρω δεν θα πρέπει να δημοσιεύονται όταν αφορούν τις ακόλουθες ειδικές εξαιρέσεις:

— προσωρινή άμεση εισοδηματική στήριξη σε ευάλωτα νοικοκυριά·

— τις καταστάσεις που παρατίθενται στο άρθρο 38 παράγραφος 3 του δημοσιονομικού κανονισμού, και ιδίως: i) χρηματοδοτική στήριξη που παρέχεται μέσω χρηματοδοτικών μέσων για ποσό κάτω των 500 000 EUR· ii) τις περιπτώσεις στις οποίες η αποκάλυψη των εν λόγω δεδομένων θα έθετε σε κίνδυνο τα δικαιώματα και τις ελευθερίες των οικείων προσώπων ή οντοτήτων, όπως κατοχυρώνονται από τον Χάρτη των Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης, ή θα έθιγε τα εμπορικά συμφέροντα των αποδεκτών· iii) όταν αφορούν την αμοιβή εξωτερικών εμπειρογνωμόνων που επιλέγονται με βάση την επαγγελματική τους ικανότητα, τηρουμένων των αρχών της μη διάκρισης, της ίσης μεταχείρισης και της αποφυγής συγκρούσεων συμφερόντων· iv) συμβάσεις πολύ χαμηλής αξίας κάτω του ποσού που αναφέρεται στο σημείο 14.4 του παραρτήματος Ι του δημοσιονομικού κανονισμού.

γ. ***Επικοινωνιακή στρατηγική για το κοινωνικό σχέδιο για το κλίμα***

Μετά την έγκριση του εθνικού ΚΣΚ, οι αρμόδιες για την υλοποίηση αρχές ή ο εθνικός συντονιστικός φορέας θα πρέπει να χαράξουν εθνική επικοινωνιακή στρατηγική, περιγραφή της οποίας πρέπει να περιλαμβάνεται στο ΚΣΚ. Στη συνοπτική περιγραφή της επικοινωνιακής στρατηγικής θα πρέπει να περιλαμβάνονται οι ακόλουθες πληροφορίες: στόχοι, βασικά μηνύματα, κοινό-στόχος, δραστηριότητες/δίαυλοι επικοινωνίας, προγραμματισμένος προϋπολογισμός, επιλεγμένα βασικά έργα, ρυθμίσεις για τον συντονισμό με την Επιτροπή και παρακολούθηση και αξιολόγηση. Η εφαρμογή της στρατηγικής θα πρέπει να ξεκινήσει το συντομότερο δυνατόν μετά την εκτελεστική απόφαση της Επιτροπής για την έγκριση του ΚΣΚ, ώστε να διασφαλιστεί η ευαισθητοποίηση του κοινού σχετικά με τον αντίκτυπο της ενωσιακής χρηματοδότησης στην καθημερινή ζωή των πολιτών. Η αρμόδια για την υλοποίηση αρχή ενθαρρύνεται να συμμορφώνεται με τις ίδιες ελάχιστες απαιτήσεις επικοινωνίας που ισχύουν στο πλαίσιο του προϋπολογισμού της ΕΕ για την περίοδο 2021-2027 ([32]).

Δεδομένου ότι το ΚΤΚ είναι ένα νέο μέσο που συνδέεται στενά με τη θέσπιση του ΣΕΔΕ2, η επικοινωνιακή στρατηγική θα πρέπει να αυξήσει την ευαισθητοποίηση και να εξασφαλίσει την αναγνώριση της συμβολής του ΚΤΚ σε μια κοινωνικά δίκαιη μετάβαση προς την κλιματική ουδετερότητα μέσω της αντιμετώπισης των κοινωνικών επιπτώσεων του ΣΕΔΕ2, τόσο σε επίπεδο έργων όσο και σε επίπεδο κρατών μελών. Η εθνική επικοινωνιακή στρατηγική θα πρέπει να προσδιορίζει τον τρόπο υλοποίησης κοινών δράσεων επικοινωνίας με την Επιτροπή και την αντιπροσωπεία της στην αντίστοιχη χώρα και περιφέρεια, καθώς και δράσεων επικοινωνίας προς και με τις τοπικές και περιφερειακές αρχές, τους εκπροσώπους των οικονομικών και κοινωνικών εταίρων, τις σχετικές οργανώσεις της κοινωνίας των πολιτών, τις οργανώσεις νεολαίας και άλλα σχετικά ενδιαφερόμενα μέρη.

Λαμβανομένου υπόψη ότι τα ΚΣΚ θα αποτελούν πολυετές μέσο, η εθνική επικοινωνιακή στρατηγική θα πρέπει να περιλαμβάνει ένα σχέδιο επικοινωνίας με μια δέσμη ετήσιων δραστηριοτήτων μετά την έγκριση του ΚΣΚ, το οποίο μπορεί να χρησιμεύσει ως ένδειξη μελλοντικών δραστηριοτήτων επικοινωνίας κατά τα επόμενα έτη.

Τα κράτη μέλη μπορούν επίσης να προωθήσουν ευρύτερες «**πλατφόρμες συμμετοχής ενδιαφερόμενων μερών**» για την ενίσχυση της συμμετοχικότητας και της διαφάνειας. Οι πλατφόρμες αυτές θα μπορούσαν να υποστηρίξουν τη συγκέντρωση διαφορετικών προοπτικών και να διασφαλίσουν ότι λαμβάνονται δεόντως υπόψη οι ανάγκες των διαφόρων ενδιαφερόμενων ομάδων. Βαίνουν πέραν των επίσημων διαβουλεύσεων με τα ενδιαφερόμενα μέρη που εκπροσωπούνται σε εθνικό επίπεδο.

Τέλος, η στρατηγική μπορεί να δώσει έμφαση στην επιλογή συγκεκριμένων παρεμβάσεων και ορθών πρακτικών που είναι σημαντικές για την αρμόδια για την υλοποίηση αρχή, τις οποίες προτίθεται να προωθήσει και να προβάλει πιο ενεργά, και για τις οποίες θα μπορούσε να προγραμματιστεί συντονισμένη επικοινωνία με την Επιτροπή.

Προκειμένου να εξασφαλιστεί επαρκής διάδοση και λογοδοσία για το επικοινωνιακό έργο που επιτελείται, οι αρχές υλοποίησης ενθαρρύνονται να ενημερώνουν τον μηχανισμό συντονισμού (βλ. ενότητα ΙΙΙ στοιχείο α σχετικά με την υλοποίηση) τουλάχιστον μία φορά ετησίως σχετικά με την υλοποίηση και τα αποτελέσματα της επικοινωνιακής στρατηγικής, καθώς και σχετικά με τις κύριες προγραμματισμένες δραστηριότητες επικοινωνίας που θα πραγματοποιηθούν το επόμενο έτος.

Για τη διευκόλυνση της ανταλλαγής βέλτιστων πρακτικών και του συντονισμού των κοινών δραστηριοτήτων στο πλαίσιο του ΚΤΚ, οι αρχές υλοποίησης υποχρεούνται να υποβάλουν στην Επιτροπή τα στοιχεία επικοινωνίας του εθνικού συντονιστή επικοινωνίας, ο οποίος θα ενεργεί ως σημεία επαφής για την Επιτροπή και τα άλλα κράτη μέλη. Οι αρχές θα πρέπει να υποβάλουν τα στοιχεία αυτά το συντομότερο δυνατόν μετά την έγκριση του ΚΣΚ.

([32]) https://commission.europa.eu/funding-tenders/managing-your-project/communicating-and-raising-eu-visibility_el.

δ. ***Οριζόντιες δραστηριότητες επικοινωνίας σε ευρωπαϊκό επίπεδο***

Η Επιτροπή θα προβαίνει σε δράσεις ενημέρωσης και επικοινωνίας για το Ταμείο και τα αποτελέσματά του. Οι δράσεις αυτές μπορούν να περιλαμβάνουν, κατά περίπτωση και με τη σύμφωνη γνώμη των εθνικών αρχών, κοινές δραστηριότητες επικοινωνίας με τις εθνικές, περιφερειακές και τοπικές αρχές και τα γραφεία αντιπροσωπειών του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και της Επιτροπής στα ενδιαφερόμενα κράτη μέλη (άρθρο 23 παράγραφος 3 του κανονισμού ΚΤΚ).

Για την εξασφάλιση συντονισμένης προσέγγισης μεταξύ των επικοινωνιακών προσπαθειών της Επιτροπής και των κρατών μελών, η Επιτροπή θα δημιουργήσει:

— τον ιστότοπο του Κοινωνικού Ταμείου για το Κλίμα. Ο ιστότοπος αυτός θα περιλαμβάνει, για παράδειγμα, γενικές πληροφορίες σχετικά με το Ταμείο, τα στοιχεία αναφοράς και τις λεπτομέρειες του ΚΣΚ που έχει εγκρίνει κάθε κράτος μέλος (συμπεριλαμβανομένου του ίδιου του σχεδίου μετά την έγκρισή του από την Επιτροπή), κατάλογο των αρχών των κρατών μελών που είναι υπεύθυνες για την υλοποίηση των ΚΣΚ, καθώς και ειδική υποενότητα για τις ορθές πρακτικές σχετικά με τα μέτρα και τις επενδύσεις. Η Επιτροπή θα επανεξετάζει τακτικά αυτήν την ειδική ιστοσελίδα με όλες τις σχετικές δημόσιες πληροφορίες,

— δίκτυο εθνικών συντονιστών επικοινωνίας για την ανταλλαγή βέλτιστων πρακτικών και τη διοργάνωση κοινών δραστηριοτήτων επικοινωνίας. Η Επιτροπή θα διοργανώνει συνεδριάσεις με το δίκτυο και θα δημιουργήσει ένα ψηφιακό περιβάλλον για την ανταλλαγή πληροφοριών.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ I

Κατάλογος σχετικών κοινών δεικτών ανά επιλέξιμο μέτρο και επιλέξιμη επένδυση (όπως ορίζεται στο άρθρο 8 του κανονισμού ΚΤΚ)

Στο παράρτημα IV του κανονισμού ΚΤΚ καθορίζονται κοινοί δείκτες και προβλέπεται ότι εάν το ΚΣΚ ενός κράτους μέλους δεν περιλαμβάνει μέτρο ή επένδυση που συμβάλλουν σε ορισμένους από τους δείκτες, τα κράτη μέλη μπορούν να αναφέρουν για τους εν λόγω κοινούς δείκτες την ένδειξη «άνευ αντικειμένου». Ως προς το σημείο αυτό, στον πίνακα που ακολουθεί προσδιορίζεται ποιοι από τους κοινούς δείκτες του παραρτήματος IV θεωρούνται σχετικοί για κάθε είδος μέτρου ή επένδυσης για τους σκοπούς της ανά διετία υποβολής εκθέσεων προόδου σύμφωνα με το άρθρο 24 παράγραφος 1 του κανονισμού ΚΤΚ. Εάν το ΚΣΚ ενός κράτους μέλους περιέχει μέτρο ή επένδυση που εμπίπτει στα προσδιοριζόμενα είδη μέτρων/επενδύσεων, θα πρέπει να συλλέγει πληροφορίες σχετικά με τον έναν ή περισσότερους κοινούς δείκτες που επισημαίνονται κατωτέρω και να συμπεριλαμβάνει στις οικείες διετείς εκθέσεις προόδου τα σχετικά δεδομένα μέτρησης της προόδου που σημειώνεται προς την επίτευξη του ενός ή περισσοτέρων κοινών δεικτών.

Συνιστώσα του κτιριακού τομέα	Δείκτης εκροών 3	Δείκτης εκροών 4	Δείκτης εκροών 5	Δείκτης εκροών 6	Δείκτης εκροών 7	Δείκτης εκροών 8	Δείκτης εκροών 9	Δείκτης εκροών 10
	Αριθμός ευάλωτων νοικοκυριών	Αριθμός κτιρίων — ριζική ανακαίνιση	Εμβαδόν (ριζική ανακαίνιση)	Αριθμός κτιρίων (άλλη ενεργειακή ανακαίνιση)	Εμβαδόν — άλλη ενεργειακή ανακαίνιση	Αριθμός μονάδων εγκαταστάσεων θέρμανσης με ορυκτά καύσιμα που αντικαταστάθηκαν	Πρόσθετη δυναμικότητα ανανεώσιμης ενέργειας (MW)	Πρόσθετη δυναμικότητα ανανεώσιμης ενέργειας (μονάδες)
α) Ανακαινίσεις κτιρίων	x	x (*)	x (*)	x (**)	x (**)	(x)	(x)	(x)
β) Πρόσβαση σε οικονομικά προσιτή και ενεργειακά αποδοτική στέγαση, περιλαμβανομένης της κοινωνικής στέγασης	x					(x)	(x)	(x)
γ) Απανθρακοποίηση μέσω του εξηλεκτρισμού της θέρμανσης και της ψύξης των κτιρίων	x					(x)	(x)	(x)
δ) Παροχή στοχευμένης, προσβάσιμης και οικονομικά προσιτής πληροφόρησης, εκπαίδευσης, ευαισθητοποίησης και συμβουλών	x							
ε) Λύσεις ενεργειακής απόδοσης και κατάλληλα χρηματοδοτικά μέσα σύμφωνα με τους κοινωνικούς στόχους του Ταμείου	x	(x)	(x)	(x)	(x)	(x)	(x)	(x)

Υπόμνημα: Για τους κοινούς δείκτες που επισημαίνονται με (x), τα κράτη μέλη και η Επιτροπή θα πρέπει να συμφωνούν κατά περίπτωση ποια μέτρα, ενδεχομένως, δεν συμβάλλουν στον αντίστοιχο δείκτη και δεν χρειάζεται να αναφέρονται στην ανά διετία υποβολή εκθέσεων προόδου.

(*) Μόνο για κτίρια που έχουν υποστεί ριζική ανακαίνιση. Αποσαφηνίζεται ότι, παρά το γεγονός ότι στην οδηγία για την ενεργειακή απόδοση των κτιρίων (άρθρο 2 σημείο 20) ως «ριζική ανακαίνιση» ορίζεται η ανακαίνιση που οδηγεί σε επίπεδο κτιρίου με μηδενικές εκπομπές, οι ανακαινίσεις για την επίτευξη κτιρίων μηδενικών εκπομπών ενδέχεται να μην είναι πάντοτε εφικτές. Συνεπώς, η μείωση της χρήσης πρωτογενούς ενέργειας κατά 60 % μπορεί επίσης να θεωρηθεί ριζική ανακαίνιση για τους σκοπούς της κατάρτισης και της υλοποίησης των ΚΣΚ.

(**) Μόνο για κτίρια που έχουν υποστεί άλλη ενεργειακή ανακαίνιση.

Συνιστώσα του κτιριακού τομέα	Δείκτης αποτελεσμάτων 11	Δείκτης αποτελεσμάτων 12	Δείκτης αποτελεσμάτων 13	Δείκτης αποτελεσμάτων 14	Δείκτης αποτελεσμάτων 15	Δείκτης αποτελεσμάτων 16	Δείκτης αποτελεσμάτων 17
	Μείωση των ευάλωτων νοικοκυριών (%)	Μείωση των εκπομπών αερίων θερμοκηπίου στον κτιριακό τομέα	Μείωση του αριθμού των νοικοκυριών σε κατάσταση ενεργειακής φτώχειας (%)	Εξοικονόμηση στην ετήσια κατανάλωση πρωτογενούς ενέργειας (MWh/έτος)	Εξοικονόμηση στην ετήσια κατανάλωση πρωτογενούς ενέργειας (kWh/m^2)	Εξοικονόμηση στην ετήσια τελική κατανάλωση ενέργειας (kWh/m^2)	Εξοικονόμηση στην ετήσια τελική κατανάλωση ενέργειας (MWh/έτος)
α) Ανακαινίσεις κτιρίων	x	x	x	x	x	x	x
β) Πρόσβαση σε οικονομικά προσιτή και ενεργειακά αποδοτική στέγαση, περιλαμβανομένης της κοινωνικής στέγασης	x	(x) (*)	x	(x) (*)	(x) (*)	(x) (*)	(x) (*)
γ) Απανθρακοποίηση μέσω του εξηλεκτρισμού της θέρμανσης και της ψύξης των κτιρίων	x	x	x	x	x	x	x
δ) Παροχή στοχευμένης, προσβάσιμης και οικονομικά προσιτής πληροφόρησης, εκπαίδευσης, ευαισθητοποίησης και συμβουλών							
ε) Λύσεις ενεργειακής απόδοσης και κατάλληλα χρηματοδοτικά μέσα σύμφωνα με τους κοινωνικούς στόχους του Ταμείου	x	(x)	x	(x)	(x)	(x)	(x)

Υπόμνημα: Για τους κοινούς δείκτες που επισημαίνονται με (x), τα κράτη μέλη και η Επιτροπή θα πρέπει να συμφωνούν κατά περίπτωση ποια μέτρα, ενδεχομένως, δεν συμβάλλουν στον αντίστοιχο δείκτη και δεν χρειάζεται να αναφέρονται στην ανά διετία υποβολή εκθέσεων προόδου.

(*) Οι δείκτες αυτοί είναι σχετικοί μόνο για την αναπροσαρμογή της χρήσης κτιρίων (όχι για την κατασκευή νέων κτιρίων).

Συνιστώσα του τομέα οδικών μεταφορών	Δείκτης εκροών 20	Δείκτης εκροών 21	Δείκτης εκροών 22	Δείκτης εκροών 23	Δείκτης εκροών 24	Δείκτης εκροών 25	Δείκτης εκροών 26	Δείκτης εκροών 27	Δείκτης εκροών 28
	Αριθμός ευάλωτων χρηστών των μεταφορών	Αριθμός αγορασθέντων οχημάτων μηδενικών εκπομπών	Αριθμός αγορασθέντων οχημάτων χαμηλών εκπομπών	Αριθμός αγορασθέντων ποδηλάτων	Αριθμός σημείων ανεφοδιασμού και επαναφόρτισης	Μειωμένα ή δωρεάν εισιτήρια δημόσιων συγκοινωνιών (αριθμός χρηστών)	Πρόσθετες λύσεις κοινόχρηστης κινητικότητας και κινητικότητας κατά παραγγελία (αριθμός χρηστών)	Πρόσθετες λύσεις κοινόχρηστης κινητικότητας και κινητικότητας κατά παραγγελία (μονάδες)	Ειδικές υποστηριζόμενες υποδομές για ποδηλασία (km)
δ) Παροχή στοχευμένης, προσβάσιμης και οικονομικά προσιτής πληροφόρησης, εκπαίδευσης, ευαισθητοποίησης και συμβουλών	x								

Συνιστώσα του τομέα οδικών μεταφορών	Δείκτης εκροών 20	Δείκτης εκροών 21	Δείκτης εκροών 22	Δείκτης εκροών 23	Δείκτης εκροών 24	Δείκτης εκροών 25	Δείκτης εκροών 26	Δείκτης εκροών 27	Δείκτης εκροών 28
	Αριθμός ευάλωτων χρηστών των μεταφορών	Αριθμός αγορασθέντων οχημάτων μηδενικών εκπομπών	Αριθμός αγορασθέντων οχημάτων χαμηλών εκπομπών	Αριθμός αγορασθέντων ποδηλάτων	Αριθμός σημείων ανεφοδιασμού και επαναφόρτισης	Μειωμένα ή δωρεάν εισιτήρια δημόσιων συγκοινωνιών (αριθμός χρηστών)	Πρόσθετες λύσεις κοινόχρηστης κινητικότητας και κινητικότητας κατά παραγγελία (αριθμός χρηστών)	Πρόσθετες λύσεις κοινόχρηστης κινητικότητας και κινητικότητας κατά παραγγελία (μονάδες)	Ειδικές υποστηριζόμενες υποδομές για ποδηλασία (km)
στ) Οχήματα και ποδήλατα μηδενικών και χαμηλών εκπομπών, υποδομές επαναφόρτισης και ανεφοδιασμού	x	(x)	(x)	(x)	(x)				(x)
ζ) Οικονομικά προσιτές και προσβάσιμες δημόσιες μεταφορές [...], βιώσιμη κινητικότητα κατά παραγγελία, υπηρεσίες κοινής κινητικότητας και επιλογές ενεργητικής κινητικότητας.	x					(x)	(x)	(x)	

Υπόμνημα: Για τους κοινούς δείκτες που επισημαίνονται με (x), τα κράτη μέλη και η Επιτροπή θα πρέπει να συμφωνούν κατά περίπτωση ποια μέτρα, ενδεχομένως, δεν συμβάλλουν στον αντίστοιχο δείκτη και δεν χρειάζεται να αναφέρονται στην ανά διετία υποβολή εκθέσεων προόδου.

	Δείκτης αποτελεσμάτων 29	Δείκτης αποτελεσμάτων 30	Δείκτης αποτελεσμάτων 31
	Μείωση των ευάλωτων χρηστών των μεταφορών (%)	Μείωση του αριθμού των νοικοκυριών σε κατάσταση φτώχειας στον τομέα των μεταφορών (%)	Μείωση των εκπομπών αερίων θερμοκηπίου στον τομέα των οδικών μεταφορών
δ) Παροχή στοχευμένης, προσβάσιμης και οικονομικά προσιτής πληροφόρησης, εκπαίδευσης, ευαισθητοποίησης και συμβουλών			
στ) Οχήματα και ποδήλατα μηδενικών και χαμηλών εκπομπών, υποδομές επαναφόρτισης και ανεφοδιασμού	x	x	x
ζ) Οικονομικά προσιτές και προσβάσιμες δημόσιες μεταφορές [...], βιώσιμη κινητικότητα κατά παραγγελία, υπηρεσίες κοινής κινητικότητας και επιλογές ενεργητικής κινητικότητας.	x	x	x

ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2025/5511/oj

Επιπλέον, για τις πολύ μικρές επιχειρήσεις	Δείκτης εκροών 33	Δείκτης αποτελεσμάτων 34
	Αριθμός ευάλωτων πολύ μικρών επιχειρήσεων	Μείωση του αριθμού των πολύ μικρών επιχειρήσεων (%)
α) Ανακαινίσεις κτιρίων	(x)	(x)
β) Πρόσβαση σε οικονομικά προσιτή και ενεργειακά αποδοτική στέγαση, περιλαμβανομένης της κοινωνικής στέγασης		
γ) Απανθρακοποίηση μέσω του εξηλεκτρισμού της θέρμανσης και της ψύξης των κτιρίων	(x)	(x)
δ) Παροχή στοχευμένης, προσβάσιμης και οικονομικά προσιτής πληροφόρησης, εκπαίδευσης, ευαισθητοποίησης και συμβουλών	(x)	(x)
ε) Λύσεις ενεργειακής απόδοσης και κατάλληλα χρηματοδοτικά μέσα σύμφωνα με τους κοινωνικούς στόχους του Ταμείου	(x)	(x)
στ) Οχήματα και ποδήλατα μηδενικών και χαμηλών εκπομπών, υποδομές επαναφόρτισης και ανεφοδιασμού	(x)	(x)
ζ) Οικονομικά προσιτές και προσβάσιμες δημόσιες μεταφορές [...], βιώσιμη κινητικότητα κατά παραγγελία, υπηρεσίες κοινής κινητικότητας και επιλογές ενεργητικής κινητικότητας.	(x)	(x)

Υπόμνημα: Για τους κοινούς δείκτες που επισημαίνονται με (x), τα κράτη μέλη και η Επιτροπή θα πρέπει να συμφωνούν κατά περίπτωση ποια μέτρα, ενδεχομένως, δεν συμβάλλουν στον αντίστοιχο δείκτη και δεν χρειάζεται να αναφέρονται στην ανά διετία υποβολή εκθέσεων προόδου.

Προσωρινή άμεση εισοδηματική στήριξη (ΑΕΣ)	Δείκτης εκροών 36	Δείκτης εκροών 37	Δείκτης αποτελεσμάτων 38	Δείκτης αποτελεσμάτων 39
	Αριθμός ευάλωτων νοικοκυριών που λαμβάνουν ΑΕΣ	Αριθμός ευάλωτων χρηστών των μεταφορών που λαμβάνουν ΑΕΣ	Μέσος όρος ΑΕΣ ανά ευάλωτο νοικοκυριό (σε ευρώ)	Μέσος όρος ΑΕΣ ανά χρήστη των μεταφορών (σε ευρώ)
Άρθρο 2 — Μέτρα άμεσης εισοδηματικής στήριξης	x	x	x	x

Είναι πιθανό να υπάρχουν περιπτώσεις στις οποίες δεν είναι εφικτή η συλλογή ακριβών δεδομένων σχετικά με τους κοινούς δείκτες. Στις περιπτώσεις αυτές, τα κράτη μέλη μπορούν να προτείνουν την υποβολή εκτιμήσεων, η οποία θα βασίζεται σε σαφή αιτιολόγηση του γεγονότος ότι δεν είναι εφικτή η συλλογή ακριβών δεδομένων και σε αξιόπιστη μεθοδολογία εκτίμησης που θα πρέπει να συμφωνηθεί εκ των προτέρων με την Επιτροπή.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ II

Υπόδειγμα για τη διαχειριστική δήλωση που συνοδεύει αίτηση πληρωμής σύμφωνα με το άρθρο 20.1

Ο/Η/Οι κάτωθι υπογεγραμμένος/-η/-οι/-ες (επώνυμο/-α, όνομα/-τα, τίτλος/-οι ή θέση/-εις), επικεφαλής της εντεταλμένης διαχειριστικής αρχής για την υπογραφή της διαχειριστικής δήλωσης για το κοινωνικό σχέδιο για το κλίμα του/της/των XXX (αριθμός CCI)

βάσει της υλοποίησης του κοινωνικού σχεδίου για το κλίμα του/της/των XXX κατά τη διάρκεια της περιόδου από τη(ν) XX-XX-XXX έως τη(ν) YY-YY-YYY, με βάση την προσωπική μου/μας κρίση και όλες τις πληροφορίες που έχω/έχουμε στη διάθεσή μου/μας κατά την ημερομηνία υποβολής της αίτησης πληρωμής στην Επιτροπή, συμπεριλαμβανομένων των αποτελεσμάτων από τις διαχειριστικές επαληθεύσεις που διενεργήθηκαν και από τους λογιστικούς ελέγχους σε σχέση με τις δαπάνες που περιλαμβάνονται στις αιτήσεις πληρωμής που υποβλήθηκαν στην Επιτροπή για την περίοδο από τη(ν) VV-VV-VVVV έως τη(ν) ZZ-ZZ-ZZZZ,

και λαμβάνοντας υπόψη τις υποχρεώσεις μου/μας δυνάμει του κανονισμού (ΕΕ) 2023/995

δηλώνω/-ουμε με το παρόν ότι:

α) τα στοιχεία που περιέχονται στην αίτηση πληρωμής παρουσιάζονται με ορθό τρόπο και είναι πλήρη και ακριβή, σύμφωνα με το άρθρο 20 του κανονισμού (ΕΕ) 2023/995·

β) οι δαπάνες που πραγματοποιήθηκαν για την επίτευξη των πλήρως επιτευχθέντων στόχων και οροσήμων συνάδουν με το εφαρμοστέο δίκαιο και χρησιμοποιήθηκαν για τον επιδιωκόμενο σκοπό τους·

γ) τα μέτρα που σχετίζονται με ορόσημα και στόχους που είχαν επιτευχθεί ικανοποιητικά στο παρελθόν δεν έχουν αναιρεθεί από το οικείο κράτος μέλος.

Βεβαιώνω/-ουμε ότι οι παρατυπίες που εντοπίστηκαν στις τελικές εκθέσεις των λογιστικών και άλλων ελέγχων όσον αφορά τις προηγούμενες αιτήσεις πληρωμής έτυχαν της δέουσας αντιμετώπισης. Βεβαιώνω/-ουμε επίσης ότι οι στόχοι ή τα ορόσημα που υπόκεινται σε συνεχιζόμενη αξιολόγηση της νομιμότητας και της κανονικότητάς τους έχουν εξαιρεθεί από την αίτηση πληρωμής εν αναμονή της ολοκλήρωσης της αξιολόγησης, ώστε να μπορούν να περιληφθούν ενδεχομένως σε μεταγενέστερη αίτηση πληρωμής.

Επιπλέον, βεβαιώνω/-ουμε την αξιοπιστία των δεδομένων τα οποία αφορούν τους δείκτες, τα ορόσημα και την πρόοδο της υλοποίησης του σχεδίου.

Επιπλέον, βεβαιώνω/-ουμε ότι έχουν τεθεί σε εφαρμογή αποτελεσματικά και αναλογικά μέτρα καταπολέμησης της απάτης, και ότι τα μέτρα αυτά λαμβάνουν υπόψη τους κινδύνους που έχουν εντοπιστεί στο πλαίσιο αυτό.

Τέλος, βεβαιώνω/-ουμε ότι δεν έχουν περιέλθει σε γνώση μου/μας απόρρητες πληροφορίες περί φήμης σχετικά με την υλοποίηση του προγράμματος.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ III

Επικοινωνία, διάδοση και προβολή — Άρθρο 23

Χρήση και τεχνικά χαρακτηριστικά του εμβλήματος της Ένωσης (στο εξής: έμβλημα)

1.1. Το έμβλημα πρέπει να τοποθετείται σε εμφανές σημείο σε κάθε είδους επικοινωνιακό υλικό που σχετίζεται με την υλοποίηση μιας πράξης, και το οποίο χρησιμοποιείται για το κοινό ή τους συμμετέχοντες, όπως έντυπα ή ψηφιακά προϊόντα και ιστότοποι, συμπεριλαμβανομένων των εκδόσεών τους για φορητές συσκευές.

1.2. Η φράση «**Με τη χρηματοδότηση της Ευρωπαϊκής Ένωσης — Κοινωνικό Ταμείο για το Κλίμα**» πρέπει να αναγράφεται ολογράφως και να τοποθετείται δίπλα στο έμβλημα.

1.3. Η γραμματοσειρά που χρησιμοποιείται σε συνδυασμό με το έμβλημα μπορεί να είναι κάποια από τις ακόλουθες: Arial, Auto, Calibri, Garamond, Trebuchet, Tahoma, Verdana ή Ubuntu. Δεν πρέπει να χρησιμοποιούνται πλάγια ή υπογραμμισμένη γραφή ή ειδικά εφέ γραμματοσειράς.

1.4. Η θέση του κειμένου σε σχέση με το έμβλημα δεν πρέπει να παρεμποδίζει το έμβλημα με κανέναν τρόπο.

1.5. Το μέγεθος της χρησιμοποιούμενης γραμματοσειράς πρέπει να είναι ανάλογο με το μέγεθος του εμβλήματος.

1.6. Το χρώμα της γραμματοσειράς πρέπει να είναι ανακλαστικό κυανό (reflex blue), μαύρο ή λευκό, ανάλογα με το φόντο.

1.7. Το έμβλημα δεν πρέπει να τροποποιείται ή να συγχωνεύεται με άλλα γραφικά στοιχεία ή κείμενα. Εάν απεικονίζονται και άλλοι λογότυποι εκτός από το έμβλημα, το έμβλημα πρέπει να έχει τουλάχιστον το ίδιο μέγεθος, μετρούμενο σε ύψος ή πλάτος, με τον μεγαλύτερο των άλλων λογοτύπων. Εκτός από το έμβλημα, δεν πρέπει να χρησιμοποιείται καμία άλλη οπτική ταυτότητα ή λογότυπος για να τονιστεί η στήριξη από την Ένωση.

1.8. Όταν στην ίδια τοποθεσία πραγματοποιούνται πολλές πράξεις, οι οποίες υποστηρίζονται από τα ίδια ή διαφορετικά χρηματοδοτικά μέσα, ή όταν παρέχεται περαιτέρω χρηματοδότηση για την ίδια πράξη σε μεταγενέστερη ημερομηνία, πρέπει να τοποθετείται τουλάχιστον μία πινακίδα ή επιγραφή.

1.9. Γραφικά πρότυπα για το έμβλημα και τον ορισμό των τυποποιημένων χρωμάτων:

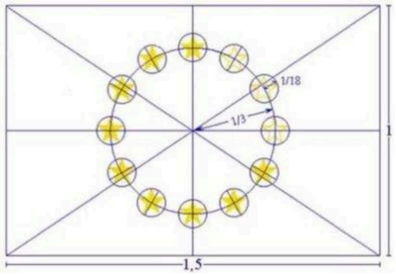
Α. ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΛΟΥ

Με φόντο τον γαλανό ουρανό, σχηματίζεται ένας κύκλος από δώδεκα χρυσά αστέρια που συμβολίζουν την ένωση των λαών της Ευρώπης. Τα αστέρια είναι πάντοτε δώδεκα, αριθμός που αποτελεί το σύμβολο της τελειότητας και της ενότητας.

Β. ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΤΟΥ ΘΥΡΕΟΥ

Σε γαλάζιο φόντο, ένας κύκλος από δώδεκα χρυσά πεντάκτινα αστέρια με μη εφαπτόμενες κορυφές.

Γ. ΓΕΩΜΕΤΡΙΚΗ ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ

Το έμβλημα έχει τη μορφή κυανής ορθογώνιας σημαίας με βάση μιάμιση φορά μεγαλύτερη από το ύψος της. Δώδεκα χρυσά αστέρια, διατεταγμένα σε ίσες αποστάσεις μεταξύ τους, σχηματίζουν ένα νοητό κύκλο, το κέντρο του οποίου συμπίπτει με το σημείο τομής των διαγωνίων του ορθογωνίου. Η ακτίνα του κύκλου είναι ίση προς το ένα τρίτο του ύψους του ορθογωνίου. Κάθε αστέρι έχει πέντε κορυφές, οι οποίες διατάσσονται στην περιφέρεια ενός νοητού κύκλου, του οποίου η ακτίνα είναι ίση προς το ένα δέκατο όγδοο του ύψους του ορθογωνίου. Όλα τα αστέρια έχουν κατακόρυφη διάταξη, δηλαδή με μία κορυφή προς τα πάνω και δύο κορυφές στηριζόμενες σε νοητή γραμμή κάθετη προς τον ιστό της σημαίας. Ο κύκλος είναι διατεταγμένος κατά τρόπο ώστε τα αστέρια να καταλαμβάνουν τη θέση των ακέραιων ωρών στην όψη ρολογιού. Ο αριθμός των αστέρων δεν μεταβάλλεται.

Δ. ΤΥΠΟΠΟΙΗΜΕΝΑ ΧΡΩΜΑΤΑ

Το έμβλημα έχει τα εξής χρώματα: PANTONE REFLEX BLUE για την επιφάνεια του ορθογωνίου· PANTONE YELLOW για τα αστέρια.

Ε. ΑΝΑΠΑΡΑΓΩΓΗ ΣΕ ΤΕΤΡΑΧΡΩΜΙΑ

Εάν χρησιμοποιείται η μέθοδος της εκτύπωσης σε τετραχρωμία, αναπαράγονται τα δύο τυποποιημένα χρώματα με τη χρήση των τεσσάρων χρωμάτων της συγκεκριμένης μεθόδου.

Το PANTONE YELLOW αποκτάται με τη χρήση 100 % «Process Yellow».

Το PANTONE REFLEX BLUE επιτυγχάνεται με την ανάμειξη 100 % «Process Cyan» και 80 % «Process Magenta».

ΔΙΑΔΙΚΤΥΟ

Το PANTONE REFLEX BLUE αντιστοιχεί στον χρωματισμό παλέτας του δικτύου RGB: 0/51/153 (δεκαεξαδικό: 003399) και το PANTONE YELLOW αντιστοιχεί στον χρωματισμό παλέτας του δικτύου RGB: 255/204/0 (δεκαεξαδικό: FFCC00).

ΑΝΑΠΑΡΑΓΩΓΗ ΣΕ ΜΟΝΟΧΡΩΜΙΑ

Εάν χρησιμοποιείται μαύρο χρώμα, πρέπει να πλαισιώνεται το ορθογώνιο με μαύρη διαχωριστική γραμμή και να τοποθετούνται τα αστέρια μέσα στο πλαίσιο αυτό με μαύρο πάνω σε λευκό φόντο.

Σε περίπτωση χρήσης του κυανού (Reflex Blue), χρησιμοποιείται σε αναλογία 100 %, τα δε αστέρια αναπαράγονται σε αρνητικό λευκό.

ΑΝΑΠΑΡΑΓΩΓΗ ΣΕ ΕΓΧΡΩΜΟ ΥΠΟΒΑΘΡΟ

Εάν δεν υπάρχει άλλη εναλλακτική δυνατότητα εκτός από έγχρωμο υπόβαθρο, πρέπει να τοποθετείται γύρω από το ορθογώνιο λευκό περιθώριο με πλάτος ίσο προς το 1/25 του ύψους του ορθογωνίου.

Οι αρχές όσον αφορά τη χρήση του εμβλήματος της ΕΕ από τρίτους καθορίζονται στη διοικητική συμφωνία με το Συμβούλιο της Ευρώπης σχετικά με τη χρήση του ευρωπαϊκού εμβλήματος από τρίτους (ΕΕ C 271 της 8.9.2012, σ. 5).

2. Η άδεια για τα δικαιώματα διανοητικής ιδιοκτησίας που αναφέρεται στο άρθρο 49 παράγραφος 6 παρέχει στην Ένωση τουλάχιστον τα ακόλουθα δικαιώματα:

2.1. εσωτερική χρήση, δηλαδή το δικαίωμα να αναπαράγει, να αντιγράφει και να καθιστά διαθέσιμα τα υλικά επικοινωνίας και προβολής στα θεσμικά όργανα και τους οργανισμούς της ΕΕ, στις αρχές των κρατών μελών και στους εργαζομένους τους·

2.2. αναπαραγωγή του υλικού επικοινωνίας και προβολής με οποιονδήποτε τρόπο και σε οποιαδήποτε μορφή, εν όλω ή εν μέρει·

2.3. παρουσίαση στο κοινό του υλικού επικοινωνίας και προβολής με τη χρήση οποιωνδήποτε μέσων επικοινωνίας·

2.4. διανομή στο κοινό του υλικού επικοινωνίας και προβολής (ή αντιγράφων του) σε οποιαδήποτε ή και σε όλες τις μορφές·

2.5. αποθήκευση και αρχειοθέτηση του υλικού επικοινωνίας και προβολής·

2.6. παραχώρηση παρεπόμενων αδειών εκμετάλλευσης των δικαιωμάτων σχετικά με το υλικό επικοινωνίας και προβολής σε τρίτους.

ΣΥΝΤΟΜΟΓΡΑΦΙΕΣ ΚΑΙ ΣΥΝΤΟΜΟΙ ΤΙΤΛΟΙ

Κανονισμός περί κοινών διατάξεων (ΚΚΔ) — Κανονισμός (ΕΕ) 2021/1060 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 24ης Ιουνίου 2021, για τον καθορισμό κοινών διατάξεων για το Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης, το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο+, το Ταμείο Συνοχής, το Ταμείο Δίκαιης Μετάβασης και το Ευρωπαϊκό Ταμείο Θάλασσας, Αλιείας και Υδατοκαλλιέργειας, και δημοσιονομικών κανόνων για τα εν λόγω Ταμεία και για το Ταμείο Ασύλου, Μετανάστευσης και Ένταξης, το Ταμείο Εσωτερικής Ασφάλειας και το Μέσο για τη Χρηματοδοτική Στήριξη της Διαχείρισης των Συνόρων και την Πολιτική των Θεωρήσεων (ΕΕ L 231 της 30.6.2021, σ. 159).

Αρχή της μη πρόκλησης σημαντικής βλάβης — Αρχή της μη πρόκλησης σημαντικής βλάβης σε περιβαλλοντικούς στόχους κατά την έννοια του άρθρου 17 του κανονισμού (ΕΕ) 2020/852.

Οδηγία για την ενεργειακή απόδοση — Οδηγία (ΕΕ) 2023/1791 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 13ης Σεπτεμβρίου 2023, για την ενεργειακή απόδοση και την τροποποίηση του κανονισμού (ΕΕ) 2023/955 (ΕΕ L 231 της 20.9.2023, σ. 1).

Οδηγία για την ενεργειακή απόδοση των κτιρίων — Οδηγία (ΕΕ) 2024/1275 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, για την ενεργειακή απόδοση των κτιρίων (ΕΕ L, 2024/1275, 8.5.2024).

Οδηγία ΣΕΔΕ — Οδηγία 2003/87/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 13ης Οκτωβρίου 2003, σχετικά με τη θέσπιση συστήματος εμπορίας δικαιωμάτων εκπομπής αερίων θερμοκηπίου εντός της Κοινότητας και την τροποποίηση της οδηγίας 96/61/ΕΚ του Συμβουλίου (ΕΕ L 275 της 25.10.2003, σ. 32).

ΣΕΔΕ2 — Το νέο σύστημα εμπορίας δικαιωμάτων εκπομπών για τα κτίρια, τις οδικές μεταφορές και πρόσθετους τομείς που θεσπίζεται στο κεφάλαιο IVα της οδηγίας (ΕΕ) 2023/959 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 10ης Μαΐου 2023, για την τροποποίηση της οδηγίας 2003/87/ΕΚ σχετικά με τη θέσπιση συστήματος εμπορίας δικαιωμάτων εκπομπής αερίων θερμοκηπίου εντός της Ένωσης και της απόφασης (ΕΕ) 2015/1814 σχετικά με τη θέσπιση και τη λειτουργία αποθεματικού για τη σταθερότητα της αγοράς όσον αφορά το σύστημα εμπορίας δικαιωμάτων εκπομπής αερίων θερμοκηπίου της Ένωσης (ΕΕ L 130 της 16.5.2023, σ. 134).

Δημοσιονομικός κανονισμός — Κανονισμός (ΕΕ, Ευρατόμ) 2024/2509 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 23ης Σεπτεμβρίου 2024, σχετικά με τους δημοσιονομικούς κανόνες που εφαρμόζονται στον γενικό προϋπολογισμό της Ένωσης (ΕΕ L, 2024/2509, 26.9.2024).

Ταμείο ή ΚΤΚ — Κοινωνικό Ταμείο για το Κλίμα.

ΓΚΑΚ — Κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 651/2014 της Επιτροπής για την κήρυξη ορισμένων κατηγοριών ενισχύσεων ως συμβατών με την εσωτερική αγορά κατ' εφαρμογή των άρθρων 107 και 108 της Συνθήκης (Γενικός κανονισμός απαλλαγής κατά κατηγορία) (ΕΕ L 187 της 26.6.2014, σ. 1).

Κανονισμός για τη διακυβέρνηση — Κανονισμός (ΕΕ) 2018/1999 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 11ης Δεκεμβρίου 2018, για τη διακυβέρνηση της Ενεργειακής Ένωσης και της Δράσης για το Κλίμα, για την τροποποίηση των κανονισμών (ΕΚ) αριθ. 663/2009 και (ΕΚ) αριθ. 715/2009 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, των οδηγιών 94/22/ΕΚ, 98/70/ΕΚ, 2009/31/ΕΚ, 2009/73/ΕΚ, 2010/31/ΕΕ, 2012/27/ΕΕ και 2013/30/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, των οδηγιών 2009/119/ΕΚ και (ΕΕ) 2015/652 του Συμβουλίου και για την κατάργηση του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 525/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου (ΕΕ L 328 της 21.12.2018, σ. 1).

ΠΔΠ — Πολυετές δημοσιονομικό πλαίσιο.

Σχέδιο/-α, ΚΣΚ — Κοινωνικό/-ά σχέδιο/-α για το κλίμα.

Κανονισμός ΜΑΑ — Κανονισμός (ΕΕ) 2021/241 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 12ης Φεβρουαρίου 2021, για τη θέσπιση του μηχανισμού ανάκαμψης και ανθεκτικότητας (ΕΕ L 57 της 18.2.2021, σ. 17).

Κανονισμός ΚΤΚ — Κανονισμός (ΕΕ) 2023/955 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 10ης Μαΐου 2023, για τη σύσταση Κοινωνικού Ταμείου για το Κλίμα και για την τροποποίηση του κανονισμού (ΕΕ) 2021/1060 (ΕΕ L 130 της 16.5.2023, σ. 1).

Κανονισμός για την ταξινόμηση των επενδύσεων — Κανονισμός (ΕΕ) 2020/852 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 18ης Ιουνίου 2020, σχετικά με τη θέσπιση πλαισίου για τη διευκόλυνση των βιώσιμων επενδύσεων και για την τροποποίηση του κανονισμού (ΕΕ) 2019/2088 (ΕΕ L 198 της 22.6.2020, σ. 1).